

Xoroyana

Nabi Musa Alaa Falan Naxan Sebε

Tawureta Musa yire firinden ni i ra. A Isirayila kaane konyiyaan nun e xoroyaan nan ma fe yebama Misiran yamanani. Ala nan e xoroya alogo e xa mini Misiran yamanani. A tan nan e xunba, nanara, e findi a gbeen na, a yi a sariyane fi e ma. Ala naxan Isirayila yamaan xunba a xanuntenyani, na nan a falaxi yamaan xa a e xa e gbee xanuntenyaan yita a ra a sariyane suxun xon.

Isirayila kaane yelin xanbini dɔxɔden sɔtε Misiran yi, nεε wuyaxi danguxina, e yi findi yama gbeen na. Koni e findi nεn Misiran mangana konyine ra. Ala mi a xun xanbi so Isirayila kaane konyiyaan tɔrɔni, a yi muxuna nde sugandi e ye naxan yi xili Musa alogo a xa ti e yeε ra. Ala yi Misiran kaane karahan a senben xon ma alogo e xa xoroyaan fi Isirayila kaane ma, e yi e bejin e siga. Musa yi ti e yeε ra, a siga e ra Sinayi geyaan ma tonbonni. Ala yi Isirayila findi a yamaan na, a yi layirin xidi e tagi Sinayi geyaan fari. A yi a sariyane fala e xa. Musa yi geyaan fari sariyane ramedeni waxatin naxan yi, lan yire sarijanxin ti feen ma. Kitabun yireni ito rananxi yire sarijanxin ti feen nan ma, Ala fa a yeε makεnεnma denaxan yi.

Isirayilaa tɔrɔna

¹ Isirayilaa diin naxanye fa Yaxuba fɔxɔ ra Misiran yi, ne xinle ni itoe ra e nun e denbayane:

² Ruben nun Simeyon nun Lewi nun Yuda ³ nun Isakari nun Sabulon nun Bunyamin ⁴ nun Dan nun Nafatali nun Gadi e nun Aseri. ⁵ Muxu tonge solofere nan mini Yaxuba yi. Yusufu tan yi Misiran yi nun.

⁶ Yusufu yi faxa, e nun a ngaxakedenne nun na waxatin muxune birin. ⁷ Isirayilaa diine yi diine bari, e wuya ayi, e yi yamanan nafe.

⁸ Manga nenena nde yi dɔxɔ Misiran yi, naxan mi yi Yusufu a fe kolon. ⁹ A yi a fala a yamaan xa, a naxa, “E a mato, Isirayila yamaan wuyama ayi, e senben gboma ayi en xa. ¹⁰ En xa a liga xaxinla ra, alogo e nama wuya naxi ra, alogo xa yengen keli, e nama sa en yaxune fari, e yi en yenge, e e gi yamanani.” ¹¹ Nayi, e yi walike kuntigine dɔxɔ e xunna, e xa e xunna kala wanla tɔrɔn bun ma. E Pitomi nun Ramisesi taane ti, alogo e xa findi se ramaradene ra Misiran mangan xa. ¹² Koni e nema e naxankatama, e wuyama ayi, e gbo ayi. Nayi, Misiran kaane yi gaxu Isirayila bɔnsɔnne yeɛ ra, ¹³ e yi e naxankata wanle yi. ¹⁴ E yi e xunna kala konyiya wanle ra boro yibodonna nun bitikidi bɔnbɔna.*

¹⁵ Misiran Mangan yi falan ti Sifira nun Puwa xa, Heburune dii rasuxune, ¹⁶ a naxa, “E na Heburu naxanle mali dii barideni, xa xemen nan a ra, e xa a faxa. Xa naxanla nan a ra, e yi a lu a nii ra.” ¹⁷ Koni dii rasuxune yi gaxu Ala yeɛ ra. Misiran Mangan naxan falaxi e xa, e mi tin na lige, e yi dii xemene lu e nii ra. ¹⁸ Misiran Mangan yi dii rasuxune xili, a yi a fala e xa, a naxa, “Nanfera e ito

* **1:14:** Bitikidin mɔn falama yirena nde yi fa fala “Birikidina.”

ligaxi, ε yi dii xεmεne lu e nii ra?” ¹⁹ Dii rasuxune yi Misiran mangan yabi, e naxa, “Heburu ɲaxanle mi liga alo Misiran kaane, e yixɔdɔxɔ, e diin barima nεn benun dii rasuxune xa fa.” ²⁰ Ala yi hinan dii rasuxune ra, yamaan yi wuya ayi, a gbo ayi. ²¹ Amasɔtɔ dii rasuxune gaxu nεn Ala yεε ra, Ala yi e denbayane rawuya ayi.

²² Nayi, Misiran mangan yi yamarini ito fi a yamaan birin ma: Xεmεn naxan birin barima, ε e woli Nila baani. Ε ɲaxanle lu e nii ra.

2

Nabi Musa bari fena

¹ Xεmεna nde yi Lewi bɔnsɔnni, na yi Lewi bɔnsɔnna nde tongo a ɲaxanla ra. ² Na yi fudikan, a yi dii xεmεn bari. A to a to, a diin tofan, a yi a luxun kike saxan. ³ A mi yi fa nɔε a luxunɲε, a yi tanbin deben tongo, a dolen so a ma, a yi a diin sa a kui, a yi sa a dɔxɔ Nila baa igen xun ma gbalan xɔε ra. ⁴ Diin tadan ɲaxalanmaan yi sa ti wulani, a lu diin matoε alogo a xa a kolon feen naxan a sɔtɔma.

⁵ Misiran mangana dii tεmεn yi godo baani a maxadeni, a fɔxɔrabirane yi e masiga tima Nila baan dε. A yi deben to gbalan xɔε ra, a yi a konyi gilɛn nasiga a tongodeni. ⁶ Misiran mangana dii tεmεn yi a rabi, a yi a to a dii xεmεn nan yi a ra. A wugama. A yi kininkinin a ma. A yi a fala, a naxa, “Heburu kaane diina nde ni ito ra!” ⁷ Nayi, diin tadan ɲaxalanmaan yi a fala Misiran mangana dii tεmεn xa, a naxa, “I waxi n xa sa dii ngana nde fen i xa Heburu ɲaxanle yε, alogo a xa xijɛn fi diini ito ma?” ⁸ Misiran mangana dii tεmεn yi a yabi, a

naxa, “Awa, siga.” Diin tada yi sa diina nga yetɛɛn xili. ⁹ Misiran mangana dii tɛmɛn yi a fala a xa, a naxa, “Diini ito xali, i xiɲɛn fi a ma n xa, n ni i saranna fiyɛ.” Naxanla yi diin tongo, a xiɲɛn fi a ma.

¹⁰ Diin to gbo, a yi a xali Misiran mangana dii tɛmɛn xɔn, a yi findi a diin na. A yi a xili sa, “Musa” bayo a naxa, “N na a tongoxi igen nan xun ma.”

Nabi Musa yi a gi

¹¹ Lɔxɔna nde, Musa bata yi kɔxɔ, a siga a ngaxakedenne fɛma, a yi e wali xɔdɛxɛn to. A yi Misiran kaana nde to Heburu kaana nde bɔnbɛ a ngaxakedenne yɛ. ¹² A yi a yɛɛ rakoɲin a rabilinni. A to a to muxu yo mi yi na, a yi Misiran kaan faxa. A yi a maluxun ɲɛmɛnsinni. ¹³ Na xɔtɔn bode, a yi mini, a yi Heburu kaa firin to yɛngɛ. Yoo mi yi naxan xa, a a fala na xa, a naxa, “Nanfera i i lanfaan yɛngɛma?” ¹⁴ Na yi a yabi, a naxa, “Nde i findixi mangan nun kitisaan na nxu xun na? I mirixi n faxa feen nan ma, alo i Misiran kaan faxaxi kii naxan yi ba?” Musa yi gaxu, a naxa, “Muxune bata n ma faxa ti feen kolon!” ¹⁵ Misiran mangan to na feen mɛ, a yi kata Musa faxa feen na. Koni Musa yi a gi mangan bun, a siga Midiyan yamanani, a sa a matabu xɔɲinna dɛxɔn.

¹⁶ Dii tɛmɛ solofere yi Midiyan saraxaraliin yii. Ne yi fa ige badeni, e yi goronne rafe alogo e xa sa e babaa xuruse kurune ramin. ¹⁷ Xuruse raba gbɛtɛye yi fa, ne yi e kedi. Nayi, Musa yi keli, a e xun mayɛngɛ, a yi igen fi e xuruseene ma. ¹⁸ E to xɛtɛ e baba Reyuli konni, a yi e maxɔdin, a naxa, “Nanfera ɛ xɛtɛxi sinma to?” ¹⁹ E yi a yabi, e naxa, “Misiran kaana nde nan nxu ratangaxi xuruse

rabane ma, a yeteen yi igen ba nxu xa, a xuruseene ramin.” ²⁰ A yi a fala a dii temene xa, a naxa, “A sa minen yi? Nanfera e xemen na luxi na yi? E sa a xili alogo a xa fa a dege.”

²¹ Musa yi tin, a xa lu na xemen konni. Na yi a dii Sefora fi Musa ma a paxanla ra. ²² A dii xeme keden bari a xa, a yi a xili sa Gerisami, bayo a naxa, “N bata findi xonen na yamana gbeteni.”

²³ Waxati xunkuye to dangu, Misiran Mangani yi faxesa. Isirayila bənsanne mən yi wugama konyiyaan bun ma, e yi gbelegebelema malina fera. E mawuga xuiin yi Ala li. ²⁴ Ala yi e wuga xuiin me, a yi a xaxili ti a layirin na a naxan xidi Iburahima nun Isiyaga nun Yaxuba xa. ²⁵ Ala yi Isirayila kaane mato, a a paxo lu e xon.

3

Ala yi Nabi Musa xili

¹ Musa yi findi a bitanna Midiyan saraxarali Yetiro a xuruse rabaan na. A yi xuruseene xali tonbon yiren xanbi ra, a fa Alaa geyaan ma, Horebe yi. ² Alatala malekan yi mini a xa teen yiyani, fotəndin tagi. Musa yi a mato, teen yi fotənni yiren birin yi, koni a mi yi a ganma mumə! ³ Musa yi a fala, a naxa, “N xa siga menni alogo n xa kabanako feen mato, feen naxan a ligama fotəndin mi ganma.” ⁴ Alatala to a to, a a sigama a yigbedeni, Ala yi a xili fotənni, a naxa, “Musa! Musa!” Musa yi a ratin, a naxa, “N tan ni i ra!” ⁵ Ala yi a fala, a naxa, “I nama i maso be ra, i ya sankidine ba i sanni, amasəto i tixi denaxan yi, bəxo sarijanxin na a ra.” ⁶ A mən yi a fala, a

naxa, “I benbane Ala nan n na, Iburahimaa Ala nun Isiyagaa Ala nun Yaxubaa Ala.” Musa yi a ye tagin luxun, bayo a yi gaxuxi Ala to feen na.

⁷ Alatala yi a fala, a naxa, “N bata n ma yamana tərən to naxan Misiran yi. N bata e wuga xuiin me, e nun muxune e yaxankatama kii naxan yi, amasətə n na e səxələne kolon. ⁸ Nayi, n bata godo alogo n xa e ba Misiran kaane yii. N yi e ba na yamanani, n yi e xali bəxə fajina nde yi naxan gbo, nənən nun kumin gbo bəxən naxan yi, Kanan kaane dəxi denaxan yi, Xitine nun Amorine nun Perisine nun Xiwine e nun Yebusune. ⁹ Iki Isirayila wuga xuiin bata n li, n bata a to Misiran kaane e tərən kii naxan yi. ¹⁰ Nanara, iki, siga! N bata i xε Firawona ma alogo i xa Isirayila bənsəne ramini Misiran yi, n ma yamana.”*

¹¹ Koni, Musa yi a fala Ala xa, a naxa, “Nde n tan na? N xa siga Firawona fεma di, alogo n xa Isirayila bənsəne ramini Misiran yi?” ¹² Ala yi a fala, a naxa, “N luma nεn i xən. Ito findima nεn taxamasenna ra alogo i xa a kolon, a n tan nan i rasigaxi. I na yamaan namini Misiran yi, ε fama n batudeni geyani ito nan fari.”

¹³ Musa yi a fala Ala xa, a naxa, “Awa, n sigε Isirayila kaane fεma, koni n na a falε e xa, n naxa, ‘E benbane Ala nan n nafaxi ε fεma,’ xa e n maxədin fa fala, ‘A xili di?’ n na e yabima di na yi?” ¹⁴ Ala yi a fala Musa xa, a naxa, “N tan na a ra, Ala naxan na yi. I xa Isirayila kaane yabi na kii nin, i naxa, ‘Naxan xili “N Na Yi,” na nan

* **3:10:** Muxune yi a falama Misiran mangane birin ma fa fala “Firawona” hali ba muxuni ito ra bayo “Firawona” bunna nεn fa fala “Misiran Mangana.”

n nafaxi ε fɛma.’ ” ¹⁵ Ala mɔn yi a fala Musa xa, a naxa, “A fala Isirayila kaane xa, a n tan, Alatala, e benbane Ala, e nun Iburahimaa Ala, e nun Isiyagaa Ala e nun Yaxubaa Ala, n nan i rafaxi e fɛma. N xinla ni ito ra habadan! E n xili bama ikii nin waxati famatɔne birin yi. ¹⁶ Siga, i sa Isirayila fonne malan, i yi a fala e xa, a n tan, Alatala, e benbane Ala, Iburahimaa Ala nun Isiyagaa Ala nun Yaxubaa Ala, n tan bata mini i xa. N naxa, ‘N bata n ɲɔɔ lu ε xɔn yati! N bata a to e naxan ligaxi ε ra Misiran yi. ¹⁷ N bata a ragidi, n na ε ramini nɛn Misiran yi, ε tɔrɔma dɛnaxan yi. N yi ε xali Kanan kaane bɔxɔni, Xitine nun Amorine nun Perisine nun Xiwine e nun Yebusune. Bɔxɔn nan na ra nɔnɔn nun kumin gbo dɛnaxan yi.’ ¹⁸ E i xuiin namɛma nɛn. Nayi, ε nun Isirayila fonne sigama nɛn Misiran Mangan fɛma, ε yi a fala a xa, ε naxa, ‘Alatala, Heburu kaane Ala, na bata mini nxu xa. Tin, nxu xa xii saxan siga ti tonbonni, alogo nxu xa saraxane ba Alatala xa, nxɔ Ala.’ ¹⁹ N na a kolon Misiran Mangan mi tinɲε ε yi siga, fɔ sɛnbemaan na a karahan. ²⁰ Nanara, n na n yiini bandunma nɛn, n Misiran yamanan tɔrɔ kabanakone ra n naxanye ligama e ra. Na xanbi ra, a tinma nɛn ε yi siga. ²¹ N na a ligama nɛn ε yi rafan Misiran kaane ma alogo ε yii genla nama siga. ²² Isirayila ɲaxanle birin e dɔɔ bode Misiran kaane maxɔdinma nɛn e nun Misiran ɲaxanla naxanye banxin kui a e xa gbeti nun xɛma muranne so e yii, e nun dugine, ε naxanye ragodoma ε diine ma. Nayi, ε Misiran kaane yii gelima nɛn.”

Nabi Musaa matandina

¹ Musa yi a yabi, a naxa, “Waxatina nde, e mi lama n na, e mi n xuiin suxuma. E a falama n xa nɛn, e naxa, ‘Alatala mi minixi i xa.’ ” ² Alatala yi a fala a xa, a naxa, “Nanse i yii?” A yi a yabi, a naxa, “Dunganna.” ³ Ala yi a fala, a naxa, “A bira bəxəni.” A yi a bira bəxəni, a yi findi saɣin na. Musa yi a gi a bun. ⁴ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “I yiini bandun, i yi a suxu a xunla ma.” A yi a yiini bandun, a yi a suxu a xunla ma. A mən yi findi dunganna ra a yii. ⁵ Alatala yi a fala, a naxa, “I na nan ligama, alogo e xa la a ra a Alatala e benbane Ala bata mini i xa Iburahimaa Ala nun Isiyagaa Ala e nun Yaxubaa Ala.”

⁶ Alatala mən yi a fala, a naxa, “I yiin naso i ya domaan bun.” A yi a yiin naso a domaan bun, a mən yi a ba na. A to a ba, a yi a to fure ɣaxin bata mini a yiin ma, a yi fixaxi alo balanbalan keɣena. ⁷ Ala yi a fala, a naxa, “I mən xa i yiin naso i ya domaan bun.” A yi a yiin naso a domaan bun. A to a ba, a yiin mən yi xεtε a kiini. ⁸ Ala yi a fala, a naxa, “Xa e mi la i ra, e mi i xuiin namε taxamaseri singena fe ra, e lama nɛn taxamaseri firinden na. ⁹ Xa e mi la taxamaseri firinne ra, e mi i xuiin namε, i igen sεgε Nila baani, i yi a bəxən. I igen naxan tongoma Nila baani, na findima wunla nan na bəxən ma.”

¹⁰ Musa yi a fala Alatala xa, a naxa, “Marigina, n mi dε bolon. N mi yi dε bolon benun i xa falan ti n xa, hali iki n dεen mi falan tima ki faɣi. N mi dε mafura falan tiyε muxune xa.” ¹¹ Alatala yi a fala a xa, a naxa, “Nde muxun dεen nafalaxi? Nde muxun findima bobon na, hanma tuli xərina? Nde

a findima yεε kanna ra, hanma danxutɔna? N tan Alatala mi a ra ba? ¹² Nayi, siga, n na i malima nɛn fala tideni. I naxan falama, n ni xaran na ma.”

¹³ Musa yi a fala, a naxa, “Marigina, i muxu gbete rasiga.” ¹⁴ Nayi, Alatala yi xɔɔ Musa ma han! A yi a fala, a naxa, “I tada mi na ba, Haruna, Lewi bɔnsɔnna muxuna? N na a kolon, a fatan falan tiyε. A tan yetεen kira yi, a fama i ralandeni. A na i to, a sɛwama nɛn. ¹⁵ I falan tima nɛn a xa, a fan yi a rali yamaan ma. N tan ε firinna birin malima nɛn falatideni. E lan ε xa naxan liga, n yi ε xaran na ma. ¹⁶ A i ya falan nalima nɛn yamaan ma. A tan yi findi i dɛen na, i tan yi lu Ala funfuni a tan xa. ¹⁷ Koni dunganni ito suxu i yii, alogo i xa kabanako feene liga a xɔn.”

Nabi Musa yi xete Misiran yi

¹⁸ Musa yi xete Yetiro fɛma, a bitanna, a yi a fala a xa, a naxa, “A lu n xa siga ngaxakedenne fɛma naxanye Misiran yi, alogo n xa a to xa e mɔn e nii ra.” Yetiro yi a fala Musa xa, a naxa, “Siga bɔɔe xunbenli.” ¹⁹ Alatala yi a fala Musa xa Midiyan yi, a naxa, “Siga, xete Misiran yi, amasɔto naxanye birin yi wama i faxa feni, e bata faxa.” ²⁰ Musa yi a naxanla nun a diine rate sofanle fari, a xete Misiran yamanani. Alaa dunganna yi suxi a yii.

²¹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “I na xete Misiran yi, n kabanako feen naxanye birin soxi i yii, i xa e liga Firawona yetagi. Koni, n tan Firawona bɔɔeni xɔdɔxɔma nɛn, a mi tinma yamaan yi siga mumε! ²² I yi a fala Firawona xa, i naxa, ‘Alatala ito nan falaxi, a naxa: N ma diin nan Isirayila bɔnsɔnna ra, n ma dii singena. ²³ N na a

falama i xa, n ma diine yiiba, e xa siga, alogo e xa sa n batu. Xa i tondi, n na i ya dii singen faxama nɛn.’ ”

²⁴ E yi sigatini, e yi yigiya yirena nde yi. Alatala yi fa Musa ralan. A yi wama a faxesa feni. ²⁵ Sefora yi gɛmɛ xɛnxɛn tongo, a yi a diin banxulan, a yi a kidin din Musa sanna ra, a naxa, “Wunla ito bata i makantan, n ma xɛmɛna!”

²⁶ Nayi, Ala yi a lu na. A a fala na banxulan feen nan ma, fa fala “Wunla ito bata i makantan, n ma xɛmɛna.”

²⁷ Alatala yi a fala Haruna xa, a naxa, “Siga tonbonni Musa ralandeni.” Haruna yi siga, a yi naralan Musa ra Alaa geyaan ma, a yi a sunbu.

²⁸ Alatala Musa xɛxi falan naxan birin nalideni, a na birin ma fe fala Haruna xa, e nun kabanako feen naxanye yi yamarixi. ²⁹ Musa nun Haruna yi siga, e yi Isirayila fonne birin malan. ³⁰ Alatala falan naxan ti Musa xa Haruna yi na birin yeɓa, a yi kabanakone liga yamaan yeɓagi. ³¹ Yamaan yi la a ra. E to a mɛ a Alatala bata a jɔxɔ lu Isirayila kaane xɔn, a bata yi e tɔrɔn to, e yi e xinbi sin, e Ala batu.

5

Firawonaa tondina

¹ Na xanbi ra, Musa nun Haruna yi siga Firawona fema, e a fala a xa, e naxa, “Alatala, Isirayilaa Ala ito nan falaxi, a naxa, ‘N ma yamaan yiiba, e xa siga, alogo e xa sa sanla raba n batu xinla ma tonbonni.’ ” ² Firawona yi e yabi, a naxa, “Nde Alatala ra, n naxan xui suxuma, n yi Isirayila yamaan lu e siga? N mi Alatala kolon. N mi Isirayila yamaan yiibe e siga mume!” ³ E yi a

fala, e naxa, “Heburune Ala bata mini nxu xa. Tin nxu xa xii saxan siga ti tonbonni. Nxu xa saraxane ba Alatala nxɔ Ala xa, alogo a nama nxu faxa furen na hanma silanfanna ra.”*

⁴ Misiran Mangan yi a fala e xa, a naxa, “Musa nun Haruna, nanfera ε yamaan bama e wanla ra? Ε siga ε wanle ra! ⁵ Iki yamani ito bata gbo ayi yamanani, ε a wanli kalama a ma!”

⁶ Na lɔxɔn yεteni Firawona yi yamarini ito fi konyi rawanle nun kuntigine ma, a naxa, ⁷ “Ε nama fa sεxεn so yamaan yii alo a fɔlɔni e yi bitikidin bɔnbɔ, koni e tan yεtεen xa siga sεxε fendeni.† ⁸ E mɔn yi bitikidin xasabin naxan bɔnbɔma a fɔlɔni, ε nama tin e nde ba na ra. Bayo salantenne nan e ra, nanara e sɔnxɔma, e naxa, “Tin, nxu xa sa saraxane ba nxɔ Ala xa!” ⁹ Wanla xa fari sa muxuni itoe yii, alogo e xa lu wale. Nayi, e mi fa wule falani itoe xuiin namεma.”

¹⁰ Konyi rawanle nun kuntigine yi a fala yamaan xa, e naxa, “Firawona naxa, ‘Nxu mi fa sεxε soma ε yii. ¹¹ Ε yεtεen xa sa sεxεn fen ε a toε denaxan yi, koni sese mi bama ε wanla ra.’ ”

¹² Yamaan yi xuya ayi Misiran yamanan birin yi se gbaxa fendeni naxan se sεxεn nɔxɔni. ¹³ Konyi rawanle yi gbεtεnxi e ra, e naxa, “Ε xa ε soge keden wanla rajan, alo ε yi a ligama kii naxan yi nxu yi fama sεxεn na waxatin naxan yi.”

¹⁴ Firawona konyi rawanle yi Isirayila kuntigine bɔnbɔ, e naxanye dɔxi, e naxa, “Nanfera ε mi bitikidin xasabin bɔnbɔxi xoro nun to yi, alo a

* **5:3:** Silanfanna: Sofane yεngεso dεgεmana. † **5:7:** Bitikidin mɔn falama yirena nde yi fa fala “Birikidina.”

fələni?” ¹⁵ Isirayila kuntigine yi sa e mawuga Firawona xa, e a fala a xa, e naxa, “Nanfera i ya walikene suxuma iki? ¹⁶ E mi fa seXen soma i ya walikene yii, koni e a falama nxu xa, e naxa, ‘E bitikidine bənbə!’ Muxune nxu tan bulanma i ya walikene, anu ε muxune nan kalan tima.” ¹⁷ Firawona yi e yabi, a naxa, “Salayana! Salantenne nan ε ra! Nanara, ε a falama, ‘Tin, nxu xa sa saraxane ba Alatala xa!’ ¹⁸ Awa iki, ε sa wali, e mi fa seXe soma ε yii, anu se mi bama bitikidi xasabi falaxin na.”

¹⁹ Isirayila kuntigine yi a kolon nayi, a e tərəma nən, e to a mε fa fala, “E mi sese bama ε soqe keden bitikidin xasabin na.” ²⁰ E minimatəən Firawona konni, e yi naralan Musa nun Haruna ra naxanye yi e mamεma. ²¹ E yi a fala e xa, e naxa, “Alatala xa ε kewanle mato, a ε makiti! E bata nxu rapaxu Firawona ma e nun a kuntigine alo se kunxin xirina. E bata silanfanna so e yii e xa nxu faxa.” ²² Musa yi xεtε Alatala fεma, a yi a fala a xa, a naxa, “Marigina, nanfera i fe ɲaxin ligaxi yamani ito ra? Nanfera i n nafaxi? ²³ Xabu n siga Firawona fεma fala tideni i xinla ra, a yamani ito tərəma. I munma i ya yamaan xunba, han to!”

6

Alayi Nabi Musa sənbe so

¹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “I ya a toma nən sənən n naxan ligama Firawona ra. N na a karahan, a e yibama nən alogo e xa siga. N na a karahan, a e kedima nən a yamanani.” ² Ala mən yi falan ti Musa xa, a naxa, “Alatala nan n tan na. ³ N mini nən Iburahima nun Yaxuba nun

Isiyaga xa, n yi n xinla falama e xa nen, n naxa, ‘Ala Senbe Kanna,’ koni n mi yi n xinla falama e xa, a ‘Alatala.’ ⁴ N mon yi layirin xidi nxu tagi, alogo n xa Kanan yamanan so e yii, e yi xɔɔeyani denaxan yi. ⁵ N bata Isirayila kaane wuga xuiin me, Misiran kaane naxanye suxi konyiyani, n bata n xaxili lu n ma layirin xon ma. ⁶ Nanara, a fala Isirayila kaane xa, fa fala, ‘Alatala nan n tan na, n na e raminama nen Misiran kaane yamarin bun. N na e xɔɔyama nen e konyiyaan ma, n yi e xunba n senbe gbeeni jaxankata magaxuxine xon Misiran kaane xili ma. ⁷ N na e findima nen n ma yamaan na. N findi e Ala ra, e yi a kolon a Alatala nan n tan na, e Ala, naxan e raminama Misiran kaane yamarin bun ma. ⁸ N na e xalima nen na bɔxoni, n yi a so e yii e gbeen na, n na n kolɔ bɔxon naxan ma fe ra, a n na a soma nen Iburahima nun Isiyaga nun Yaxuba yii, n tan Alatala.’ ”

⁹ Musa yi na falan nali Isirayila kaane ma, koni tɔɔɔn nun konyiya xɔɔexen mi tin e Musa xuiin name. ¹⁰ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ¹¹ “Siga, i sa falan ti Firawona xa, Misiran mangana, alogo a xa Isirayila kaane bejin, e mini a yamanani.”

¹² Musa yi Alatala yabi, a naxa, “Xa Isirayila kaane mi n xuiin namexi, Firawona n xuiin name ma di, n tan naxan mi de bolon?”

¹³ Alatala yi falan ti Musa nun Haruna xa, a yi yamarine so e yii Isirayila kaane fe yi e nun Firawona fe yi, Misiran mangana, alogo e xa Isirayila kaane ramini Misiran yamanani.

Nabi Musa benbane fe

¹⁴ Isirayila denbaya kanne xinle ni itoe ra:

Isirayilaa dii singena Ruben, a tan ma diine ni i ra: Xanoki, Palu, Xesirɔn e nun Karimi. Ne findixi Ruben xabila naaninne benbane nan na.

¹⁵ Simeyɔn ma diine ni i ra: Yemuyeli, Yamin, Ohadi, Yakin, Soxara, e nun Kanan kaa gilena dii xeme Sayuli. Ne findixi Simeyɔn xabila senninne benbane nan na.

¹⁶ Lewi a diine xinle ni itoe ra e nun e yixetene: Gerisɔn, Kehati e nun Merari. Lewi jee keme tonge saxan e nun solofere soto nen siimayaan na.

¹⁷ Gerisɔn ma diine yi findi xabila firin benbane ra: Libini nun Simeyi.

¹⁸ Kehati a diine ni i ra: Amirama, Yisehari, Xebiron e nun Yusiyeli. Kehati jee keme jee tonge saxan e nun saxan soto nen siimayaan na.

¹⁹ Merari a diine ni i ra: Maxali nun Musi. Lewi xabilane benbane nan ne ra mayixete yeen ma. ²⁰ Amirama yi a baba magile Yokebedi tongo a jaxanla ra, a yi Haruna nun Musa bari a xa. Amirama yi jee keme tonge saxan e nun saxan soto siimayaan na.

²¹ Yisehari a diine ni i ra: Kora, Nefegi e nun Sikiri.

²² Yusiyeli a diine ni i ra: Mikayeli, Elisafan e nun Sitiri.

²³ Haruna yi Aminadabo a dii teme Eliseba tongo a jaxanla ra. Naxason magilen nan yi Eliseba ra. A yi Nadaba nun Abihu nun Eleyasari nun Itamara bari a xa.

²⁴ Kora diine ni i ra: Asiri, Elikana e nun Abiyasafa. Kora xabila saxanne benbane nan ne ra.

²⁵ Harunaa dii Eleyasari yi Putiyeli a dii temen tongo a jaxanla ra, a yi Finexasi bari a xa. Lewi

bɔnsɔnna denbaya xunne nan ne ra, e xabila yɛɛn ma. ²⁶ E tan ni i ra Haruna nun Musa, Alatala a fala ne nan xa, a naxa, “Ɛ Isirayila kaane ganle ramini Misiran yi.”

²⁷ E tan nan falan ti Firawona xa, Misiran Mangana, alogo e xa Isirayila kaane ramini Misiran yi. Na Musa nun Haruna nan itoe ra. ²⁸ Alatala falan ti nɛn Musa xa Misiran yamanani, ²⁹ a naxa, “N tan nan Alatala ra. A fala Firawona xa, Misiran Mangana, n naxan birin falama i xa.” ³⁰ Koni Musa yi a fala Alatala xa, a naxa, “Bayo n dɛɛn mi fatan fala faɣine tiyɛ a xa, Firawona n xuiin namɛma di?”

7

¹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “A mato, n ni i findima nɛn Ala ra Firawona xa, i tada Haruna luma nɛn alo i ya nabina. ² N na i yamari naxan na, i na fala, i tada Haruna yi falan ti Firawona xa, alogo a xa tin Isirayila kaane yi mini a yamanani. ³ Koni, n tan Firawona bɔɣɛni xɔdɔxɔma nɛn, n yi n ma taxamasenne nun kabanakone rawuya ayi Misiran yamanani. ⁴ Firawona mi ɛ xuiin namɛma mumɛ! N na n sɛnbɛn yitama nɛn Misiran na ɣaxankata magaxuxine yi, n yi n ma ganla ramini Misiran yamanani, Isirayila, n ma yamana. ⁵ Misiran kaane a kolonma nɛn a n tan nan Alatala ra, n na n yiini bandun Misiran kaane xili ma, n yi Isirayila kaane ramini na yi.” ⁶ Alatala naxan yamari, Musa nun Haruna yi na birin liga. ⁷ Musa siimayaan yi ɣɛɛ tonge solomasɛxɛ, Haruna siimayaan yi ɣɛɛ tonge solomasɛxɛ e nun saxan, e falan ti Firawona xa waxatin naxan yi.

Dunganna yi maxete saɓin na

⁸ Alatala yi a fala Musa nun Haruna xa, a naxa, ⁹ “Xa Firawona a fala ε xa, a naxa, ‘E kabanako fena nde liga!’ Nayi, i yi a fala Haruna xa, i naxa, ‘I ya dunganna tongo, i yi a bira Firawona yεtagi.’ A findima nen saɓin na.” ¹⁰ Musa nun Haruna yi siga Firawona fema, Alatala yamarin naxan soxi e yii, e na liga. Haruna yi a dunganna bira Firawona nun a kuntigine yεtagi, a findi saɓin na. ¹¹ Koni Firawona fan yi fekolonne nun seri kanne nun Misiran woyimene xili, ne fan yi na fe sifan liga e dalili feene xɔn. ¹² E birin yi e dunganne bira, e findi saɓine ra. Koni Harunaa dunganna yi e dunganne gerun. ¹³ Firawona bɔɓen yi xɔdɔxɔ, a mi Musa nun Harunaa falan name alo Alatala a falaxi kii naxan yi.

Fitina fe singena: Igen yi maxete wunla ra

¹⁴ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “Firawona bɔɓeni xɔdɔxɔxi, a tondixi yamaan beɓindeni e siga. ¹⁵ Siga Firawona fema xɔtɔnni. A na siga Nila baan de, i siga a ralandeni. Dunganna naxan maxete saɓin na i na suxu i yii. ¹⁶ I xa a fala Firawona xa, i naxa, ‘Alatala, Heburune Ala, na bata n nafa i fema a n xa a fala, a i xa a yamaan yiiba, e xa siga, alogo e xa sa a batu tonbonni koni han to i munma i tuli mati. ¹⁷ Alatala ito nan falaxi, a naxa, ‘I fama a kolondeni n ma wanla nan xɔn a Alatala nan n tan na.’” Dunganna naxan n yii, n Nila baa igen garinma nen na ra, a maxete wunla ra. ¹⁸ Yeɓen naxanye Nila baani, ne faxama nen. Igeni lɔxɔma nen. Misiran kaane mi fa nɔe a igen minɓe.’ ” ¹⁹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “A

fala Haruna xa: i ya dunganna tongo, i yi i yiini bandun Misiran igene xun ma: Baane, xudene, darane, e nun tigine birin. E findima nen wunla ra. Wunla luma nen Misiran yamanan yiren birin yi, hali ige sase wudi daxine nun feɲene kui.”

²⁰ Alatala yamarin naxan fi Musa nun Haruna ma, e yi na liga. Haruna yi a dunganni te Nila baan xun ma, a yi igen garin Firawona nun a kuntigine yetagi. Igen birin yi maxete wunla ra.

²¹ Yexen naxanye yi Nila baani, ne yi faxa. Igen yi loxo han Misiran kaane mi yi fa noe baa igen minɲe. Wunla yi lu Misiran yamanan yiren birin yi. ²² Koni Misiran woyimene fan yi na fe sifane liga e dalili feene xon. Firawona boɲen yi xodoxo, a mi Musa nun Haruna xuiin name alo Alatala a fala kii naxan yi. ²³ Firawona yi xete, a siga a banxini, a mi a yengi lu na feene xon.

²⁴ Misiran kaane birin yi yinle ge Nila baan dexonni alogo e xa e min, amasoto e mi yi noe baa igen minɲe.

²⁵ Alatala yelin Nila baan finde wunla ra waxatin naxan yi, xii solofere yi dangu na xanbi ra.

Fitina fe firindena: Xunɲene

²⁶ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “Siga Firawona fema, i yi a fala a xa, i naxa, ‘Alatala falani ito nan tixi, a naxa: N ma yamaan yiiba, a xa siga alogo e xa sa n batu. ²⁷ Xa i tondi e beɲinɲe, n na i ya yamanan birin ɲaxankatama nen, n xunɲene radin a ma. ²⁸ Nila baan nafema nen xunɲene ra. E tema nen, e so i ya manga banxin kui, i xideni, i ya sadeni, i ya kuntigine banxine kui, i ya yamana banxine kui, i ya buru gandene yi, e nun i ya buru

bɔnbɔdene kui. ²⁹ Xunɲene tema nɛn i tan nun i ya yamaan nun i ya kuntigine ma.’ ”

8

¹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “A fala Haruna xa, i naxa, ‘I ya dunganni bandun baane nun xudene nun darane xun ma, i yi xunɲene rate Misiran yamanani.’ ” ² Haruna yi a yiini bandun Misiran igene xun ma, xunɲene yi te Misiran yamanan birin yi.

³ Koni Misiran woyimene fan yi na fe sifane liga e dalili feene xɔn. E fan yi xunɲene rate Misiran yamanani. ⁴ Firawona yi Musa nun Haruna xili, a naxa, “E Alatala maxandi n xa alogo a xa xunɲene masiga n na, e nun n ma yamaan na. N na i ya yamaan beɲɲe, e siga, alogo e xa sa saraxane ba Alatala xa.” ⁵ Musa yi a fala Firawona xa, a naxa, “Na binyen xa lu i tan xa, i yi a fala, n lan n xa maxandin ti ε nun i ya kuntigine xa waxatin naxan yi, e nun i ya yamaan xa, alogo Ala xa xunɲene masiga ε nun ε banxine ra. E yi siga Nila baa igeni.” ⁶ A yi yabin ti, a naxa, “Tila.” Musa yi a fala, a naxa, “A ligama nɛn na kiini alogo i xa a kolon a muxu yo mi maliga Alatala ra, nɔɔ Ala. ⁷ Xunɲene e masigama nɛn i ra e nun i ya banxine nun i ya kuntigine nun i ya yamana. E yi lu Nila baani.”

⁸ Musa nun Haruna yi mini Firawona fɛma. Musa yi a xuini te Alatala ma xunɲene fe ra, Ala naxanye rafa Firawona ma. ⁹ Musa yi naxan maxɔdinma, Alatala yi na liga. Xunɲene yi faxa banxine kui e nun tandene nun xɛene ma. ¹⁰ E yi

e makɔ, e e sa e bode fari, yamanan xirin yi mini e fe ra.

¹¹ Firawona to a to a feene bata mafisa, a bɔɾɛn mɔn yi xɔdɔxɔ. A mi Musa nun Haruna xuiin name, alo Alatala a falaxi kii naxan yi.

Fitina fe saxandena: Sosone

¹² Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “A fala Haruna xa, i naxa, ‘I ya dunganni bandun, i bɔxɔni garin. Gbangbanna maxetema nɛn sosone ra Misiran yamanan birin yi.’ ” ¹³ E yi na liga. Haruna yi a dunganni bandun a yii, a bɔxɔn gbangbanni garin, sosone yi fa muxune nun subene xili ma. Bɔxɔn gbangbanna birin yi maxete sosone ra Misiran yamanan birin yi. ¹⁴ Koni, woyimene to kata e xa sosone ramini e dalili feene xɔn, e mi nɔ. Sosone yi muxune nun subene ma. ¹⁵ Woyimene yi a fala Firawona xa, e naxa, “Ala sɛnbɛn nan ito ra!” Koni Firawona bɔɾɛn yi xɔdɔxɔ, a mi a tuli mati Musa nun Haruna ra, alo Alatala a fala kii naxan yi.

Fitina fe naanindena: Xenne

¹⁶ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “Keli xɔtɔn, i siga Firawona ralandeni. A sigama nɛn xude dɛni. I yi a fala a xa, i naxa, ‘Alatala falani ito nan tixi, a naxa: N ma yamaan beɾin, e xa siga alogo e xa sa n batu. ¹⁷ Xa i mi tin n ma yamaan yiibe e siga, n xenne rafama nɛn i tan nun i ya kuntigine nun i ya yamaan xili ma, e nun i ya banxine kui. Misiran kaane banxine rafama nɛn xenne ra, bɔxɔn yi rafe. ¹⁸ Koni na lɔxɔni, n Gosen yamanan luma nɛn a danna n ma yamaan dɛnaxan yi. Xenne mi fama mɛnni, alogo i xa a kolon a n tan Alatala walima

yamanani ito yi. ¹⁹ N tagi rabaan luma nɛn n ma yamaan nun i ya yamaan tagi. Na kabanako fe taxamasenna ligama nɛn tila.’ ” ²⁰ Alatala yi na liga. Xɛri wuyaxi yi so Firawona banxini e nun a kuntigine banxine yi. Misiran yamanan birin yi kala xɛnne ra.

²¹ Firawona yi Musa nun Haruna xili, a naxa, “Ɛ siga, ɛ sa saraxane ba ɛ Ala xa yamanani ito yi.” ²² Musa yi a yabi, a naxa, “A mi lan a xa liga na ki. Amasɔtɔ nxu saraxan naxanye bama Alatala xa, nxɔ Ala, ne finde fe haramuxin na Misiran kaane yɛɛ ra yi. Xa nxu saraxa haramuxin ba Misiran kaane yɛɛ xɔri, e mi nxu magɔlɔŋɛ ba? ²³ Nxu xii saxan sigan nan tima tonbonni, nxu yi saraxane ba Alatala xa, nxɔ Ala, alo a nxu yamari kii naxan yi.” ²⁴ Firawona yi a fala, a naxa, “N na ɛ yiybama nɛn alogo ɛ xa siga, ɛ yi saraxane ba Alatala xa, ɛ Ala, tonbonni. Koni ɛ nama ɛ makuya. Awa, ɛ xa Ala maxandi n xa.” ²⁵ Musa yi a yabi, a naxa, “N kelima nɛn i fɛma, n na Alatala maxandi. Tila, xɛnne masigama nɛn Firawona nun a kuntigine nun a yamaan na. Koni Firawona nama fa yanfan ti, a tondi yamaan yiybɛ siga saraxane badeni Alatala xa.” ²⁶ Musa yi keli Firawona fɛma, a yi Alatala maxandi. ²⁷ Musa naxan maxɔdin, Alatala yi na liga. Xɛnne yi e masiga Firawona ra e nun a kuntigine nun a yamaan na. Keden mi lu.

²⁸ Koni Firawona mɔn yi a bɔɲɛni xɔdɔxɔ, a mi tin yamaan yiybɛ.

9

Fitina feen suulundena: Xuruseene faxa fena

¹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “Siga Firawona fɛma, i yi a fala a xa, i naxa, ‘Alatala, Heburune Ala ito nan falaxi, a naxa, “N ma yamaan yiiba, e xa siga, alogo e xa sa n batu.” ² Xa i tondi e bejinɲe e xa siga, xa i lu tondɛ, ³ Alatala fitina furen nafama nɛn i ya xuruseene ma naxanye xɛɛne ma, soone, sofanle, ɲɔgɔmɛne, ɲingene, yeɛɛne e nun siine. ⁴ Koni Alatala Isirayila xuruseene nun Misiran xuruseene tagi rabama nɛn, alogo Isirayila kaane gbeene sese nama faxa.’ ” ⁵ Alatala bata yi waxatin sa, a naxa, “N na ligama nɛn yamanani ito yi tila.”

⁶ Na xɔtɔn bode Alatala yi na liga. Misiran kaane xuruseene birin yi faxa. Koni, Isirayila kaane xuruse keden mi faxa. ⁷ Firawona yi xɛrane rasiga, e fa a to a Isirayila xuruse yo mi faxaxi. Koni Firawona bɔɲɛn yi siga xɔdɔxɛ, a mi yamaan yiiba mumɛ, e siga.

Fitina fe sennindena: Sete Furena

⁸ Alatala yi a fala Musa nun Haruna xa, a naxa, “E yiine rafe sulun tɛɛn* xubeni, Musa xa a woli kore Firawona yɛtagi. ⁹ A xuyama ayi nɛn Misiran yamanan birin xun ma, a findi sete furen na Misiran yamanan muxune nun a subene birin ma.” ¹⁰ E yi sulun tɛɛn xuben tongo, e siga Firawona fɛma. Musa yi a woli kore, sete furen yi fa yamanan muxune nun a subene birin ma. ¹¹ Koni woyimɛne mi yi nɔɛ tiyɛ Musa yɛtagi, bayo setene yi e ma alo Misiran kaane birin. ¹² Koni, Alatala

* **9:8:** Sulun tɛɛn mɔn falama yirena nde yi fa fala “Furu tɛɛna.”

yi Firawona bɔɲɛni xɔdɔxɔ, a mi Musa nun Haruna xuiin namɛ mumɛ, alo Alatala naxan fala Musa xa.

Fitina fe soloferedena: Balabalan keɛna

¹³ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “Keli xɔtɔn, i siga Firawona fɛma. I yi a fala a xa fa fala Alatala Heburune Ala ito nan falaxi, a naxa, ‘N ma yamaan yiiba, e xa siga alogo e xa sa n batu.

¹⁴ Xanamu, n nan n ma fitina feene sɛnbɛ soma nɛn i tan nun i ya kuntigine nun i ya yamaan xili ma, alogo i xa a kolon a n ɲɔxɔn mi na bɔxɔn fari.

¹⁵ Xa n yi n yiini bandun i ma nun, n yi fitina furen nasigama nɛn i ma nun, i tan nun i ya yamaan birin yi raxɔrima nɛn bɔxɔ xɔnna fari. ¹⁶ Koni n bata i lu i nii ra, alogo i xa n sɛnben to, n xinla yi rali dunuɲa yiren birin yi. ¹⁷ Xa i mɔn n ma yamaan makankan, i mi tin e siga, ¹⁸ i yanyi tila n balabalan keɛn nagodoma nɛn, naxan ɲɔxɔn munma fa Misiran yi xabu a masɛgɛ lɔxɔni han to. ¹⁹ Nayi, i ya xuruseene nun i yii seene birin naxanye xɛɛn ma, i xa ne ramara. Bayo balabalan keɛɛn fama nɛn muxune nun subene birin ma naxanye xɛɛn ma. Naxanye mi rasoxi banxine yi, ne faxama nɛn.’ ”

²⁰ Firawona kuntigin naxanye gaxu Alatalaa falan yɛɛ ra, ne yi e konyine nun e xuruseene raso banxine kui. ²¹ Koni naxanye mi e yengi lu Alatalaa falan xɔn, ne yi e walikɛne nun e xuruseene lu xɛɛne ma.

²² Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “I yiini te kore, balabalan keɛɛn xa godo Misiran yamanan yiren birin yi muxune nun subene ma, e nun siseene birin ma Misiran xɛɛne birin yi.” ²³ Musa yi a dunganni te kore, Alatala yi galanna nun

balabalan keɛɛn nafa, kuye sarinna yi bɔxɔn li. Awa, Alatala yi balabalan keɛɛn nafa Misiran yamanani. ²⁴ Balabalan keɛɛn yi fa, kuyen yi sarin, a seɛnɛn yi gbo ayi, a ɲɔxɔn munma yi fa Misiran yi xabu a findi yamanan na. ²⁵ Balabalan keɛɛne yi muxune nun subene birin magɔlɔn xɛɛne ma, a yi siseene birin kala, a wudine birin yi gira Misiran yamanan birin yi. ²⁶ Gosen yamanani, Isirayila kaane yi deɛnaxan yi, balabalan keɛɛ mi fa mɛnni.

²⁷ Firawona yi Musa nun Haruna xili, a naxa, “Iki, n bata yulubin liga, Alatala nan tinxin, n tan nun n ma yamaan sɔnna na a ra. ²⁸ E Alatala maxandi, nxu bata wasa galanna nun balabalan keɛɛn na. N na e yiibe e siga. E mi fa makankanma mumɛ!” ²⁹ Musa yi a fala a xa, a naxa, “N na mini taani, n nan n yiine tiye Alatala xa, galanna nun balabalan keɛɛn yi dan, alogo i xa a kolon a Alatala nan gbee bɔxɔn na. ³⁰ Koni n na a kolon i tan nun i ya kuntigine, e mɔn mi gaxuma Marigina Alatala ye ra.”

³¹ Geɛɛn nun fundenna nan kala, bayo fundenna yi sabatixi, geɛɛn yi fugaxi. ³² Maala nun murutun mi kala bayo e mi a liin sinma.

³³ Musa yi keli Firawona fema, a mini taani, a a yiine ti Alatala xa. Galanna nun balabalan keɛɛn yi dan, tulen mi fa fa bɔxɔn fari.

³⁴ Firawona to a to a tulen nun balabalan keɛɛn nun galanna bata dan, a mɔn yi yulubin liga. A yi a bɔɲɛni xɔdɔxɔ, e nun a kuntigine. ³⁵ Firawona bɔɲɛn yi xɔdɔxɔ, a mi tin Isirayila kaane yi siga, alo Alatala a fala yamaan xa kii naxan yi fata Musa ra.

10

Fitina fe solomasexedena: Tuguminne

¹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “Siga Firawona fema, amasɔtɔ n na a bɔɲɛn xɔdɔxɔma e nun a kuntigine, alogo n xa n ma kabanako feene liga e tagi, ² alogo i xa a fala i ya diine nun mamandenne xa n Misiran kaane ɲaxankata kii naxan yi, n kabanako feene liga e tagi. E yi a kolon a Alatala nan n tan na.” ³ Musa nun Haruna yi siga Firawona fema, e yi a fala a xa, e naxa, “Alatala Heburune Ala ito nan falaxi, a naxa, ‘I tondɛ i magodɛ n yɛtagi han waxatin mundun yi? N ma yamaan yiiba, e xa siga, alogo e xa sa n batu. ⁴ Xa i tondi n ma yamaan beɲɲɛ e xa siga, tila n tuguminne rafama nɛn i ya yamanan yiren birin yi. ⁵ E dɔxɔma nɛn bɔxɔn birin fari, bɔxɔn mi fa nɔɛ toɛ. Balabalan keɛɛn naxan luxi e yii, e na nan donma hali wudin naxanye birin xɛɛne ma. ⁶ E i ya banxine rafema nɛn, e nun i ya kuntigine banxine, e nun Misiran kaane birin ma banxine. I fafane nun ne benbane munma a ɲɔxɔn to xabu e dɔxɔ yamanani ito yi han to.’ ” Musa yi siga, a keli Firawona fema. ⁷ Firawona kuntigine yi a fala a xa, e naxa, “Xɛmɛni ito luyɛ alo luti ratixina en yɛɛ ra han waxatin mundun yi? Muxuni itoe yiiba, e xa siga, e xa sa Alatala batu, e Ala. I mɔn mi a to Misiran kala feni?”

⁸ E yi Musa nun Haruna xili Firawona fema. A yi a fala, a naxa, “E siga Alatala batudeni, e Ala. Koni, nde sigama?” ⁹ Musa yi a yabi, a naxa, “Nxu nun nxɔ diine nun nxɔ fonne nan sigama, dii xɛmɛne nun dii tɛmɛne, xuruse xunxurine nun a xungbene, amasɔtɔ nxu sa sanla nan nabama

Alatalaa binyeni.” ¹⁰ Firawona yi a fala e xa, a naxa, “Xa n tin, ε nun ε diine yi siga, fɔ n xa n ɲungu ε ma ɲε? Bayo ε mi fa fama. E fe ɲaxin nan fɔxɔ ra yati! ¹¹ En-εn de! E tan xεmεne gbansanna xa siga, ε Alatala batu, bayo ε na nan maxɔdinxi.” E yi e kedi Firawona yεtagi.

¹² Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “I yiini bandun Misiran yamanan xun ma alogo tuguminne xa te Misiran yamanani, e yi siseene birin don xεene ma, balabalan kεsen naxanye birin luxi.”

¹³ Musa yi a dunganni bandun Misiran yamanan xun ma. Alatala yi foyen nafa na yanyin nun kɔεen birin na keli sogeteden binni. Benun xɔtɔnni, foyen bata fa tuguminne ra. ¹⁴ Tuguminne yi te Misiran yamanan birin yi, e wara ayi yiren birin yi. A ɲɔxɔn munma yi liga nun, a mɔn mi fa ligama sɔnɔn! ¹⁵ E yi lu bɔxɔn birin ma han e na yifɔrɔ. E siseene nun se bogine birin don xεene ma, balabalan kεsen naxanye lu. ɲingi yo mi lu wudine nun siseene ma Misiran yamanan birin yi.

¹⁶ Firawona yi Musa nun Haruna xili mafuren! A yi a fala e xa, a naxa, “N bata yulubin liga Alatala ra, ε Ala, e nun ε tan. ¹⁷ Iki, ε mɔn xa n mafelu yulubini ito a fe ra, ε Alatala maxandi, ε Ala alogo a xa ɲaxankata faxa tiini ito masiga n na.” ¹⁸ Musa yi mini Firawona konni, a Alatala maxandi. ¹⁹ Alatala yi foye gbeen nafa keli sogegododen binni, naxan tuguminne xali, a e woli Gbala Baani, hali tugumin keden mi lu Misiran bɔxɔn ma. ²⁰ Alatala yi Firawona bɔɲen xɔdɔxɔ, a mi tin Isirayila kaane beɲinɲε.

Fitina fe solomanaanindena: Dimin Misiran yi

²¹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “I yiini te kore, dimi gbeen xa sin Misiran yamanan birin yi, han muxune yeene yi rafɔrɔ ayi.” ²² Musa yi a yiini te kore, dimi gbeen yi so Misiran yamanan birin yi, xii saxan. ²³ Muxu yo mi yi fa a bode toma, muxu yo mi yi kelima a konni na xii saxanna bun ma. Koni kenenna yi Isirayila kaane konne yi.

²⁴ Firawona yi Musa xili, a yi a fala a xa, a naxa, “E siga ε Alatala batu. E diine xa siga ε fɔxɔ ra. Xuruseene nan tun luma be.” ²⁵ Musa yi a yabi, a naxa, “Na mi a ra! Nxu naxan bama saraxan nun saraxa gan daxin na Alatala xa, nxɔ Ala, fɔ i xa na xuruseene so nxu yii. ²⁶ Nxɔ xuruseene fan sigama nen, keden mi luun be, amasɔtɔ nxu makoon ne nan ma nxu nɛma Alatala batuε, nxɔ Ala. Benun nxu xa so, nxu mi a kolon nxu naxan nawalima Alatala batudeni.” ²⁷ Alatala yi Firawona bɔɲen xɔdɔxɔ, a mi tin e beɲɲɲe e yi siga.

²⁸ Firawona yi a fala Musa xa, a naxa, “Mini n konni! I yete ratanga i fa feen ma n yetagi sɔnɔn! I na fa n yetagi lɔxɔn naxan yi, i faxama nen.” ²⁹ Musa yi a yabi, a naxa, “I bata a fala! N mi fa fama i yetagi sɔnɔn!”

11

Fitina fe dɔnxena fe

¹ Awa, Alatala bata yi a fala Musa xa, a naxa, “N mɔn fitina fe keden nafama nen Firawona ma e nun Misiran yamananana. Na xanbi ra, a ε yɛibama nen alogo ε xa keli be. A na tin fa, a yetena ε kedima nen be. ² Falan ti yamaan xa alogo xemene nun ɲaxanle birin xa e dɔxɔ bodene xandi gbeti nun xema muranne yi.” ³ Alatala bata yi a liga

a Isirayila yamaan yi rafan Misiran kaane ma. Firawona kuntigine nun a yamaan bata yi Musa yeteen binya Misiran yamanani.

⁴ Musa yi a fala Firawona xa, a naxa, “Alatala ito nan falaxi, a naxa, ‘Kɔɛ tagini, n danguma nen Misiran birin yi. ⁵ Dii singene birin faxama nen Misiran yamanani, keli Firawona dii singen ma naxan dɔxi mangayani, han konyi gilena dii singen naxan seen dinma, e nun subene birin ma dii singene. ⁶ Wuga xui gbeen tema nen Misiran yamanan birin yi, a pɔxɔn munma yi liga nun, a mɔn mi fa ligama sɔnɔn. ⁷ Koni Isirayila kaane ye, hali baren mi wonwonɲe muxun ma hanma suben ma.’ Nayi, ε a kolonma nen a Alatala Misiran nun Isirayila tagi rabaxi. ⁸ Nayi, i ya kuntigini itoe birin fama nen n fema, e xinbi sin n yetagi, e yi a fala, e naxa, ‘Siga, i tan nun yamaan naxan biraxi i fɔxɔ ra!’ Na xanbi ra, n sigama nen.” Musa xɔlxɔ gbeen yi keli Firawona fema.

⁹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “Firawona mi i xuiin namema, alogo n ma kabanako feene xa wuya ayi Misiran yamanani.” ¹⁰ Musa nun Haruna yi kabanakoni itoe birin liga Firawona yetagi, koni Alatala yi Firawona bɔɲen xɔdɔxɔ a mi tin Isirayila kaane beɲinɲe e xa mini a yamanani.

12

Halagi Tiin Dangu Lɔxɔn Sanla

Saraxaraline 23.4-8 nun Yatene 28.16-25 nun Sariyane 16.1-8

¹ Alatala yi a fala Musa nun Haruna xa Misiran yamanani, a naxa, ² “Kiken i to findima ε xa ɲeen

kike singen nan na. ³ E xa a fala Isirayila yamaan xa, a kiken i to xii fude lɔxɔni, denbaya kanna birin xa yeXEE dii keden tongo a denbayaan xa, denbaya yo denbaya yeXEE dii keden. ⁴ Denbayaan naxan muxuye mi wuya, e mi nɔe yeXEE dii kedenna jɔnɔe, e nun e dɔxɔ boden xa yeXEE diina nde yitaxun alogo yamaan naxan donɔe, birin ma denbayaan xa na sɔtɔ. ⁵ E xa kontonna jɔe kedenna sugandi fe mi naxan na hanma kɔtɔna. ⁶ E xa a ramara han kiken i to xii fu nun naaninde lɔxɔni, Isirayila kaan birin xa a gbee xuruseen kɔe raxaba jɔnbanna ra. ⁷ E yi a wunla tongo, e yi a susan banxine deene xun ma wudin ma e nun deen wudi firinne ma e a donma banxin naxan kui. ⁸ Na kɔe yeteen na, e xa a suben gan, e yi a don e nun jɔxɔnde de xɔlene nun burun natetarena. ⁹ E nama a suben don a xinden na hanma a jɔnxina, koni a xa gan e nun a xunna nun a sanne nun a kui seene. ¹⁰ E nama sese lu han xɔtɔnni. Xa nde lu, xɔtɔnni e xa a dɔnxen sa teeni. ¹¹ E xa a don ikiini: e xa e maxidi, e yi e sankidine so e sanni, e dunganna suxu e yii, e yi a don mafuren! Halagi Tiin Dangu Lɔxɔn Sanla na a ra Alatala xa. ¹² Na kɔeen na, n danguma nen Misiran yamanani, n dii singene birin faxama nen, muxun nun subena. N Misiran kaane gbee alane birin jaxankatama nen. Alatala nan n tan na. ¹³ Wunla naxan banxin ma, na findima taxamasenna nan na e xa. N na wunla to, n danguma nen e xun ma. Fitina fe mi e liye, n na Misiran yamanan jaxankata waxatin naxan yi.”

¹⁴ “Nee yo jɔe sanli i to na feene rabirama e ma nen waxati famatone yi. E na sanla rabama nen

Alatala xa alo habadan sariyana. ¹⁵ Xii soloferen bun ma, ε buru ratetaren donma nɛn. Xii singen na a li, ε buru rate seen* bama nɛn ε banxine kui. Amasɔtɔ naxan na seen don burun nate seen naxan yi, keli xii singen ma han xii soloferede lɔxɔni, n na a kedima nɛn Isirayila yamaan ye. ¹⁶ Lɔxɔ singeni, ε malan sariɲanxin tima nɛn. E nde fan tima nɛn a xii soloferede lɔxɔni. E nama wali yo ke lɔxɔni itoe ma fɔ kudi soona yamaan xa, alogo ε xa ε dɛge. E nɔɛ na nan tun ligɛ. ¹⁷ E xa Buru Ratetaren Sanla raba, amasɔtɔ n na ε ganle ramixi Misiran yi na lɔxɔn yeteni. E xa na lɔxɔn sanla raba alo habadan sariyana ε yixetɛne birin xa waxati famatɔne yi. ¹⁸ Nɛɛn kike singeni, ε burun natetaren donma nɛn kiken xii fu nun naaninde lɔxɔn ɲinbanna ra, han xii mɔxɔɲɛn nun kedende lɔxɔn ɲinbanna ra. ¹⁹ Buru rate seen mi luma ε banxine kui xii solofere bun ma. Naxan na seen don buru rate seen naxan yi, na kedima nɛn Isirayila yamaan ye, xa a findi xɔɲɛn na hanma Isirayila kaana. ²⁰ E nama sese don buru rate seen naxan yi. E banxine yi, ε buru ratetaren nan donma.”

²¹ Musa yi Isirayila fonne birin xili, a a fala e xa, a naxa, “E siga, ε yexɛɛn hanma siin tongo ε denbayane xa, ε a faxa Halagi Tiin Dangu Lɔxɔn Sanla fe ra. ²² Na xanbi ra, ε hisopi wudi yiin tongo, ε a sin wunli, ε a susan dɛɛn xun ma wudin nun dɛɛn wudi firinne ma. E sese nama mini ε banxine kui han xɔtɔnni. ²³ Alatala na dangu yamanani Misiran kaane faxadeni, xa a wunla to dɛɛn xun ma nun a dɛxɔnne ma, Alatala danguma nɛn na

* **12:15:** burun nate sena: Lebenna na a ra naxan burun nagboma ayi.

banxin xun ma. A mi tinma halagi tiin yi so ε banxini ε faxadeni.”

²⁴ “E yamarini itoe suxuma nɛn alo habadan sariyana ε yetε xa e nun ε yixetene. ²⁵ Alatala bɔxɔn naxan soma ε yii, a naxan falaxi, ε na so mɛnni, ε sanli ito raba. ²⁶ E diine na ε maxɔdin, e naxa, ‘Sariyani ito bunna nanse ra ε tan xa?’ ²⁷ E xa e yabi, ε naxa, ‘Halagi Tiin Dangu Lɔxɔn Sanla saraxan na a ra Alatala xa, naxan dangu Isirayila kaane banxine xun ma Misiran yi. A to yi Misiran kaane faxama, a yi nxɔ banxine ratanga.’” Na xanbi ra, yamaan yi e xinbi sin, e Ala batu. ²⁸ Isirayila kaane yi a liga alo Alatala Musa nun Haruna yamari kii naxan yi.

Fitina feen fudena: Misiran dii singene yi faxa

²⁹ Kɔε tagini, Alatala yi dii singene birin faxa Misiran yi, keli Firawona dii singen ma naxan dɔxi mangayani han kasorasane dii singene kaso banxini, e nun subene dii singene. ³⁰ Firawona nun a kuntigine birin yi keli kɔεɛn na, e nun Misiran kaane birin. Wuga xui gbeen yi te Misiran yi, bayo faxan bata yi ti banxin birin yi.

³¹ Na kɔεɛn yetεɛn na, Firawona yi Musa nun Haruna xili, a fala e xa, a naxa, “E keli, ε mini n ma yamanani, ε tan nun Isirayila kaane! E siga, ε Alatala batu, alo ε a falaxi kii naxan yi. ³² E xuruse xunxurine nun a xungbene tongo, alo ε a falaxi kii naxan yi. E siga. E duba n fan xa.” ³³ Misiran kaane yi Isirayila yamaan nagbɛngbɛn, e yi e kedi yamanani mafuren, bayo e yi a falama nɛn, e naxa, “Nxu birin faxama.”

³⁴ Isirayila yamaan yi e burun xali benun a xa gan, benun a rate seen xa sa. E buru bɔnbɔ seene mafilin e dugine yi, e e sa e kɔɛ ma, e siga a xalɛ. ³⁵ Musa naxan fala, Isirayila kaane yi na liga, e yi Misiran kaane xandi gbetin nun xɛma muranne yi e nun dugine. ³⁶ Alatala yi a liga Isirayila yamaan yi rafan Misiran kaane ma, e naxan maxɔdin e na so e yii. E yi Misiran kaane yii geli.

Isirayila kaane yi keli Misiran yi

³⁷ Isirayila xɛmɛ wuli kɛmɛ sennin yi keli e sanna ma Ramisesi taani, siga Sukɔti taani, ba ɲaxanle nun diidine ra. ³⁸ Siya gbɛtɛ wuyaxi fan yi siga e fɔxɔ ra. Xuruse kuru gbeen yi e yii a xunxurin nun a xungbene. ³⁹ E yi burudine gan buru ratese mi yi naxanye yi, e keli naxan na Misiran yi, bayo e kedi nɛn Misiran yi. E mi fɛrɛn sɔtɔ, e fandane tongo e yɛtɛ xa. ⁴⁰ Isirayila kaane ɲɛɛ kɛmɛ naanin ɲɛɛ tonge saxan nan ti Misiran yi. ⁴¹ ɲɛɛ kɛmɛ naanin ɲɛɛ tonge saxanden to a li, na lɔxɔ yɛtɛni, Alatala yamaan birin yi mini Misiran yamanani. ⁴² Kɔɛni ito ra waxati famatɔne yi, Isirayila kaane birin xa xi Alatala batuɛ, bayo a e ramixixi Misiran yamanani kɔɛɛn nan na.

⁴³ Alatala yi a fala Musa nun Haruna xa, a naxa, “Tɔnne ni i ra Halagi Tiin Dangu Lɔxɔn Sanla fe yi: Xɔɲɛ yo nama a don. ⁴⁴ Konyin naxan saraxi, i na na banxulan, ɛ nun na a donɲɛ nɛn. ⁴⁵ I ya walikɛɛn naxan sare fixi hanma xɔɲɛna, ne nama a don. ⁴⁶ A donma banxi kedenna nan kui. ɛ nama a suben namini banxini. ɛ nama a xɔri yo gira. ⁴⁷ Isirayila yamaan birin xa sanli ito liga. ⁴⁸ Xa xɔɲɛna nde i konni naxan wama Halagi Tiin Dangu Lɔxɔn Sanla

raba feni Alatala xa, a denbayaan xεmεne birin xa banxulan. Nayi, a nɔε a ligε nεn alo Isirayila kaana. Koni banxulantare yo nama a don. ⁴⁹ A tan sariya kedenna na a ra Isirayila kaan nun xɔɣεn xa ε tagi.”

⁵⁰ Alatala naxan yamari Musa nun Haruna ma, Isirayila kaane birin yi na liga na kiini. ⁵¹ Na lɔxɔn yeεni Alatala yi Isirayila ganla ramini Misiran yamanani e bɔnsɔn yeεn ma.

13

Dii singene rasariɣan fena

¹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ² “Dii xεmε singene birin nasariɣan n xa. N gbeen nan dii singene birin na Isirayila kaane ye, muxune nun subene.”

³ Musa yi a fala yamaan xa, a naxa, “Lɔxɔni ito xa rabira ε ma, ε mini lɔxɔni Misiran yi konyiyani! Amasɔɔ Alatala ε ramini a sɛnbɛn nan na. E nama buru ratexin don. ⁴ E minima nεn to, Abiba kiken na. ⁵ Alatala na ε rafa Kanan kaane bɔxɔn ma, Xitine nun Amorine nun Xiwine e nun Yebusune yamanana, a bata yi a kɔlɔ bɔxɔn naxan ma fe ra ε benbane xa, a xa a so ε yii, kumin nun nɔnɔn gbo bɔxɔn naxan yi, ε na so mɛnni, ε sanli ito rabama nεn Alatala xa kiken ito ra. ⁶ Buru ratetaren donma nεn xii solofere bun ma, xii soloferede lɔxɔni, sanla yi raba Alatala xa. ⁷ E buru ratetaren donma nεn xii solofere bun ma, donse nama taran ε yii buru rate seen* naxan yi. Buru rate se yo nama taran ε yamanani mumε!”

* **13:7:** buru rate sena: Leɓenna na a ra naxan burun nagboma ayi.

⁸ “E na yɛbama nɛn ε diine xa na lɔxɔni, ε naxa, ‘Alatala naxan ligaxi en xa, a en namini Misiran yamanani, na nan ma fe a ra.’ ⁹ Sanli ito na nan ma fe rabirama ε ma, alo ε na taxamasenna xidi ε yiin na hanma ε sa ε tigi ra, alogo Alatalaa sariyan xa lu ε dɛ. Bayo Alatala nan ε raminixi Misiran yi a sɛnbɛni. ¹⁰ E xa yamarini ito suxu a waxatini jɛɛ yO jɛɛ.”

¹¹ “Alatala na ε raso Kanan bɔxɔni, a a so ε yii alo a kɔlɔ ε xa kii naxan yi e nun ε benbane, ¹² ε xa dii singene birin nasariɗan Alatala xa saraxana nde ra. Xuruseene dii xɛmɛ singene birin, Alatala nan gbeen ne ra. ¹³ Xa sofanla dii xɛmɛ singen na a ra, ε xa a xunba yɛxɛɛ diin na hanma sii diina. Koni, xa ε mi a xunba, ε xa a kɔɛɛn gira, ε a faxa. E mɔn xa ε dii xɛmɛ singene birin xunba saraxana nde ra. ¹⁴ E diine na ε maxɔdin waxati famatɔne yi, e naxa, ‘Ito bunna nanse ra?’ E xa e yabi, ε naxa, ‘Alatala sɛnbɛn nan en naminixi Misiran yi konyiyani. ¹⁵ Bayo Firawona yi tondixi en bejinjɛ en siga, koni Alatala yi dii singene birin faxa Misiran yamanani, muxun nun subena. Nanara, en xuruse dii xɛmɛ singene birin bama saraxan na Alatala xa, en yi en ma dii xɛmɛ singene birin xunba.’ ¹⁶ A luma nɛn alo i na taxamasenna xidi i yiin na hanma i tigi ra, amasɔtɔ Alatala sɛnbɛn nan en naminixi Misiran yi.”

Sigatiin dɛ suxuna

¹⁷ Firawona to tin yamaan xa siga, Ala mi e ramini Filisitine yamanan kira yisoxin xɔn, bayo Ala a fala nɛn, a naxa, “E na yɛngɛn to, e nɔɛ e miriyane maxɛtɛ nɛn, e xɛtɛ Misiran yi.” ¹⁸ Koni

Ala yi ti yamaan yεε ra tonbon yi kiraan xɔn, Gbala Baan binni. Isirayila kaane yi keli Misiran yi, e yitɔnxi yεngε so xinla ma.

¹⁹ Musa yi Yusufu xɔnne tongo, bayo Yusufu bata yi Isirayila kaane rakɔɔ, a naxa, “Ala a ɲɔxɔ luma ε xɔn nɛn yati! E na keli be, ε n xɔnne xali.”

²⁰ E yi keli Sukɔti taani, e yi sa daaxadeni tɔn Etama yi tonbonna danna ra. ²¹ Alatala yi tima nɛn e yεε ra yanyin na kunda yiyani naxan yi kiraan yitama e ra. Kɔεεn na, a ti e yεε ra tεε dεgen yiyani a e kirani yalan, alogo e xa sigan ti kɔεεn nun yanyin na. ²² Kundana, xanamu, tεε dεgen mi yi kelima yamaan yεε ra yanyin nun kɔεεn na.

14

Baani gidi fena

¹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ² “A fala Isirayila kaane xa, e xa xεtε, e daaxadeni tɔn Pihahiroti dεxɔn, Migidoli nun baan tagi. E xa daaxadeni tɔn baan dε Baali-Sefɔn yεtagi. ³ Nayi, Firawona a falama nɛn lan Isirayila kaane ma, a naxa, ‘E bata ɔ ayi yamanani, tonbonna e rabilinxi.’ ⁴ N Firawona bɔɲeni xɔdɔxɔma nɛn, a bira ε fɔxɔ ra. Koni n binyen sɔtɔma Firawona nun a ganla birin xɔn ma nɛn, Misiran kaane yi a kolon a n tan nan Alatala ra.” Isirayila kaane yi na liga.

⁵ Misiran Mangan to a mε a yamaan bata a gi. Nayi, Firawona nun a bundɔxɔne miriyaan yi maxεtε. E yi a fala, e naxa, “En nanse ligaxi? En bata Isirayila kaane beɲin e xa siga, e mi fa walima en xa sɔnɔn!” ⁶ Firawona yi a yεngε so wontoroni tɔn, a ganla yi bira a fɔxɔ ra. ⁷ A yi

a yenge so wontoro yɛbaxi keme sennin tongo, e nun Misiran wontorone birin. Sofa kuntigine yi ne birin kui. ⁸ Alatala yi Firawona bɔɣeni xɔdɔxɔ, Misiran Mangana. A yi Isirayila kaane sagatan naxanye yi minima xunna kenli. ⁹ Misiran kaane yi e sagatan, Firawona soone birin nun yenge so wontorone nun soo ragine, e nun a ganla, e yi Isirayila kaane li malanxi baan dɛ, Pihahiroti binni, Baali-Sefɔn yɛtagi.

¹⁰ Firawona yi a masoma, Isirayila kaane yi e yɛɛn nasiga, e Misiran kaane to fɛ e fɔxɔ ra. E yi gaxu han! E e xuini te Alatala ma. ¹¹ E a fala Musa xa, e naxa, “Nanfera i faxi nxu ra tonbonni, nxu xa fa faxa be? Gaburu mi yi Misiran yi ba? I nanse dɔxi nxu ra i to nxu baxi Misiran yi? ¹² Nxu mi ito xan falaxi i xa Misiran yi, ‘A lu nxu xa wali Misiran kaane xa?’ A yi fisa nun nxu xa wali Misiran kaane xa benun nxu xa fa faxa tonbonni.” ¹³ Musa yi yamaan yabi, a naxa, “E nama gaxu. E e raxara, e yi a to Alatala e xunbama kii naxan yi to. Amasɔtɔ e Misiran kaan naxanye toma to, e mi fa ne toma sɔnɔn! ¹⁴ Alatala yengeɛn soma nɛn e xa, e e raxara tun!”

¹⁵ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “E mɔn n maxandima be nanfera? A fala Isirayila kaane xa, a e xa siga. ¹⁶ I tan xa i ya dunganni te, i yiini bandun baan xun ma, a xa yitaxun firinna ra, alogo Isirayila kaane xa baani gidi a yixaraxina. ¹⁷ N tan Misiran kaane bɔɣeni xɔdɔxɔma nɛn, alogo e xa godo e fɔxɔ ra. N binyen sɔtɔma nɛn Firawona nun a ganla birin xɔn ma, e nun a wontorone nun a soo ragine. ¹⁸ Misiran kaane a kolonma nɛn a n tan nan Alatala ra. N na nɔ Firawona nun a

wontorone nun a soo ragine ra, n binyen sətəma nən.”

¹⁹ Ala malekan naxan yi tixi Isirayila ganla yεε ra, na yi siga e xanbi ra. Kundaan naxan yi tixi e yεε ra, na yi sa ti e xanbi ra. ²⁰ A yi ti Misiran nun Isirayila ganle tagi. Kundaan fəxə kedenna yi dimixi, a fəxə kedenna yi kəeni yalanma. Nanara, gali firinne mi yi masoma e bode ra kəeen birin kui.

²¹ Musa yi a yiini bandun baan xun ma. Na kəeen birin na, Alatala yi baa igen naxete foye gbeen na keli sogetedeni, a yi baani xara. Igen yi bolon. ²² Isirayila kaane yi gidi baani xare yireni. Igen yi malanxi alo banxi tunbulunna e yiifanna nun e kəmenna ma. ²³ Misiran kaane yi e sagatan. Firawona soone birin nun a yenge so wontorone nun a soo ragine yi bira e fəxə ra baani. ²⁴ Subaxa, Alatala yi Misiran ganla mato keli kundaan nun tεε degən xun ma, a yi e yifu han! ²⁵ A yi e wontorone sanne ba e bun ma, a yi e sigati raxələ ayi. Nayi, Misiran kaane yi a fala, e naxa, “En na en gi Isirayila kaane yεε ra, amasətə Alatala Misiran yenge ma e xa.”

²⁶ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “I yiini bandun baan xun ma alogo igen xa sa Misiran kaane xun ma, e nun e wontorone nun e soo ragine.” ²⁷ Musa yi a yiini bandun baan xun ma. Kuye yibani, baan mən yi xete a kiini. Misiran kaane yi e gima a famatəən yεε ra, koni Alatala yi e radin baani. ²⁸ Igen yi xete, a sa wontorone nun soo ragine nun Firawona ganla birin xun ma, naxanye godo baani Isirayila kaane fəxə ra. Hali keden mi lu. ²⁹ Koni Isirayila kaane sigan ti nən

igen xare yireni, igen yi malanxi e yiifanna nun e kɔmɛna ma. ³⁰ Na lɔxɔni, Alatala yi Isirayila xunba Misiran kaane yii. Isirayila yi Misiran kaane binbine to baan dɛ. ³¹ Isirayila kaane to Alatala sɛnbɛ gbeen to Misiran kaane xili ma, ya-maan yi gaxu Alatala yɛɛ ra, e la a ra, e nun Musa a walikɛna.

15

Nabi Musaa bɛtina

¹ Nayi, Musa nun Isirayila kaane yi bɛtini ito ba Alatala xa. E naxa:

N bɛtin bama Alatala xa,
amasɔtɔ a gbo mumɛ!

A bata soone nun soo ragine radin baani.

² Alatala nan n fangan na,
n bɛtin bama naxan xa,
a mɔn bata findi n nakisimaan na.

N ma Ala nan a ra,
n na a tantunma nɛn,
n fafe a Ala nan a ra,
n na a matɔxɔma nɛn.

³ Yɛngɛ soon nan Alatala ra,
a xili nɛn “Alatala.”

⁴ A bata Firawona wontorone nun a ganla woli
baani,
Firawona sofa yɛbaxine bata e mamin Gbala
Baani.

⁵ E bata godo tilinna ma alo gɛmɛne.
Fufaan yi sa e xun ma.

⁶ Alatala! I bata i sɛnbɛn yita!
Alatala! I yiifanna bata yaxune faxa.

⁷ I bata yaxune rabira i ya gboon nun nɔrɔni.
I bata i ya xɔlɔ gbeen nagodo alo tɛɛna

a yi e gan alo sexe xarena.

⁸ I ɲɔɛ foyen bata igene malan,
walanne yi raxara alo banxi kankena.
Igene yi raxara baan tilinna xɔnna ma.

⁹ Yaxune yi a falama, e naxa,
“N sagatanna tima nɛn,
n yi e suxu.

N se tongoxine yitaxun,
han n wasa e ra,
han a dangu ayi.
N silanfanna botinma nɛn ayi,
n yiin yi e halagi.”

¹⁰ Koni, i bata i de foyen nafa
baa igen bata sa e xun ma.
E bata godo ige gbeen bun ma
alo wure binyena.

¹¹ Alane ye, nde luxi alo i tan, Alatala?
Nde luxi alo i tan?
I gbee nɔrɔn sarijan!
I magaxu!

Tantunna i tan nan xa!
I kabanakone ligama!

¹² I bata i yiini bandun,
bɔxɔn yi nxu yaxune gerun.

¹³ I bata ti i ya yama xunbaxin yeɛ ra i ya hinanni.
I e rasigama nɛn
i dɔxɔde sarijanxini i sɛnbɛni.

¹⁴ Siyane a mɛma nɛn,
e xuruxurun.

Kuisanna Filisitine suxuma nɛn.

¹⁵ Edɔn kuntigine gaxuma nɛn.
Gaxun Moyaba muxu gbeene suxuma nɛn.
Kanan kaane birin sɛnbɛn bata ɲan.

16 Gaxun nun kuisanna e suxuma nɛn,
e e raxara alo gɛmɛna i sɛnbɛn bun,
han i ya yamaan yi dangu, Alatala!
Han i ya muxune yi dangu.

17 I e xalima nɛn,
i yi e dɔxɔ geyaan fari
i naxan findima e kɛɛn na,
i tan Alatala luma dɛnaxan yi,
i tan Marigin dɛnaxan nafalaxi yire sarijanxin na.

18 Alatala luma nɛn mangayani habadan han
habadan!

Mariyama bɛtina

19 Firawona soone nun a wontorone nun a soo
ragine to godo baani, Alatala baa igen naxɛtɛ
nɛn e xun ma, koni Isirayila kaane yi sigan ti, e
baani gidi a yixarena. 20 Nayi, Haruna xunyeɛn
Mariyama, nabi ɲaxalanmana, na yi tanbanna
suxu a yii. Naxanle birin yi bira a fɔxɔ ra, tanbanne
e yii, e bodonma.

21 Mariyama yi bɛtini ito bama Isirayila ɲaxanle
xa,
ɛ bɛtin ba Alatala xa,
amasɔtɔ a gbo han!
A bata soone nun soo ragine woli baani!

Isirayila kaane tonbonni

22 Musa yi ti Isirayila kaane yeɛ ra keli Gbala
Baani siga Suru tonbonni. Xii saxanna bun ma, e
sigan tima tonbonni, e mi ige to.

23 E yi so Mara yi, koni e mi nɔ Mara igen minɲɛ,
amasɔtɔ a yi xɔlɔ. Nanara, na yiren yi xili sa
“Mara.”* 24 Yamaan yi lu Musa mafalɛ, e naxa,

* 15:23: Mara bunna nɛɛn fa fala “Xɔlɛna.”

“Nxu xa nanse min?” ²⁵ Musa yi Alatala maxandi, Alatala yi wudina nde yita a ra, a naxan woli igeni. Igen yi ɲaxunɲe ayi. Alatala tɔnna nun sariyan soxi yamaan yii menna nin, a e keɲaan feɛfeɛɛ.

²⁶ A yi a fala, a naxa, “Xa ε Alatala xuiin name ki faɲi, ε Ala, ε yi tinxinna liga a yeε ra yi, xa ε a yamarine nun tɔnne birin suxu, n mi fitina fe yo rafε ε ma, n Misiran kaane ɲaxankataxi naxanye ra, amasɔɔ Alatala nan n tan na, naxan ε rakendeyama.” ²⁷ E yi so Elimi yi, tigi fu nun firin yi denaxan yi e nun tugu bili tonge solofere. E yi daaxadeni tɔn mɛnni, igen dexɔn.

16

Donseen yi keli kore

¹ Isirayila yamaan birin yi keli Elimi yi, e minin kike firinden xii fu nun suulunde lɔxɔni Misiran yamanani, e fa Sin tonbonni, denaxan Elimi nun Sinayi tagi. ² Isirayila yamaan birin yi lu Musa nun Haruna mafalε tonbonni. ³ Isirayila kaane yi a fala e xa, e naxa, “Hali Alatala yi nxu faxa Misiran yi nun! Nxu yi dɔxɔma sube tundene fema nxu yi donseene don han nxu lugo! Koni ε bata fa nxu ra tonbonni be alogo nxu birin xa faxa kamɛn ma.”

⁴ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “Awa, n na a ligama nɛn donseen yi godo ε ma keli kore. Yamaan yi mini lɔxɔ yo lɔxɔ. E naxan donɲe lɔxɔn kui, e na yatɛn matongo. N na e keɲaan feɛfeɛɛma na kii nin, n xa a to xa e n ma sariyane suxe. ⁵ Xii senninde lɔxɔni, e xa a matongo e naxan donɲe xii firinna kui, e na rafala burun na.”

⁶ Musa nun Haruna yi a fala Isirayila yamaan birin xa, e naxa, “To jinbanna ra, ε a kolonma nen a Alatala nan ε raminixi Misiran yamanani. ⁷ Xɔtɔnni, ε Alatala binyen toma nen, amasɔtɔ a bata ε xuiin mε, ε Alatala nan mafalama. Nanse nxu tan na ε to nxu mafalama?” ⁸ Musa yi a fala, a naxa, “Alatala suben don daxin soma ε yii nen to jinbanna ra. Xɔtɔnni, a burun so ε yii han ε lugo. Amasɔtɔ Alatala bata a mafala xuiin mε ε xɔn ma. Nanse nxu tan na? ε mi nxu tan gbansanna mafalama, fɔ Alatala.”

⁹ Musa yi a fala Haruna xa, a naxa, “A fala Isirayila yamaan birin xa, i naxa, ‘ε fa Alatala yeɗagi, amasɔtɔ a bata a mafala xuiin mε ε xɔn ma.’ ” ¹⁰ Haruna to yi falan tima Isirayila yamaan birin xa, e yi e firifiri tonbonna binni, Alatalaa nɔrɔn yi mini kenenni kundani.

¹¹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ¹² “N bata Isirayila kaane xuiin mε. E n mafalama. A fala e xa, i naxa, ‘Jinbanna ra, ε suben donma nen. Xɔtɔnni ε lugo burun na. Nayi, ε a kolonɗe a Alatala nan n tan na, ε Ala.’ ”

¹³ Jinbanna ra, dɔmɛne yi fa e dɔxɔ yamaan daaxaden yiren birin yi. Xɔtɔnni, xiila yi saxi yamaan daaxaden nabilinna birin yi. ¹⁴ Xiila to yolon, sena nde yi lu malanxi bɔxɔn fari alo bogi seen xɔnna. ¹⁵ Isirayila kaane to a mato, e a fala e bode xa, e naxa, “Nanse ito ra?” Bayo, e mi yi a kolon naxan a ra. Musa yi a fala e xa, a naxa, “Donseen na a ra Alatala naxan soxi ε yii ε xa a don.” ¹⁶ Alatala ito nan yamarixi, a naxa, “Birin nɔε naxan donɗe a xa na nan matongo. ε xa ligase ye keden keden matongo muxune xa

naxanye ε konne yi.” ¹⁷ Isirayila kaane yi a liga na kiini, nde yi a gbegebe matongo, nde yi ndedi matongo. ¹⁸ E yi a maliga liga seen kui. Naxanye a gbegebe matongo, ne mi a gboxi ayi. Naxanye ndedi matongo, a mi dasa ne fan ma. Birin yi a matongoma a makoon naxan ma.

¹⁹ Musa yi a fala e xa, a naxa, “Muxu yo nama a dɔnxɛn namara han xɔtɔnni.” ²⁰ Koni, ndee mi e tuli mati Musa ra. Ne yi a ramara han xɔtɔnni. Koni kunle yi bira a birin yi, a xirin yi mini fɔlɔ. Nanara, Musa yi xɔlɔ ne ma.

²¹ Xɔtɔn yo xɔtɔn birin yi a matongoma naxan e makoon liyε. Sogen na xɔlɔ, donseen yi xulunɣε ayi.

²² Xii senninde lɔxɔni, e yi lɔxɔ firin daxi matongo, birin liga seen yε firin. Yamaan kuntigine birin yi na feen dɛntεge Musa xa. ²³ Musa yi a fala e xa, a naxa, “Alatala ito nan yamarixi. Matabu Lɔxɔn nan tila ra. Matabu sarijanxin na a ra Alatala xa. Nanara, ε lan ε xa donseen naxan gan, ε na gan. Ε lan ε xa naxan ɣin, ε na ɣin. Naxanye na lu ε ne ramara han xɔtɔnni.” ²⁴ E yi a ramara han xɔtɔnni, alo Musa a yamari kii naxan yi. A xirin mi mini, kuli mi bira a yi. ²⁵ Musa yi a fala, a naxa, “Ε ito don to, amasɔtɔ Alatalaa Matabu Lɔxɔn nan to ra. To ε mi se toma a matongo daxin na. ²⁶ Ε a matongoma nɛn xii sennin, koni xii soloferede lɔxɔni, naxan findin Matabu Lɔxɔn na, se mi taranma na mumε!”

²⁷ Xii soloferede lɔxɔni, yamaan muxuna ndee yi mini a matongodeni, e mi sese to. ²⁸ Nayi, Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “Ε tondima n ma yamarine nun sariyane suxε han waxatin

mundun yi? ²⁹ E a kolon a Alatala bata Matabu Lɔxɔn so ε yii. Nanara, xii senninde lɔxɔni, a donse lɔxɔ firin daxin soma ε yii. Birin xa a raxara xii soloferede lɔxɔna fe ra. Muxu yo nama mini a konni.” ³⁰ Yamaan yi a matabu xii soloferede lɔxɔni.

³¹ Isirayila kaane yi na donseen xili sa “Manna donsena.”* A yi luxi alo se xɔri fixɛna. A yi jaxun alo kumina.

³² Musa yi a fala, a naxa, “Alatala ito nan yamarixi. Manna donseen ligase yε keden xa ramara ε yixɛtɛne xa, alogo e xa a to n na ε baloxi burun naxan na tonbonni, n na ε ramini xanbini Misiran yamanani.” ³³ Musa yi a fala Haruna xa, a naxa, “Goron keden tongo, i yi a rafe Manna donseen ligase keden na, i yi a sa Alatala yetagi, alogo a xa ramara ε yixɛtɛne xa.” ³⁴ Haruna yi na Manna donseen sa Layiri Kankiraan† yetagi alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi, alogo a xa ramara.

³⁵ Isirayila kaane yi Manna donseen don jεε tonge naanin, han e yi so yamanani muxune yi dɔxi dɛnaxan yi. E yi Manna donseen don han e yi Kanan yamanan danna li. ³⁶ Na waxatin liga seen yε fu yi lanxi Efa liga seen yε kedenna nan ma.

17

Igen yi mini Horebe fanyeni

Yatɛne 20.1-13

¹ Isirayila kaane yamaan birin yi keli Sin tonbonni, e sigan ti yirene yi alo Alatala e yamari

* **16:31:** Manna bunna nɛɛn fa fala “Nanse a ra?” † **16:34:** 16.34Layiri Kankirana fe mɔn sebɛxi Xorɔyaan 25.10-22 kui.

kii naxan yi. E yi daaxadenni tɔn Refidimi yi, koni yamaan mi ige min daxi to na yi. ² Nanara, yamaan yi yengen fen Musa ra. E yi a fala, e naxa, “Ige min daxin so nxu yii!” Musa yi e yabi, a naxa, “Nanfera ε n nafenma yengen na? Nanfera ε Alatala matoma bunbani?” ³ Min xɔnla nan yi yamaan na mɛnni, e yi lu Musa mafalɛ. E naxa, “Nanfera i nxu raminixi Misiran yi, alogo nxu nun nxɔ diine nun nxɔ xuruseene xa fa faxa be min xɔnla ra?” ⁴ Musa yi a xuini te Alatala ma, a naxa, “N nanse ligama yamani ito xa? A luxi ndedi, e xa n magɔɔn.” ⁵ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “Dangu yamaan yεε ra. E nun Isirayila fonna ndee xa siga. I xa dunganna suxu i yii i Nila baan garin naxan na. ⁶ N tima nɛn i yεε ra Horebe fanyen ma. I xa fanyen garin, igen minima nɛn, yamaan yi a min.” Musa yi na liga, Isirayila fonne yεε xɔri. ⁷ A yi mɛn xili sa “Masa” e nun “Meriba.”* Amasɔtɔ Isirayila kaane bata yi matandina ti, e bata yi Alatala mato bunbani, e naxa, “Alatala en ye ba? Xa a mi en ye?”

Isirayila yi Amaleki nɔ

⁸ Amalekine yi fa Isirayila yengɛdeni Refidimi yi. ⁹ Nayi, Musa yi a fala Yosuwe xa, a naxa, “Xɛmɛna ndee sugandi, i sa Amalekine yengɛ. Tila, n tima nɛn geyaan xuntagi, Alaa dunganna n yii.” ¹⁰ Yosuwe yi Amalekine yengɛ alo Musa a fala kii naxan yi. Musa, Haruna, e nun Xuru yi te geyaan xuntagi. ¹¹ Musa nɛma a yiini tema, Isirayila yi nɔɔn tima. Koni xa a a yiini godo, Amalekine yi

* **17:7:** Masa bunna nɛn fa fala “bunbana.” Meriba bunna nɛn fa fala “Fe matandina.”

nɔɔn ti. ¹² Musa yiine bata yi xadan. E yi gɛmɛn tongo, e na dɔxɔ. Musa yi dɔxɔ a fari. Haruna nun Xuru yi a yiine bun tima, boden fɔxɔ kedenni, boden bode fɔxɔni. A yiine yi kore han kɔɛ yi so. ¹³ Yosuwe yi Amalekine ganla nɔ silanfanna ra.

¹⁴ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “Ito sɛbɛ kɛdin kui, alogo ɲinan nama ti a xɔn. I yi a yɛba Yosuwe xa, bayo n Amalekine bama nɛn dunuɲa yi fefe! Ninan yi ti e xɔn.”

¹⁵ Musa yi saraxa ganden nafala, a yi a xili sa, “Alatala nan n ma yɛngɛ so taxamaseri dugin na.” ¹⁶ A mɔn yi a fala, a naxa, “Amasɔtɔ muxune kelixi nɛn Alatala manga gbɛdɛn xili ma, Alatala luma Amalekine yɛngɛ nɛn, han mayixɛtɛn nun mayixɛtɛne.”

18

Nabi Musa bitanna

¹ Musa bitanna Yetiro, Midiyan saraxaralina, na yi a mɛ Ala naxan birin ligaxi Musa nun Isirayila xa, a yamana. A a mɛ a Alatala bata yi Isirayila ramini Misiran yi. ² Musa bitanna Yetiro yi fa Musaa ɲaxanla Sefora ra, a bata yi naxan lu a yii ³ e nun a dii firinne. Kedenna xili Gɛrisɔmi, bayo Musa bata yi a fala, a naxa, “N bata findi xɔɲɛn na yamana gbɛtɛ yi.” ⁴ Boden yi xili Eliyeseri,* bayo a bata yi a fala, a naxa, “N babaa Ala bata n mali, a n natanga Firawonaa silanfanna ma.”

⁵ Musa bitanna Yetiro nun Musaa diine nun a ɲaxanla yi fa Musa fɛma tonbonni, a yi dɔxi dɛnaxan yi Alaa geyaan dɛxɔn ma. ⁶ A bata yi a fe

* **18:4:** Eliyeseri bunna nɛn fa fala “Ala nan n mali tiin na.”

xibarun nasiga Musa ma, a naxa, “N tan, i bitanna Yetiro, n fama i fɛma, nxu nun i ya ɲaxanla nun a dii firinne.” ⁷ Musa yi mini a bitanna ralandeni, a yi a xinbi sin, a yi a sunbu. E yi e bode xɔntɔn, e so Musaa bubun kui. ⁸ Musa yi a yɛba a bitanna xa Alatala naxan ligaxi Firawona nun Misiran kaane ra Isirayila fe ra, e nun tɔrɔn naxan birin e sɔtɔ kira yi, e nun Alatala e xunba kii naxan yi. ⁹ Alatala naxan birin ligaxi Isirayila xa a to a xunba Misiran kaane yii, Yetiro yi sɛwa ne ra. ¹⁰ Yetiro yi a fala, a naxa, “N bata barika bira Alatala xa, naxan ɛ xunbaxi Misiran kaane nun Firawona yii, naxan yamaan baxi Misiran kaane sɛnbɛn bun! ¹¹ Iki, n bata a kolon a Alatala sɛnbɛn gbo alane birin xa, amasɔtɔ a bata ito liga ne ra naxanye yi wasoxi Isirayila xili ma.”

¹² Musa bitanna Yetiro yi saraxa gan daxin nun saraxa gbɛtɛne ba Ala xa. Haruna nun Isirayila fonne birin yi fa buru dondeni Musa bitanna fɛma, Ala yɛtagi.

Sariyane 1.9-18

¹³ Na xɔtɔn bode, Musa yi dɔxɔ yamaan mak-itideni. Yamaan yi ti a yɛtagi keli xɔtɔnna ma han ɲinbanna ra. ¹⁴ Musa yi naxan birin ligama yamaan xa, a bitanna to na to, a yi a fala, a naxa, “Nanfe ito ra, i naxan ligama yamaan xa? Nanfera i kedenna kitin sama, yamaan birin yi ti i yɛtagi, keli xɔtɔnni han ɲinbanna ra?” ¹⁵ Musa yi a bitanna yabi, a naxa, “Bayo yamaan fama n fɛma Ala sagoon nan maxɔdinde yi. ¹⁶ Xa fena nde e tagi, e fama nɛn n fɛma, n yi kitin sa, n Alaa tɔnne nun a sariyane yɛba e xa.”

17 Musa bitanna yi a fala a xa, a naxa, “I naxan ligama, na mi fan. 18 E nun yamani ito e bode raxadanma nen, bayo goronni ito gbo i senben xa, i kedenna mi a gasε. 19 Iki, i tuli mati n xuiin na, n xa i kawandi. Ala xa lu i xɔn! A lan i xa ti Ala yetagi yamaan funfuni, i yi Ala maxadin e bode matandine fe ra. 20 I xa e xaran tɔnne nun sariyane ma. I kiraan yita e ra e biran naxan fɔxɔ ra, e nun wanle e naxan ke. 21 Koni i xa muxu kendene sugandi yamaan ye, naxanye gaxuma Ala yeε ra, lannaya muxune, mayifu mi naxanye yi. I yi e findi muxu wuli keden kuntigine ra, hanma muxu kemε kuntigine, e nun muxu tonge suulun kuntigine, e nun muxu fu kuntigine. 22 E xa yamaan makiti waxatin birin, e yi fa fe xɔdexene ra i fema. Koni feen naxanye mi xɔdɔxɔ, e tan xa ne makiti. Na nde bama nen i ya goronna ra, bayo e fan nde tongoma nen. 23 Xa i na liga, Alaa tinni, i nɔe a gasε nen. Yamani ito birin sigama nen e konne yi bɔne xunbenli.”

24 Musa yi a bitanna xuiin name, a naxan fala, a na liga. 25 A muxu kendene sugandi Isirayila yi, a yi e findi yama xunne ra, muxu wuli keden kuntigine, muxu kemε kuntigine, muxu tonge suulun kuntigine, e nun muxu fu kuntigine. 26 E yi yamaan makitima waxatin birin. E yi fama fe xɔdexene ra Musa fema, koni naxanye mi yi xɔdɔxɔ, e tan yetεen yi ne makitima nen.

27 Musa yi tin, a bitanna yi siga a konni.

19

Layiri xidin Sinayi geyaan fari

¹ Kike saxan to dangu, xabu e mini Misiran yi, na lɔxɔ yeteni, Isirayila kaane yi Sinayi tonbonna li. ² E to keli Refidimi yi, e yi fa Sinayi tonbonni. Isirayila kaane yi daaxadeni tɔn tonbonni, geyaan san bun.

³ Musa yi te Ala fema. Alatala yi Musa xili geyaan xuntagi, a naxa, “Ito fala Yaxuba bɔnsɔnne xa, Isirayila kaane, ⁴ ‘Ɛ yetɛɛn bata a to n naxan ligaxi Misiran na, n yi ɛ xali n fema alo singbinna soma a diine bun kii naxan yi. ⁵ Iki, xa ɛ n xuiin suxu ki faɲi, xa ɛ n ma layirin suxu, ɛ findima nɛn n ma yamaan na siyane birin ye. N gbeen nan bɔxɔn birin na, ⁶ koni ɛ findima n xa saraxarali yamaan nan na e nun siya sariɲanxina.’ I falani itoe nan tima Isirayila kaane xa.”

⁷ Musa yi xɛtɛ, a fonne birin xili, a falani itoe birin yeɓa e xa, alo Alatala a yamari kii naxan yi. ⁸ Yamaan birin yi a fala, e naxa, “Alatala naxan birin falaxi nxu na ligama nɛn.” Musa yi sa e falane rali Alatala ma. ⁹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “N fama nɛn i ma kunda yiyani, alogo n nɛma falan naxan tiye i xa, yamaan xa a mɛ. Nanara, e lɛ i ra waxatin birin yi.” Musa yi yamana falane radangu Alatala ma.

¹⁰ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “Siga yamaan fema, e rasariɲan to nun tila yi. E xa e dugine xa. ¹¹ E xa e yitɔn xii saxandena fe ra, bayo na lɔxɔni Alatala godoma nɛn Sinayi geyaan fari, yamaan birin yeɛ xɔri. ¹² I xa danne sa yamaan xa geyaan nabilinni, i yi a fala, i naxa, ‘Ɛ yetɛ masuxu te feen na geyaan fari, ɛ nama maso a san bunna ra. Naxan yo na a sanna ti geyaan ma, ɛ xa na

kanna faxa. ¹³ E nama ε yiin din a ra, koni ε a magɔlɔnma nɛn, hanma ε a bun xalimakunle ra. Muxu ba, sube ba, a mi kisima.’ Xɔtaan xuiin na mini, muxune yi te geyaan fari.”

¹⁴ Musa yi godo yamaan fɛma keli geyaan fari, a yi yamaan nasarijan, e yi e dugine xa. ¹⁵ A yi a fala yamaan xa, a naxa, “E yitɔn xii saxandena fe ra. E nama ε maso jaxalan yo ra.”

¹⁶ Xii saxande lɔxɔn xɔtɔnni, kuye sarinne yi mini, galanne yi godo, kundaan yi sa geyaan xun ma. Xɔtaan xuiin yi mini han! Yamaan birin yi gaxu. ¹⁷ Musa yi yamaan namini e daaxadeni Ala ralandeni, e yi e malan geyaan san bun ma.

¹⁸ Tutun yi Sinayi geyaan birin xun ma, amasɔtɔ Alatala bata yi godo a ma tɛɛ dɛɛni. Na tutin yi tema alo sulun tɛɛn* tutina, geyaan birin yi xuruxurunma a jaxin na. ¹⁹ Xɔtaan xuiin yi gboma ayi tun! Musa yi falan ti, Ala yi a yabi a xuini texin na. ²⁰ Alatala yi godo Sinayi geyaan fari, a yi Musa xili geyaan xuntagi. Musa yi te.

²¹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “Godo, a fala yamaan xa e nama kata fa feen na n matodeni, xa na mi a ra e wuyaxi faxama nɛn. ²² Hali saraxaraliin naxanye e masoma Alatala ra, ne xa e yetɛ rasarijan, alogo Alatala nama e faxa.” ²³ Musa yi a fala Alatala xa, a naxa, “Yamaan mi nɔɛ tɛ Sinayi geyaan fari. Amasɔtɔ i bata nxu rakolon, i yi a fala, i naxa, ‘E danne sa geyaan nabilinni, ε xa a rasarijan.’ ” ²⁴ Alatala yi a fala a xa, a naxa, “Godo, i mɔn yi te ε nun Haruna. Koni saraxaraline nun yamaan nama kata te feen na

* **19:18:** Sulun tɛɛn mɔn falama yirena nde yi fa fala “Furu tɛɛna.”

Alatala fɛma, alogo n nama e faxa.” ²⁵ Musa yi godo yamaan fɛma, a feni itoe fala e xa.

20

Yamari fune fe Sariyane 5.6-21

¹ Ala yi falani itoe birin ti, a naxa,

² “Alatala nan n tan na, i ya Ala, naxan i raminixi konyiyani Misiran yi.”

Yamari Singena

³ “I nama ala gbɛtɛ batu fɔ n tan.”

Yamari Firindena

⁴ “I nama suxuren nafala hanma sena nde sawurana, seen naxan kore, naxan bɔxɔn ma hanma naxan igeni. ⁵ I nama i xinbi sin e xa. I nama e batu. Amasɔtɔ n tan, Alatala, i ya Ala, n xɔxɔlɔn.* Naxanye na n naxaxu, n ne haken saranma e diine ra nɛn han mayixɛtɛ saxan hanma naanin. ⁶ Koni naxanye na n xanu, e n ma yamarine suxu, n hinanma ne ra nɛn han mayixɛtɛ wuli keden.”

Yamari Saxandena

⁷ “I nama Alatala i ya Ala xinla fala fuuni, amasɔtɔ Alatala na kanna naxankatama nɛn.”

Yamari Naanindena

⁸ “I xa Matabu Lɔxɔn binya, i yi a rasarijan. ⁹ I xa wali xii sennin bun ma, i yi i ya wanle birin ke. ¹⁰ Koni xii soloferede lɔxɔni, Alatala i ya Alaa

* **20:5:** Ala xɔxɔlɔn, bayo e nun a yamaan layirin nan xidima alo futun xidima kii naxan yi. Na kui, Ala a yamaan masuxuma alo xemena a naxanla makantanma kii naxan yi. A mi tinma a xa bira se gbɛtɛ fɔxɔ ra a batu xinla ma.

Matabu Lɔxɔn nan na ra. I nama wali yo ke, i tan ba, i ya dii xemen ba, i ya dii temen ba, i ya konyin ba, i ya xuruse ba, hanma hali xɔnen naxan i konni. ¹¹ Amasɔtɔ Alatala koren nun bɔxɔn nun igen daxi xii sennin nan bun, e nun naxan birin e yi. Koni a a matabu nen xii soloferedeni. Nanara, Alatala yi barakan sa Matabu Lɔxɔna fe yi, a yi a rasarijan.”

Yamari Suulundena

¹² “I baba nun i nga binya, alogo i xa siimaya xunkuyen sɔtɔ bɔxɔni, Alatala i ya Ala naxan fima i ma.”

Yamari Sennindena

¹³ “I nama faxan ti.”

Yamari Soloferedena

¹⁴ “I nama yalunyaan liga.”

Yamari Solomasexɛdena

¹⁵ “I nama mujan ti.”

Yamari Solomanaanindena

¹⁶ “I nama wule seren ba i adamadi boden xili ma.”

Yamari Fudena

¹⁷ “I nama mila i bodena banxin xɔn hanma i bodena jaxanla, hanma a konyina, a jingena, a sofanla, hanma i adamadi boden gbee seen naxan birin na.”

Sariyane 5.22-33

¹⁸ Yamaan birin yi galanna nun xɔtaan xuiin mema, e yi tutin toma te. Yamaan yi gaxu e xuruxurun, e yi e makuya. ¹⁹ E yi a fala Musa xa, e naxa, “I tan yeten xa falan ti nxu xa, nxu nxu tuli matima nen i ra, koni Ala nama falan ti nxu xa

alogo nxu nama faxa.” ²⁰ Musa yi a fala yamaan xa, a naxa, “E nama gaxu. Ala bata fa ε keɲaan feɛεfeɛdeni, alogo ε xa gaxu a yeε ra, alogo ε nama yulubin liga.” ²¹ Yamaan yi lu tixi yire makuyeni, koni Musa yi a maso kundaan na Ala yi denaxan yi.

Sariyane saraxa gandene fe yi

²² Alatala yi a fala Musa xa, a a xa a fala Isirayila kaane xa, a naxa, “E bata a to a n bata falan ti ε xa keli kore. ²³ E nama suxurene rafala, ε yi nxu nun ne batu nxu bode xɔn. E nama gbetin nun xema suxurene rafala. ²⁴ I xa saraxa gande bendε daxini tɔn n xa, i yi saraxa gan daxine nun bɔɲε xunbeli saraxane nun xuruse xunxurine nun a xungbene ba a fari. N na denaxan findi n xinla binyaden na, n fama nɛn i ma mɛnni, n yi i baraka. ²⁵ Xa i saraxa gande gɛmε daxini tɔn n xa, i nama a yitɔn gɛmε masolixin na. Amasɔtɔ i ya a masolima waliseen naxan na, na saraxa ganden naxɔsima nɛn. ²⁶ I nama saraxa gande matexin nafala n xa, i yi te te seene ma, alogo i ragenla nama to.”

21

Sariyane konyine fe yi

Sariyane 15.12-18 nun Saraxaraline 25.39-55

¹ “I sariyani itoe nan yeɓama e xa. ² Xa i Heburu konyina nde sara, a walima nɛn ɲεε sennin. Koni ɲεε soloferedeni, a xoroyama nɛn, a mi sese fima. ³ Xa a kedenna nan soxi i konni, a kedenna nan sigama. Xa ɲaxanla yi a yii a so waxatini, e nun a ɲaxanla yi siga. ⁴ Xa a kanna nan ɲaxanla so a yii, xa a bata dii xemene bari hanma dii temene,

a kanna nan gbee a ɲaxanla nun a diine ra. A kedenna yi siga. ⁵ Xa konyina a fala, a naxa, ‘N kanna rafan n ma, e nun n ma ɲaxanla nun n ma diine, n mi waxi xɔɔya feni,’ ⁶ nayi a kanna xa a xali Alaa kitisane yɛtagi. A yi a maso dɛɛn na hanma sɛnbɛtɛnna. A kanna yi a tunla sɔxɔn wuren na. Konyin yi lu a wanla ra tolon!”

⁷ “Xa muxuna nde a dii tɛmɛn mati alo konyina, a mi xɔɔyama alo konyi xɛmɛne. ⁸ Xa a ɲaxaxu a kanna ma, naxan yi waxi a tongo feni a ɲaxanla ra, a kanna xa tin a baba xa a xunba. A kanna nama a yanfa, a a mati xɔɔɛne ma. ⁹ Xa a fixi a dii xɛmɛn nan ma a ɲaxanla ra, a kanna a suxuma nɛn alo a gbee dii tɛmɛne. ¹⁰ Xa a ɲaxalan gbɛtɛ tongo, a nama sese ba a singe ra xiina donseen na, hanma a dugin na, hanma xɛmɛ taa sariyana. ¹¹ Xa a mi na fe saxanne liga a xa, a nɔɛ sigɛ nɛn, a mi gbeti yo fi.”

Sariyane lan masibo feene ma

¹² “Naxan na muxuna nde bɔnbɔ, a a faxa, ɛ xa na kanna faxa. ¹³ Xa a mi yi kataxi a faxa feen na, koni Ala yi a ragidi na kiini, a xa a gi han n yiren naxan yiɛ i ra a nɔɛ luyɛ dɛnaxan yi. ¹⁴ Koni xa muxuna nde a boden faxa feni tɔn a yi a faxa, hali a sa a singan n ma saraxa ganden na, ɛ xa a ba na, ɛ yi a faxa.”

¹⁵ “Naxan na a baba bɔnbɔ hanma a nga, ɛ xa na kanna faxa.”

¹⁶ “Naxan na muxuna nde suxu, a sa a mati hanma muxune yi a to a yii, ɛ xa na kanna faxa.”

¹⁷ “Naxan na a baba danga hanma a nga, ɛ xa na kanna faxa.”

18 “Xa muxune yenge, keden yi gemen sin a boden ma hanma walisena nde, a mi a faxa, koni a yi a rasa, 19 nayi naxan bɔnbɔn tixi, na mi ɲaxankatama xa boden keli, a yi a masiga ti dunganna ra. Koni a xa a walitareya yikalan saren fi. A yi a dandan han a yi yalan.”

20 “Xa muxuna nde a konyi xemɛn hanma a konyi gilɛn bɔnbɔ wudin na, konyin yi faxa a yii, a kanna haken saranma a ra nen. 21 Koni xa a konyin bata keli xii keden hanma firin na xanbi ra, a kanna haken mi fa saranma a ra. A bata a yete nan bɔnbɔ.”

22 “Xa muxune yenge, e ɲaxalan fudikanna li, a diin bari benun a waxatin xa a li, koni fe ɲaxi gbete mi bira ayi, nayi na ɲaxanla xemɛn na seen naxan maxɔdin, kitisane na tin naxan ma, fe kalan xa na fi. 23 Koni xa ɲaxanla maxɔlɔxi, niin ɲɔxɔn xa fi niin na, 24 yeen yi ɲɔxɔ yeen na, ɲinna yi ɲɔxɔ ɲinna ra, yiin yi ɲɔxɔ yiin na, sanna yi ɲɔxɔ sanna ra, 25 ganna yi ɲɔxɔ ganna ra, maxɔlɔn yi ɲɔxɔ maxɔlɔn na, bɔnbɔn yi ɲɔxɔ bɔnbɔn na.”

26 “Xa muxuna nde a konyi xemɛn hanma a konyi gilɛn yeen garin, a yi a kala, a xɔɔyama nen a yeen saren na. 27 Xa a konyi xemɛna hanma a konyi gilɛn ɲin keden gira, a xɔɔyama nen a ɲinna saren na.”

28 “Xa ɲingena nde xemɛna hanma ɲaxanla sɔxɔn a fenna ra, a yi faxa, ɲingen magɔlɔnma nen han a faxa, a suben nama don. Koni ɲinge kanna haken mi saranma a ra. 29 Koni xa ɲingen dari feen nan yi a ra, a kanna bata yi rakolon, koni a mi a xidi, ɲingen yi xemɛn hanma ɲaxanla faxa, nayi ɲingen magɔlɔnma nen, e yi a kanna fan

faxa. ³⁰ Koni, xa muxune tinxi a ma, ɲinge kanna xa a niin xunbaan fi, e na naxan yo maxɔdin. ³¹ Sariya keden mɔn sama xa ɲingen bata banxulanna hanma sungutunna faxesa. ³² Koni xa ɲingen bata konyi xɛmɛn hanma konyi gilɛn faxesa, ɲinge kanna xa gbeti gbanan tonge saxan nan so konyi kanna yii, ɲingen yi magɔlɔn.”

³³ “Xa muxuna nde xɔɲinna dɛ raba, hanma a nde ge, a mi a dɛ ragali, xa ɲingena nde bira na ra hanma sofanla, ³⁴ xɔɲin kanna xa ɲingen saren fi, a ɲinge faxaxin tongo.”

³⁵ “Xa muxu ɲingen ɲinge gbetɛ sɔxɔn, a yi faxesa, e xa ɲinge ɲɛɲɛn mati e a saren taxun, e ɲinge faxaxin fan taxun. ³⁶ Koni xa a kolonxi a a ɲingen dari feen nan yi a ra, a kanna mi a xidi, na kanna xa ɲingen ɲɔxɔn fi ɲingen na, a ɲinge faxaxin tongo a gbeen na.”

Sariyana lan kala feene ma

³⁷ “Xa muxuna nde ɲingen muɲa hanma yɛxɛɛna, a a kɔɛ raxaba hanma a a mati, a ɲinge suulun nan fima ɲingen ɲɔxɔn na, a yɛxɛɛ naanin fi yɛxɛɛn ɲɔxɔn na.”

22

¹ “Xa muɲaden natɛɛna muɲa tideni, e yi a bɔnbɔ, a yi faxesa, na mi yatɛma faxesa tiin na. ² Koni xa kuyen bata yiba, na yatɛma faxesa tiin nan na.”

“Muɲaden xa a se muɲaxine ɲɔxɔ, xa sese mi a yii, a yɛɛɛn xa mati konyin na. ³ A naxan muɲaxi, ɲingena, yɛxɛɛna, hanma sofanla, xa muxune na li a yii, a xa a ɲɔxɔn naxɛɛ dɔxɔde firin.”

4 “Xa muxuna nde a xuruseene lu e kalan ti xεεna nde ma hanma manpa bili nakɔna nde kui, a xa se kalaxine ɲɔxɔ a gbee se xabaxi fajine ra.”

5 “Xa tεεn keli, a sεxεn li, a sa malo xidine hanma a tixin gan, hanma xεεn birin yi gan, naxan tεεn soxi a xa se kalaxine ɲɔxɔn fi.”

6 “Xa muxuna nde gbetina hanma a yii sena nde taxu a lanfaan na a xa ramara, e yi a muɲa na kanna ma, muɲaden xa a ɲɔxɔn naxεte dɔxɔ firin, xa a to. ⁷ Xa muɲade mi to, banxi kanna xa siga Ala batu yireni, a a kɔlɔ fa fala a mi a lanfaan yii seen tongoxi.”

8 “Matandin naxan keli ɲinge feen ma, sofali fena, ye xεε fena, dugi fena, hanma seen naxan lɔxi ayi, muxune a falama naxan ma fe yi, e naxa, ‘N gbeen na a ra!’ Se kari dɔxɔ firinne xa siga han Ala batudena. Ala na naxan yalagi, na xa a lanfaan gbeen ɲɔxɔn naxεte dɔxɔ firin.”

9 “Xa muxuna nde sofanla, ɲingena, ye xεεna, hanma suben siya gbete taxu a lanfaan na, na suben yi faxa, hanma a maxɔlɔ, hanma a muɲa, muxu yo mi a to, ¹⁰ marakɔlɔn xa ti Alatala yi na muxu firinne tagi. Naxan suben namaraxi, na xa a kɔlɔ fa fala a mi a lanfaan yii seen tongoxi. Sube kanna xa tin na kɔlɔn ma, hali boden mi a ɲɔxɔn fi. ¹¹ Koni xa suben muɲaxi a konna nin, a lanma nen a yi a kanna gbeen ɲɔxɔn naxεte a ma. ¹² Xa burunna subene bata a subeni bɔ, a xa fa a dɔnxεn na seren na, naxan faxaxi na ɲɔxɔn nama raxεte. ¹³ Xa muxuna nde suben xandi a lanfaan ma, suben yi maxɔlɔ hanma a faxa a kanna xanbi, a ɲɔxɔn naxεtema nen. ¹⁴ Xa a kanna yi a dεxɔn na

waxatini, a mi a ɲaxɔ raxɛtɛma. Xa a a yii toliman nin, naxan a xun yi, a saren nan na ra.”

Sariyane

¹⁵ “Xa muxuna nde sungutun nasɔlɔnxin nakunfa naxan mi futuxi, a yi a kolon ɲaxanla ra, a xa a futu seen fi a yi a tongo a ɲaxanla ra. ¹⁶ Xa a baba tondi a soɛ a yii, a xa sungutun nasɔlɔnxine futu seen xasabin fi gbetin na a baba ma.”

¹⁷ “I nama yiimatoon lu a nii ra.”

¹⁸ “Naxan yo nun suben na kafu i xa a faxa.”

¹⁹ “Naxan yo na saraxan ba ala gbɛtɛne xa, ba Alatala kedenna ra, i xa a faxa.”

²⁰ “I nama xɔɲɛn tɔɔ, i nama ɲaxu a ra, amasɔtɔ xɔɲɛn nan yi ɛ ra Misiran yamanani.”

²¹ “I nama ɲaxu kaɲa gilɛn na, hanma kiridina.

²² Xa i ɲaxu e ra, e yi e xuiini te n ma, n na e xuiin namɛma nɛn yati! ²³ N xɔlɔma nɛn, n yi i faxa silanfanna ra, i ya ɲaxanle yi findi kaɲa gilɛne ra, ɛ diine yi findi kiridine ra.”

²⁴ “Xa i gbetin doli yiigelitɔna nde ma n ma yamani, i nama findi doli maxinla ra, i nama tɔnɔ yo fen a ra. ²⁵ Xa i i bodena doamaan suxu tolimani, i xa a raxɛtɛ a ma benun sɔgen xa bira. ²⁶ Amasɔtɔ xa a sa li, a doamaan nan a bitinganna ra, a naxan felenma a ma xunbenli, a xa a sa nanse ma? Xa a n maxandi, n na a xuiin namɛma nɛn. Amasɔtɔ n tan kininkinin.”

²⁷ “I nama Ala rayelefu, i nama i ya yamaan mangan danga.”

²⁸ “N gbee naxan i ya se xabaxine nun i ya turen fari i nama bu na fideni n ma. I xa i ya dii xɛmɛ singen so n yii. ²⁹ I mɔn yi i ya ɲingen dii singen

so n yii e nun i ya yεxεεna. A xa lu a nga bun xii sennin, a xii soloferedeni, i yi a so n yii.”

³⁰ “N ma muxu sariɲanxine nan ε tan na. Nana, ε nama sube yo don burunna subene naxan faxaxi. E xa a woli barene bun.”

23

¹ “I nama wule falane rali muxune ma. I nama kafu fe ɲaxi rabane ma wule seren badeni. ² I nama bira yamaan fɔxɔ ra fe ɲaxi rabadeni. I nama sa yamaan fari, i wule seren ba alogo kitin nama sa tinxinni. ³ I nama yiigelitɔɔn nafisa bonne xa kitini.”

⁴ “Xa i naralan i yaxuna ɲinge tununxin na hanma a sofanla, i xa fa a ra a ye ra. ⁵ Xa i i yaxuna sofanla to, a biraxi a goronna bun, i nama a lu na kiini. I xa a mali.”

⁶ “I nama tondi kiti kenden se tɔrɔ muxun xa a kitini. ⁷ I xa fata wulen birin ma. I nama sɔntaren hanma tinxin muxun yalagi, a yi faxes. Amasɔtɔ n muxu ɲaxine yalagima nen. ⁸ I nama dimi yi seene rasuxu mayifuni, amasɔtɔ finmase sifani itoe muxune yeene raxima, e tinxin muxune falane maxete.”

⁹ “I nama ɲaxu xɔɲene ra, bayo i ya a kolon xɔɲene tɔrɔyaan naxan yi, amasɔtɔ i findi nen xɔɲen na Misiran yamanani.”

Yamanan sanle

¹⁰ “I ya xεene bi ɲεε sennin bun ma, i yi sii seene xaba. ¹¹ Koni i nama xεen bi i ya bɔxɔni ɲεε solofereden ma. A xa lu a yete ma. Tɔrɔ muxune yi seen sɔtɔ a xɔnni nayi, naxan na lu burunna subene yi na don. I xa na fan liga i ya manpa bili nakone nun Oliwi binle ra.”

12 “I ya wanla ke xii sennin bun. Koni i xa i matabu xii soloferedeni, alogo i ya jingen nun i ya sofanla xa e matabu, alogo i ya konyin nun i ya xɔɲɛn xa e matabu.”

13 “N naxan birin falaxi, i xa ne suxu ki fajil! I nama ala gbɛtɛne xinla fala. A nama mini i de mumɛ!”

Xorɔyaan 34.18-26 nun Sariyane 16.1-17

14 “Dɔxɔ saxan jɛɛn bun, i xa sanle liga n xa. 15 I xa Buru Tetaren Sanla raba. I xa burun tetaren don xii solofere bun, alo n ni i yamari kii naxan yi. Ito liga a waxatini Abiba kiken na, amasɔtɔ i minixi Misiran yi na kiken nan na. Muxu yo nama fa n yetagi n kise mi a yii.”

16 “I xa Se Xaba Singen sanla raba, i na i ya se bixine xaban fɔlɔ xɛɛn ma waxatin naxan yi. I mɔn xa Se Xaba Dɔnxɛn sanla raba jɛɛ rananni, i ya bogiseene malanma waxatin naxan yi keli xɛɛn ma. 17 Muxune birin fama nɛn Marigina Alatala yetagi dɔxɔɲa ma saxan jɛɛn bun.”

18 “I na saraxan wunla rali n ma, i nama donse gbɛtɛ sa a fari burun nate seen* naxan yi. I nama n ma sanla saraxa subene turen namara han xɔtɔnni. 19 I xa fa i ya xɛɛn bogise singe fajine ra Alatalaa banxini, i ya Ala.”

“I nama sii diin jin a nga xijɛ igen na.”

Yamarine Kanan bɔxɔna fe yi

20 “N malekan xɛma nɛn i yɛɛ ra, a i kantani kira yi, a i rafa na yireni n denaxan yitɔnxi. 21 A liga i yeren ma, i yi a xuiin suxu. I nama murute a ma, amasɔtɔ a mi dijama i ya matandine ma, bayo n

* **23:18:** burun nate sena: Leɓenna na a ra naxan burun nagboma ayi.

na a xexi n xinla nin. ²² Koni xa i ya a xuiin name, n naxan birin falama i xa i na liga, n findima nen i yaxune yaxun na, e nun i yengefane yengefana. ²³ N ma malekan tima nen i yee ra, a i xali Amorine nun Xitine nun Perisine nun Kanan kaane nun Xiwine nun Yebusune bɔxɔn ma, n yi e raxəri.”

²⁴ “I nama i xinbi sin e alane bun ma, i nama e batu, i nama bira e namunne fɔxɔ ra. Koni i xa e kala, i yi e kide gemene yibɔ. ²⁵ E xa Alatala batu, e Ala. A barakan sama e donseene nun e igene yi nen. N furen masiga e ra. ²⁶ Naxalan yo kui mi kalama i ya yamanani, naxalan yo mi finde gbantan na. N ni i ya siimayaan xɔnkuyama ayi nen.”

²⁷ “N na n ma yee ragaxun nasigama nen e yee ra. I na so yamanan naxan yi, n na muxune yifuma nen. N na e yaxune birin xun xanbi soma nen e yetagi, e yi e gi e bun. ²⁸ N jurune rasigama nen, e yi Xiwine, Kanan kaane, nun Xitine kedi i yee ra pon! ²⁹ N mi e birin kedima e yee ra jee kedenni, xanamu, yamanani gelima nen, burunna subene yi wuya e xa. ³⁰ N na e kedima nen e yetagi ndedi ndedi, han e wuya ayi, yamanan yi findi e gbeen na.”

³¹ “N na e yamanan danne sama nen keli Gbala Baani han Filisitine baani, keli tonbonni han Efirati baani. Amasɔtɔ n yamanan muxune sama nen i sagoni alogo i xa e kedi i ye ra. ³² E nun ne nama layirin xidi, e nun e alane fan. ³³ E nama dɔxɔ i ya bɔxɔni, alogo e nama i ti yulubin ma. Amasɔtɔ i ye e suxurene batuma nen, e suxurene yi lu alo luti ratixina i yee ra.”

24

Layiri xidina Sinayi geyaan fari

¹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “Te n fɛma, i tan nun Haruna, Nadaba, Abihu nun Isirayila fonna tonge solofere, ε yi ε xinbi sin wulani.

² Musa kedenna nan a masoma Alatala ra, bonne nama e maso, yamaan nama te a fɔxɔ ra.” ³ Musa

yi Alatalaa falane birin yeɓa yamaan xa e nun a sariyane birin. Yamaan birin yi a yabi fala kedenna xɔn, e naxa, “Alatala naxan birin falaxi nxu a ligε.” ⁴ Musa yi Alatalaa falane birin seɓe.

Na xanbi ra, a keli xɔtɔn, a yi saraxa gandena nde rafala geyaan san bun, a yi gεmε fu nun firin dɔxɔ Isirayila bɔnsɔn fu nun firinne taxamasenna ra. ⁵ A yi Isirayila banxulanna ndee rasiga, e xa

saraxa gan daxine ba, e yi tura bulanne ba bɔɲe xunbeli saraxan na Alatala xa. ⁶ Musa yi wunla fɔxɔ kedenna sa goronne kui, a fɔxɔ kedenna xuya

saraxa ganden ma. ⁷ A yi Layiri Kedin tongo, a a xaran Isirayila birin yeε xɔri. E yi a fala, e naxa,

“Alatala naxan birin falaxi nxu a ligε, nxu yi a suxu.” ⁸ Musa yi wunla tongo, a a xuya yamaan

ma, a naxa, “Wunli ito nan layiri xidi seen na, Alatala to yamarini itoe fi.”

⁹ Musa nun Haruna nun Nadaba nun Abihu nun Isirayila fori tonge soloferene yi te. ¹⁰ E yi

Isirayilaa Ala to tixi gεmε walaxan fari, naxan yi rafalaxi safiri gεmεne ra, naxan yi sariɲan alo kore

xɔnna. ¹¹ Koni, Ala mi fe liga Isirayila yeεratini itoe ra. E yi Ala mato, e yi e dεge, e yi e min.

¹² Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “Te geyaan fari, i lu n fɛma. N gεmε walaxane soma i yii nɛn, n

sariyane nun yamarine seβε e ma yamaan xaran feen na.” ¹³ Musa yi keli, e nun a mali muxun Yosuwe, e yi te Alaa geyaan fari. ¹⁴ A yi a fala fonne xa, a naxa, “E nxu mame be han nxu yi fa ε fεma. Haruna nun Xuru luma nen ε fεma. Xa fena nde sa bira ayi, ε a fala e xa.” ¹⁵ Musa yi te geyaan fari, kundaan yi so geyaan xun na. ¹⁶ Alaa nɔrɔn yi godo Sinayi geyaan ma. Kundaan yi so geyaan xun na xii sennin. Xi soloferede lɔxɔni, Alatala yi Musa xili kundani. ¹⁷ Alatalaa nɔrɔn yi lu Isirayila kaane yeε ra yi alo halagi ti tεen nan dege ma geyaan fari. ¹⁸ Musa yi so kundani, a te geyaan fari. Musa yi lu geyaan fari xii tonge naanin kɔe tonge naanin.

25

Yii malanna lan Ala Batu Bubun ti feen ma Xorɔyaan 35.4-9

¹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ² “A fala Isirayila kaane xa a e xa fa yii malan seene ra n xɔn. Muxune birin xa fa a ra e jɛnige fajin nan na, i yi a rasuxu n xa. ³ I kiseni itoe nan nasuxuma e ra: Xεmana, gbetina, sulana, ⁴ gari mamiloxin nun a gbeela, taa dugi fajin nun sii xabe dugine, ⁵ konton kidi magbelixine, sube kidine, kasiya wudina, ⁶ lenpu turena, e nun se xiri jaxumen naxanye sama se masusan tureni, e nun wusulanna, ⁷ onixin gεme tofajine nun gεme tofaji gbeteeye saraxarali domaan nun a kanke masaan nayabuxi naxanye ra. ⁸ E xa yire sarijanxin nafala n xa, n luma nen e tagi. ⁹ E xa Ala Batu Bubun nafala e nun a waliseene birin alo n na a yitama i ra kii naxan yi.”

*Layiri Kankirana fe
Xorɔyaan 37.1-9*

¹⁰ “E xa kasiya wudi kankiraan nafala: A kuyana nɔngɔnna yɛ firin e nun a tagi, a yigbona nɔngɔnna yɛ keden e nun a tagi, a yitena nɔngɔnna yɛ keden e nun a tagi. ¹¹ I xɛma fajin sa a ma. I xa a sa a kuiin nun a fanna ma. I xa a dɛ kinkin nabilin xɛmaan na. ¹² I xa a tongo tamine so yili naaninne rafala xɛmaan na a san naaninne ma, firin fɔxɔ kedenni, firin bode fɔxɔni. ¹³ I xa kasiya tamine rafala, i xɛmaan sa e ma. ¹⁴ I tamine raso xɛma yinle ra kankiraan dɛxɔnne yi, alogo e xa findi kankiraan xali seen na. ¹⁵ Tamine xa lu kankiraan so yinle ra, e nama ba na. ¹⁶ I xa Layiri Sereyaan sa kankiraan kui, n naxan soma i yii. ¹⁷ I xa xɛma dɛraganla rafala kankiraan ma n solonaden na, a kuyana nɔngɔnna yɛ firin e nun a tagi, a yigbona nɔngɔnna yɛ keden e nun a tagi. ¹⁸ I xa maleka gubugubu kan sawura firin nafala xɛma bɔnbɔxin na, e xa ti kankiraan dɛraganla fɔxɔ firinne ma. ¹⁹ I xa maleka sawura keden ti fɔxɔ kedenni, i yi a firinden ti bode fɔxɔni. Maleka sawurane nun kankiraan dɛraganla xa findi se kedenna ra. ²⁰ Maleka sawurane xa e gubugubune yibandun e xun ma, e yi e felen kankiraan dɛraganla ma. Maleka sawurane xa e yɛɛ rafindi e bode ma e xun sinxina kankiraan dɛraganla ma. ²¹ I na Layiri Sereyaan sa kankiraan kui, i xa a dɛraganla sa a dɛ ra. ²² N na n yitama i ra mɛnna nin, Layiri Sereya Kankiraan dɛraganla xun ma, maleka gubugubu kan firinne sawurane longonna ra. N na n ma yamarine birin soma i yii mɛnna nin Isirayila kaane xa.”

*Buru Rali Tabanla
Xərəyaan 37.10-16*

²³ “I xa kasiya wudin tabanla rafala: a kuyana nəngənna yε firin, a yigbona nəngənna yε keden, a yitena nəngənna yε keden e nun a tagi. ²⁴I xa xεma fajin sa a ma, i yi a dε kinkin nabilin xεmaan na. ²⁵I xa farinna sa tabanla jinginna ma a rabilinni. Farinni gboon xa lan muxun yii kuiin ma. I yi xεmaan sa farinna dε kinkine ra. ²⁶I xa a tongo tamine so yili naaninne rafala xεmaan na tabanla tongon naaninne ma a sanne ma. ²⁷Tamine so yinle luma a dε kinkine nan ma, tamine soon naxanye ra tabanla maxali seen na. ²⁸I xa kasiya tamine rafala, i yi xεmaan sa e ma, e findi tabanla xali seen na. ²⁹I xa a goronne nun muranne rafala xεma fajin na, e nun a igelengenne, saraxa ige rabəxən goronne. ³⁰Buru Ralixine xa lu tabanli ito fari n yεtagi waxatin birin.”

*Lεnpune dəxə sena
Xərəyaan 37.17-24*

³¹ “I xa lεnpu dəxə seen nafala xεma bənbəxi fajin na. A sanna nun a yiine xa rayabu se fuge sawurane ra e birin yi findi se kedenna ra. ³²Yii sennin xa ti a fəxə firinne ma, lεnpu dəxəden yire saxan yi lu a fəxə kedenni, a yire saxan a fəxə bodeni. ³³Amandi wudi fuge sawura saxan saxan xa lu a yii senninna birin ma a rayabu seen na. ³⁴Se fuge sawura naanin xa lu a binla fan ma. ³⁵Keden xa lu a tangbaxi singen bun ma. Keden yi lu a firinden bun ma, keden yi lu a saxanden bun ma. ³⁶A fugene, a yiine, nun a binla birin xa findi se kedenna ra. A birin xa rafala xεma bənbəxi

fajin na. ³⁷ I xa lenpu solofere rafala, i yi ne dəxə e dəxədəne yi alogo e xa a yetagini yalan. ³⁸ A waliseene nun xube kə seene fan xa rafala xəma fajin na. ³⁹ I xa lenpu dəxə seen nun a waliseene rafala xəma fajin kilo tonge saxan na.”

⁴⁰ “A liga i yeren ma, i yi e rafala alo n na misaala yitaxi i ra geyaan fari kii naxan yi.”

26

Ala Batu Bubuna fe *Xərəyaan 36.8-38*

¹ “I xa Ala Batu Bubun nafala taa dugi kuye faji fu ra, dugi mamiloxin nun a gbeela. E yi rayabu Maleka gubugubu kan sawura səxənxine ra. ² Dugine birin kuyan nun a yigboon xa lan: a kuyana nəngənna ye məxəjen nun solomasεεε, a yigbona nəngənna ye naanin. ³ I xa dugi suulun dəge e bode ra, dugi suulunna bonne fan dəge e bode ra. ⁴ I xa luti mamiloxine ti dugi ratugunxine singe ra xiin də kinkin na. I mən yi na liga a ratugunxin dənxe ra xiin na. ⁵ I xa luti tonge suulun ti dugi ratugunxine singe ra xiin na, i mən yi luti tonge suulun ti dugi ratugunxin bonne dənxe ra xiin fan na. Lutine xa lan e bode ma. ⁶ I xa suxu se xəma daxin tonge suulun nafala i yi dugi ratugunxi firinne xidi e bode ra suxu seene ra. Nayi, Ala Batu Bubun yi findi se kedenna ra.”

⁷ “I xa dugi fu nun keden nafala sii xabene ra, e findi Ala Batu Bubun xunna soon na. ⁸ Dugi fu nun kedenne birin xa lan: e kuyan xa findi nəngənna ye tonge saxan na, e yigbona nəngənna ye naanin. ⁹ I xa dugi suulun dəge e bode ra e

danna, i senninna bonne fan dεge e bode ra. I xa a senninden i sa firinna ra bubun yetagi. ¹⁰ I xa luti tonge suulun ti dugi ratugunxine singe ra xiin dε kinkine ra, i mɔn yi luti tonge suulun ti dugi ratugunxin bonne fan dɔnxε ra xiin dε kinkine ra. ¹¹ I xa suxu se sula daxi tonge suulun nafala, i yi lutine ti suxu seene ra. Nayi, i yi bubun findi kedenna ra. ¹² Na dugin tagin naxan minixi bonne xa, na xa singan Ala Batu Bubun xanbi ra. ¹³ Dugi nɔngɔnna ye keden naxan minixi Ala Batu Bubun dexɔnne yi, na xa singan a dexɔnne ra a xunna soon na.”

¹⁴ “I xa konton kidi magbelixine dεge e bode ra, i yi e sa bubun birin fari. I mɔn yi sube kidi faji gbete ye fan sa na fari.”

¹⁵ “I xa bubun xunna soon bun tiine rafala kasiya wudine ra. ¹⁶ Bun tiine xa kuya ayi nɔngɔnna ye fu, e yi gbo ayi nɔngɔnna ye keden e nun a tagi. ¹⁷ Bun ti kedenna kui, a xa ti farin firinna ra e bode yetagi. I xa bubun bun tiine birin ti na kiini. ¹⁸ I xa bun ti mɔxɔje rafala bubun yiifari fɔxɔn ma. ¹⁹ I xa bundɔxɔ gbeti daxi tonge naanin nafala. Bun ti yo bun ti, bundɔxɔ firin. Farin firinne xa sɔti bundɔxɔne kui. ²⁰ I xa bun ti mɔxɔje ti bubun kɔmɛn fɔxɔni, ²¹ e nun bundɔxɔ gbeti daxi tonge naanin, bun ti yo bun ti, bundɔxɔ firin. ²² I xa bun ti sennin ti bubun xanbi binni, sogegododen binni. ²³ I xa bun ti firin sa a fari bubun xanbi ra tongonne ma. ²⁴ Bun ti firin xa ti e bode xɔn mɛnni. E xidi e bode ra keli laben na han e xun tagi. Bubun tongon firinne birin xa ti na kiini. ²⁵ E birin malanxina, bun ti solomasεxe e nun bundɔxɔ fu nun sennin. Bun dɔxɔ firin bun

tiine birin bun. ²⁶ I xa kasiya wudi gaalane* rafala. Suulun xa lu bubun fɔxɔ kedenna bun tiine suxu seen na, ²⁷ suulun xa lu bode fɔxɔn ma, suulun xa lu bubun xanbi binna ra, sogegododen binni. ²⁸ Gaalan tagi xiin bun tiine ma, na xa keli bubun fɔxɔ kedenni siga han bubun bode fɔxɔna. ²⁹ I xa xɛmaan sa bun tiine ma. I xa gaalane so yinle rafala xɛmaan na. I xɛmaan sa gaalane ma.”

³⁰ “I xa Ala Batu Bubun ti alo a yitaxi i ra kii naxan yi geyaan fari.”

³¹ “I xa kankiraan yɛ masansan taa dugin nafala gari mamiloxin nun a gbeela ra, a xa rayabu maleka gubugubu kan sawura sɔxɔnxine ra. ³² I xa a singan kasiya sɛnbɛtɛn naanin na xɛma yilɛnlɛnxine saxi naxanye ma, singan se xɛma daxi naxanye ma. E xa ti bundɔxɔ gbeti daxi naanin kui. ³³ I xa yɛ masansan dugin singan, i Layiri Sereya Kankiraan nasoon mɛnna nin. Yɛ masansan dugin findima tagi saan nan na yire sariɲanxin nun yire sariɲanxi fisamantenna tagi.”

³⁴ “I xa dɛraganla sa Layiri Sereya Kankiraan dɛ ra n solonaden na yire sariɲanxi fisamantenna kui. ³⁵ I xa tabanla ti yɛ masansan dugin yɛtagi, bubun kɔmɛn fɔxɔni. Lɛnpu dɔxɔ seen xa ti tabanla yɛtagi, bubun yiifari fɔxɔn ma.”

³⁶ “Dugi sɔxɔnna xa taa dugi mamiloxin nun a gbeela sɔxɔn, i yi a singan Ala batu bubun dɛ ra. ³⁷ I xa singan se xɛma daxin nafala dugini ito xa e nun kasiya sɛnbɛtɛn suulun, i xɛma yilɛnlɛnxine sa e ma, i yi bundɔxɔ sula daxin suulun naxulun e xa.”

* **26:26:** Nde a falama a “galalenne.”

27

Saraxa gan daxin badena

Xorɔyaan 38.1-7

¹ “I xa saraxa ganden nafala kasiya wudin na, a kuyan xa lan nɔngɔnna yɛ suulun ma, a yigbona nɔngɔnna yɛ suulun, a yitena nɔngɔnna yɛ saxan. ² I xa feru keden keden nafala a tongon naaninne ma, e nun a fenne xa findi se kedenna ra i yi sulan sa e ma. ³ I xa a waliseene rafala sulan na: xube sa seene nun xube kɔ seene nun wuli xuya goronne nun sube tongo seene e nun tɛɛ kɔ seene. ⁴ I xa wure masɔxɔnxin nafala, xuben minin naxan na. I yi tamin so yili naanin nafala sulan na wure masɔxɔnxin tongon naaninne ma. ⁵ I xa wure masɔxɔnxin sa saraxa ganden dɛ kinkine bun ma a yiteen tagini. ⁶ I xa kasiya tamine rafala saraxa ganden xa, i yi sulan sa e ma. ⁷ I xa tamine raso sula yinle ra alogo tamine xa lu saraxa ganden fɔxɔ firinne ma, a xali seen na. ⁸ I xa saraxa ganden nafala farinne ra, a kui genla yi lu. A xa rafala alo n na a yitaxi i ra kii naxan yi geyaan fari.”

Dugi sansanna fe

Xorɔyaan 38.9-20

⁹ “I xa Ala Batu Bubun nabilin sansanna ra. Sansanna yiifari fɔxɔn xa kuya han nɔngɔnna yɛ kɛmɛ, a ti taa dugi fajine ra. ¹⁰ Sula sɛnbɛtɛn mɔxɔɲɛ xa ti sula bundɔxɔ mɔxɔɲɛ kui, e nun dugi singan se gbeti daxine xa singan gbeti gaalane* ra sɛnbɛtɛnne longonne ra. ¹¹ Kɔmɛn fɔxɔn sansanna fan xa kuya ayi han nɔngɔnna yɛ kɛmɛ, a fan yi ti taa dugi fajine ra e nun sula sɛnbɛtɛn mɔxɔɲɛ,

* **27:10:** Nde a falama a “galalenne.”

sula bundɔxɔ mɔxɔɲe e nun dugi singan se gbeti daxine nun gbeti gaalane senbetenne longonne ra. ¹² Sogegododen binni, sansanna xa kuya ayi han nɔngɔnna ye tonge suulun, a xa ti dugine ra e nun senbeten fu, e nun bundɔxɔ fu. ¹³ A sogeteden binni, soden denaxan yi, sansanna mɔn xa kuya ayi han nɔngɔnna ye tonge suulun. ¹⁴ Koni dugine xa singan soden fɔxɔ kedenni, e nun senbeten saxan nun bundɔxɔ saxan han nɔngɔnna ye fu nun suulun. ¹⁵ Dugine xa singan soden fɔxɔ bodeni, e nun senbeten saxan e nun e bundɔxɔ saxan han nɔngɔnna fu nun suulun. ¹⁶ I xa de raxidi dugin singan sansanna so deen na, naxan kuya han nɔngɔnna ye mɔxɔɲe. Dugi sɔxɔnne xa a rafala gari mamiloxin nun a gbeela ra, e nun taa dugi fajina. Senbeten naanin nun bundɔxɔ naanin fan xa ti mɛnni. ¹⁷ Sansanna senbetenne birin xa ti sula bundɔxɔne kui, e xa tugun e bode ra gaalan gbeti daxine ra dugi singan se gbeti daxine yi singan ne ra. ¹⁸ Sansanna kuyan xa findi nɔngɔnna ye kemɛ, a yigbona nɔngɔnna ye tonge suulun, a taa dugi fajine yitena nɔngɔnna ye suulun. Sansanna bundɔxɔne findima sulan nan na.”

¹⁹ “Se yo naxan nawalima Ala Batu Bubun wanle yi, e nun tamin naxanye gbangbanma bɔxɔni bubun bun tiine xidi seen na, hanma sansanna xidi seen na, ne birin xa rafala sulan na.”

Lenpu turena

Saraxaraline 24.1-3

²⁰ “I xa Isirayila kaane yamari e xa fa oliwi ture fajin na i xɔn, alogo lenpune xa degɛ waxatin birin. ²¹ Haruna nun a diine xa lenpune

dɔxɔ Layiri Kankiraan ye masansan dugin yetagi Naralan Bubun kui. A xa dεge jinbanna ra han xɔtɔnni Alatala yetagi. Habadan sariyan nan na ra Isirayila yixetɛn muxune birin xa.”

28

Saraxaraline dugine

Xorɔyaan 39.1-7

¹ “I xa i tada Haruna xili e nun a diine Nadaba nun Abihu nun Eleyasari e nun Itamara, e xa wali n xa Isirayila kaane tagi alo saraxaraline. ² I xa dugi sariɲanxine dεge i tada Haruna xa alogo a xa binyen nun xunnayerenna sɔtɔ. ³ I xa falan ti walikεen birin xa naxanye fatan, n bata xaxili faɲin fi naxanye ma fe sifani itoe fe ra. E xa Harunaa dugine dεge, alogo a xa sariɲan, a yi saraxarali wanle ke n xa. ⁴ E xa maraberiba sifani itoe nan dεge: Kanke masaan nun saraxarali domain nun gubaan nun a doma bun bira faɲin nun namuna e nun tagixidina. E xa maraberiba sariɲanxini itoe dεge i tada Haruna nun a diine xa, alogo e xa saraxarali wanle ke n xa. ⁵ Dugi sɔxɔnne xa xɛmaan nawali, e nun gari mamiloxin nun a gbeela nun taa dugi faɲina.”

Saraxarali domana

Xorɔyaan 39.2-7

⁶ “E xa saraxarali domain xɛma daxin dεge gari mamiloxin nun a gbeela ra, e nun taa dugi faɲina, a findi wali faɲin na. ⁷ E xa a tungunne dεge, e lutine ti e xun firinne ma a xidi seen na. ⁸ A tagixidi faɲin fan dεge ma na kii nin: E nun saraxarali domain xa findi kedenna ra. A rafalama xɛmaan

nun gari mamiloxin nun a gbeela nun taa dugi fajin nan na. ⁹ I xa onixi gɛmɛ firin tongo, i yi Isirayilaa diine xinle kɛrɛndɛn e ma. ¹⁰ Xili sennin xa lu gɛmɛ kedenna ma, xili sennin yi lu gɛmɛn boden ma, fata e bari yɛɛn ma. ¹¹ I xa Isirayila kaane xinle kɛrɛndɛn gɛmɛ firinne ma, alo taxamasenna kɛrɛndɛnma kii naxan yi, i yi e sa gɛmɛ suxu se xɛma daxine kui. ¹² I xa na gɛmɛ firinne ti saraxarali domaan tungunne ma, alo ɲɔxɔ lu gɛmɛne Isirayilaa diine xɔn. Haruna e xinle xalima nɛn a tungunne ma Alatala fɛma ɲɔxɔ lu feen na e xɔn. ¹³ I xa gɛmɛne suxu seene rafala xɛmaan na, ¹⁴ i yi xɛma fajin yɔlɔnxɔndi firin singan e ra, naxanye dɛnbɛxi alo luti firin.”

Kanke masana
Xorɔyaan 39.8-21

¹⁵ “I xa kanke masaan dɛgɛ, kitisa sena. A xa findi wali fajin na. I xa a rafala alo saraxarali domana. A rafala xɛmaan nun gari mamiloxin nun a gbeela nun taa dugi fajin na. ¹⁶ A xa rafala tongon naaninna ra. A xa yisa firinna ra, a kuyan nun a yigbona nɔngɔnna tagi. ¹⁷ I xa a rayabu gɛmɛ fajin kira naanin na. I xa gɛmɛni itoe nan sa a kira singen ma: saridon gɛmɛn nun topasi gɛmɛn nun emerodi gɛmɛna. ¹⁸ A kira firindena: esikaribukili gɛmɛn nun safiri gɛmɛn nun dayimu gɛmɛna. ¹⁹ Kira saxandena: opali gɛmɛn nun agati gɛmɛn nun ametisi gɛmɛna. ²⁰ Kira naanindena: kirisoliti gɛmɛn nun onixi gɛmɛn nun yasipi gɛmɛna. Gɛmɛni itoe xa sa gɛmɛ suxu se xɛma daxine kui. ²¹ Gɛmɛ fu nun firinne luma Isirayilaa diine nan xili yi. Gɛmɛ yo gɛmɛ,

i xa Isirayila bɔnsɔn keden xinla kerɛnden a ma taxamasenna ra. ²² I xa xɛma yɔlɔnxɔndine rafala kanke masaan xa, naxanye dɛnbɛxi alo lutina. ²³ I xa wuredi digilinxi xɛma daxin firin nafala i yi e so kanke masaan xunne ra. ²⁴ I xa yɔlɔnxɔndine xidi wuredine ra kanke masaan xunne ma, ²⁵ i yi e so suxu se xɛma daxine ra, e yi singan saraxarali domaan tungun firinne ra a kanke ra. ²⁶ I mɔn xa xɛma wuredi digilinxi firin nafala i naxanye singanma kanke masaan sanna bun ma a kui. ²⁷ I mɔn xa xɛma wuredi digilinxi firin nafala i yi e singan saraxarali domaan tungun firinne laben na, a tagixidin faxa ra. ²⁸ I xa kanke masaan wuredine nun saraxarali domaan wuredine xidi e bode ra luti mamiloxin na, alogo kanke masaan nama saraxarali domaan bepin. ²⁹ Haruna na so yire saripɔnxini waxatin naxan yi, a Isirayila diine xinle xalima nɛn a kanke ra kitisa seen ma, kanke masana. Nɔxɔ lu feen nan na ra Alatala yetagi Isirayila diine xɔn waxatin birin. ³⁰ I xa masɛnsɛn ti seene, Yurima nun Tumin sa kanke masaan yibaan kui. E xa lu Haruna kanke ra a na fa Alatala yetagi waxatin naxan yi. Nayi, Haruna Ala sagoon kolon seene xalima nɛn a kanke ra Isirayila kaane xa waxatin birin Alatala yetagi.”

Saraxarali dugi gbɛɛ
Xorɔyaan 39.22-31

³¹ “I xa dugi mamiloxin dɛgɛ gubaan na naxan soma saraxarali domaan fari. ³² A kɔɛɛn xa lu a tagini, i yi dugina nde dɛgɛ a rabilinni alogo a nama bɔ. ³³ I xa girenada wudi bogi sawurane dɛgɛ gari mamiloxin nun a gbeela ra a lenbene

ma, i yi xema talandine singan e longori ra. ³⁴ Xema talanne xa singan girenada wudi bogi sawurane longori ra gubaan lenben nabilinna birin yi. ³⁵ Haruna xa gubaan so a nɛma wale waxatin naxan yi alogo a nama faxa. Talanne xuiin minima nɛn a na so yire sariɲanxini waxatin naxan yi Alatala yetagi hanma a na mini.”

³⁶ “I xa xema walaxadin nafala, i yi taxamasenni ito kerɛnden a ma fa fala, ‘Muxu Sariɲanxina Alatala Xa.’ ³⁷ I yi a xidi luti mamiloxin na namun ma a tigi ra. ³⁸ A luma nɛn Haruna tigi ra, Isirayila kaane hake goronne yi lu Haruna xun ma e naxanye tongoxi saraxa sariɲanxine badeni. A luma nɛn a tigi ra waxatin birin yi alogo e xa rafan Alatala ma.”

³⁹ “I xa taa dugi faɲi dege doma bun biran na. I yi taa dugi faɲin nafala namun na. Dugi saxonna xa tagixidin nafala.”

⁴⁰ “I xa dugine dege Harunaa diine xa, i yi tagixidine rafala e xa, i yi xun tagixidine rafala e xa alogo e xa binyen nun xunnayerenna soto. ⁴¹ I xa i tada Haruna maxidi e nun a diine. I xa e xunne masusan turen na, i yi e findi saraxaraline ra, i yi e rasariɲan alogo e xa saraxarali wanla ke n xa. ⁴² I xa wantanne dege e xa, e ragenla nama lu, keli e tagiin ma han e danbane. ⁴³ Haruna nun a diine xa e so benun e xa siga Naralan Bubun kui, hanma e nɛma maso saraxa ganden na walideni yire sariɲanxini. Nayi, e mi yulubin tongoma e faxa. Habadan sariyan na a ra Haruna xa e nun a yixetene birin.”

29

Saraxaraline rasarijan fena

Saraxaraline 8.1-36

¹ “I xa saraxaraline rasarijan ikii nin alogo e xa wanla ke n xa: Tura bulan keden tongo e nun konton firin fe mi naxanye ra. ² I xa burun gan murutu fuɲi faɲin na, buru rate se* mi naxan yi, i mɔn yi nde gan turen naxan yi e nun buru yilenlenxine turen saxi naxanye ma. ³ I xa e sa deben kui i yi e rali n ma, e nun turaan nun kontonne. ⁴ I xa Haruna nun a diine ti Naralan Bubun de ra, i yi e maxa. ⁵ I xa dugine tongo, i yi doma bun biran nun gubaan nun saraxarali domaan nun kanke masaan nagodo Haruna ma. Saraxarali domaan xidi a tagi, a tagixidi faɲin na. ⁶ I xa namun so a xun na, i yi taxamaseri sarijanxin xidi namun na. ⁷ I xa masusan turen tongo, i yi a sa Haruna xunni, a sugandi feen na. ⁸ I yi a diine fan nafa, i yi dugine ragodo e ma. ⁹ I xa e tagi xidi tagixidin na, i yi e xun tagixidine xidi. Habadan sariyan na a ra, saraxaraliyaan bata findi e gbeen na. Na kiini, i xa Haruna nun a diine doxo saraxaraliyani.”

¹⁰ “I xa turaan ti Naralan Bubun yetagi, Haruna nun a diine xa e yiine sa turaan xunna fari. ¹¹ I xa turaan ke raxaba Alatala yetagi Naralan Bubun so deen na. ¹² I xa turaan wunla tongo, i yi a sa saraxa ganden tongonne fenne ma i yii sonla ra. I xa wuli donxen naboxon saraxa ganden dexon ma. ¹³ Ningen turen naxan birin a fatini e nun farafaran naxan a bojen ma e nun a gbingi ra xele

* **29:2:** burun nate sena: Leɓenna na a ra naxan burun nagboma ayi.

firinne nun e turene, i yi ne sa tɛɛni saraxa ganden fari.”

¹⁴ “Koni i xa turaan suben nun a kidin nun a gbiin woli tɛɛni yamaan daaxaden fari ma. Yulubi xafari saraxan na a ra. ¹⁵ I xa konton keden tongo. Haruna nun a diine xa e yiine sa kontonna xunna ma. ¹⁶ I xa a kɔɛ raxaba, i yi a wunla tongo, i yi a so saraxa ganden dɛxɔnne birin ma. ¹⁷ I xa kontonni bolon dungu dungin na, i yi a kui seene nun a sanne maxa, i ne sa a sube dungine nun a xunna fari. ¹⁸ I xa kontonna birin sa tɛɛni saraxa ganden fari. Saraxa gan daxin na a ra Alatala xa, naxan xiri rafan Alatala ma. A ralima Alatala ma tɛɛn nan na.”

¹⁹ “I xa kontonna firinden tongo, Haruna nun a diine xa e yiine sa kontonna xunna ma. ²⁰ I xa a kɔɛ raxaba, i yi a wunla tongo, i yi a sa Haruna nun a diine yiifari ma tunle ra, e nun e yiifari ma yii konkoribane ra e nun e yiifari ma san konkoribane ra. I yi wunla so saraxa ganden dɛxɔnne birin ma. ²¹ I xa wunla nde tongo saraxa ganden fari, e nun masusan turena, i yi a xuya Haruna nun a dugine ma, e nun a diine nun e dugine ma. Nayi, Haruna nun a diine nun e dugine sariɲanma nɛn. ²² I xa kontonna turen tongo, e nun a xunla nun turen naxan a kui seene ma e nun farafaran naxan a bɔɲɛn ma e nun a gbingi ra xɛɛ firinne nun e turena, e nun a yiifari ma danbana. Amasɔɔ saraxaraliin dɔxɔ kontonna na a ra. ²³ I mɔn xa burun natetarena ndee tongo deben kui naxan Alatala yɛtagi: buru xun keden, buru keden naxan nafalaxi turen na e nun burudi keden. ²⁴ I xa ne birin so Haruna nun a diine yii, e yi e mayita Alatala ra kise ralixin na. ²⁵ Na xanbi ra, i yi e

ba e yii, i yi e sa tɛɛni saraxa ganden fari, e nun saraxa gan daxina. A xirin yi rafan Alatala ma. A ralima Alatala ma tɛɛn nan na. ²⁶ I xa na kontonna firinden kanken tongo i yi a mayita Alatala ra kise ralixin na. Na yi findi i gbeen na. ²⁷ I xa kontonna kanken nun a danban nasariɗan Haruna nun a diine xa, i naxanye ralixi n ma. ²⁸ Nanara, Isirayila kaane sube dungini itoe nan soma Haruna nun a yixɛtɛne yii, e na bɔɗɗɛ xunbeli saraxan ba waxatin naxan yi. Na nan luma Alatala xa.”

²⁹ “Haruna na faxa, a dugi rasariɗanxine findima a diine nan gbee ra, alogo ne fan xa e so, e fan yi masusan, e dɔxɔ saraxaraliyani. ³⁰ Saraxaraliin naxan fama Haruna dangu xanbini, na a dugine soma nɛn xii solofere, benun a xa so Naralan Bubun kui walideni yire sariɗanxini.”

³¹ “I xa saraxaraliin dɔxɔ kontonna tongo, i yi a suben ɗin yire sariɗanxina nde yi. ³² Haruna nun a diine yi a don Naralan Bubun so dɛɛn na, e nun burun naxan deben kui. ³³ E tan nan se ralixini itoe donma naxanye bata rawali Ala solona feen nun e dɔxɔ feen nun e rasariɗan feen na. Muxu gbɛtɛ nama e don, amasɔtɔ e sariɗan. ³⁴ Xa sube dɔnxɛn lu hanma buruna han xɔtɔnni, i xa a woli tɛɛni. A mi donma, amasɔtɔ a sariɗan. ³⁵ I xa a liga Haruna nun a diine xa alo n ni i yamarixi kii naxan yi. I xa xii solofere ti e dɔxɔ feen na. ³⁶ I xa tura keden ba Ala solona seen na lɔxɔ yo lɔxɔ. Na nan saraxa ganden nasariɗanma, i mɔn yi a masusan turen na alogo i xa a rasariɗan. ³⁷ I xa Ala solona xii solofere bun ma. Na xanbi ra, saraxa ganden sariɗanma nɛn fefe! Naxan yo nɛma a yiin diɗɗɛ saraxa ganden na fɔ na xa sariɗan.”

*Lɔxɔ yo lɔxɔ saraxana fe**Yatene 28.1-8*

³⁸ “Ito nan bama saraxa ganden fari lɔxɔ yo lɔxɔ waxatin birin: yexεε dii firin, jεε keden kedenna. ³⁹ Kedenna xa ba xɔtɔnni, bonna jinbanna ra. ⁴⁰ Yexεε singen xa ba e nun murutu fuɲi faɲin kilo saxan naxan basanxi oliwi ture faɲi litiri keden nun a tagi ra. Wudi bogi igena alo manpana, na litiri keden nun a tagi fan xa bɔxɔn saraxan na. ⁴¹ Yexεεn firinden xa ba jinbanna ra e nun bogise saraxan nun minse saraxana alo a bama xɔtɔnni kii naxan yi. A xirin yi rafan Ala ma. A ralima Alatala ma tεen nan na. ⁴² Mayixεε famatɔne xa saraxa gan daxini ito ba waxatin birin Naralan Bubun so dεen na Alatala yetagi. N naralanma ε ra menna nin n yi falan ti ε xa. ⁴³ N naralanma Isirayila kaane ra menna nin, na yiren yi sariɲan n ma nɔrɔn xɔn. ⁴⁴ N Naralan Bubun nasariɲanma nɛn e nun saraxa gandena. N yi Haruna nun a diine rasariɲan alogo e xa saraxarali wanla kε n xa. ⁴⁵ N luma nɛn Isirayila kaane tagi, n findi e tan ma Ala ra. ⁴⁶ E a kolonma nɛn a Alatala nan n tan na, e Ala, naxan e raminixi Misiran yi, alogo n xa lu e tagi. Alatala nan n tan na, e Ala.”

30*Wusulan gandena fe**Xorɔyaan 37.25-28*

¹ “I xa wusulan ganden nafala kasiya wudin na. ² A xa kuya yi nɔngɔnna yε keden, a yigbona nɔngɔnna yε keden, a yitena nɔngɔnna yε firin. I xa feri keden nafala a tongon naaninne ma, e nun wusulan ganden yi findi se kedenna ra. ³ I xa xεma

fapin sa a fanna nun a dɛxɔnne nun a fenne ma, i yi xɛmaan sa a rabilinni a ɲinginne ma. ⁴ I xa tami raso yinla xɛma daxin firin nafala wusulan ganden ɲinginne bun ma alogo a tongo tamine xa raso a fɔxɔ firinne ra. ⁵ I xa kasiya wudin nafala tamine ra, i yi xɛmaan sa e ma. ⁶ I xa wusulan ganden ti dugin yɛtagi Layiri Sereya Kankiraan yɛ masansanxi naxan na, n solonama dɛnaxan yi, n naralanma i ra dɛnaxan yi. ⁷ Haruna xa wusulanna gan xɔtɔn yo xɔtɔn, a nɛma lɛnpune yitɔɲɛ waxatin naxan yi. ⁸ A mɔn xa a gan ɲinbari yo ɲinbari, a nɛma lɛnpune radɛgɛ waxatin naxan yi. Nayi, wusulanna ganma nɛn Alatala yɛtagi waxati famatɔne birin yi. ⁹ E nama wusulanna radaxataren gan saraxa ganden fari, hanma ε saraxa gan daxin ba, hanma bogise saraxana, hanma ε minse saraxan nabɔxɔn a fari. ¹⁰ Sanɲa yi keden ɲɛɛn bun ma, Haruna xa yulubi xafari saraxan wunla xuya a fenne ma. Nayi, a a rasariɲan ɲɛɛ yo ɲɛɛ waxati famatɔne yi. A sariɲan Alatala yɛɛ ra yi han!”

Yamaan yatɛn nun niin xunbana

¹¹ Alatala yi falan ti Musa xa, a naxa, ¹² “I na Isirayila kaane matɛngɛ waxatin naxan yi, birin xa a niin xunba saren fi Alatala ma, a nɛma tɛngɛ waxatin naxan yi. Nayi, fitina furen mi yamaan suxɛ. ¹³ Naxan yo na tɛngɛ, na xa gbeti gbanan keden fi naxan lanxi sɛkɛlɛ tagiin ma, wure gbeti fixɛni ligaseen naxan nawalima yire sariɲanxini, naxan lanxi garamu suulun ma. Gbeti gbananni itoe luma Alatala nan xa. ¹⁴ Isirayila kaan naxanye bata ɲɛɛ mɔxɔɲɛ sɔtɔ, ne birin xa ito fi Alatala

ma. ¹⁵ Se kanna nama nde sa a fari, yiigelitɔɔn nama nde ba gbeti gbanan kedenna ra, bayo ε niin xunba saren nan fima Alatala ma. ¹⁶ I xa xunba gbetini itoe rasuxu Isirayila kaane yii, i yi a rawali Naralan Bubun wanli. Na findima ɲɔxɔ lu seen nan na Isirayila kaane xɔn Alatala yɛtagi, a yi e niin xunba.”

Ige ramara sena

¹⁷ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ¹⁸ “Ige ramara se sula daxin nafala maxaden na e nun a bundɔxɔn sula daxin naxan tima a bun. I xa a ti Naralan Bubun nun saraxa ganden tagi, i yi igen sa a kui. ¹⁹ Haruna nun a diine e yiine nun e sanne maxama na igen nan na. ²⁰ E na so Naralan Bubun kui waxatin naxan yi, e xa e maxa, alogo e nama faxa. E na e maso saraxa ganden na saraxa ralideni Alatala ma tɛɛn na, ²¹ e xa e yiine nun e sanne maxa, alogo e nama faxa. Habadan sariyan na a ra Haruna nun a yixɛtɛne xa waxati famatɔne yi.”

Ture sariɲanxina

²² Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ²³ “Wudi se xiri ɲaxumɛni itoe tongo: mirihi latikɔnɔnna kilo suulun, sinamon wudi xiri ɲaxumɛn kilo firin e nun a tagi, xaye xiri ɲaxumɛn kilo firin e nun a tagi, ²⁴ sinamon fuge xaren kilo suulun, e nun oliwi turen litiri sennin. E xa ne maliga liga seene ra naxanye rawalima yire sariɲanxini. ²⁵ E itoe birin basan latikɔnɔnna rafala fena, e findi masusan ture sariɲanxin na naxan xirin ɲaxun.”

²⁶ “I xa Naralan Bubun nun Layiri Sereya Kankiraan masusan na ra, ²⁷ e nun tabanla nun a

waliseene, e nun lenpu dɔxɔ seen nun a waliseene e nun wusulan gandena,²⁸ e nun saraxa gan daxin baden nun a waliseene, e nun ige ramara seen nun a bundɔxɔna. ²⁹ I xa ne rasariɲan alogo e xa sariɲan fefe! Naxan yo nɛma a yiin diɲɛ e ra, fɔ a xa sariɲan nɛn. ³⁰ I xa Haruna nun a diine masusan, i yi e rasariɲan alogo e xa saraxarali wanla ke n xa.”

³¹ I xa a fala Isirayila kaane xa, i naxa, “A findima n ma masusan ture sariɲanxin nan na waxati famatɔne birin yi. ³² Muxu yo nama a sugusugu a fatin ma. Muxu yo nama a sifan nafala. A sariɲan, ε xa a yatɛ se sariɲanxin na. ³³ Naxan yo na a sifan nafala hanma a a sa muxu gbɛtɛ ma ba saraxaraline ra, a kedima nɛn yamaan tagi.”

Wusulanna

³⁴ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “Se xiri ɲaxumɛne tongo: mirihi latikɔnɔn xaraxin nun onixi gɛmɛ fuɲina e nun galibanun salenna. I mɔn yi wusulan faɲin sa a fari. ³⁵ Latikɔnɔn nafalan xa e basan, a findi wusulan xiri ɲaxumɛn na. Fɔxɔn xa sa ayi alogo a xa ramara, a lu sariɲanxi. ³⁶ I xa na nde findi a fuɲin na, i yi a sa Layiri Kankiraan yetagi Naralan Bubuni, n naralanma i ra denaxan yi. A findima ε xa se sariɲanxin nan na naxan sariɲan han! ³⁷ E nama wusulanni ito ɲɔxɔn nafala ε yetɛ xa. E xa a yatɛ se sariɲanxin na Alatala xa. ³⁸ Xa muxuna nde wusulan sifani ito rafala alogo a xa a xirin mɛ, a kedima nɛn yamaan tagi.”

31

Batu bubun walikene fe

Xərəyaan 35.30-35

¹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ² “A mato, n bata Yuri a diin Bəsələli sugandi, Xuru mamanan-denna Yuda bənsənni. ³ N bata a ralugo Alaa Nii Sarijanxin nun xaxilimayaan nun kolonna ra alogo a xa fatan wali wuyaxi kε, ⁴ alogo a xa nə wali gbeene rakamalideni, a xεmaan nawali, e nun gbetin nun sulana, ⁵ a gεmε fajine masoli a yi e suxu seene yitən, a wudin nawali, alogo a xa wali tofajine kε. ⁶ N mən bata Dan bənsənnə Axisamaki a dii Oholiyabi so a yii a mali muxun na. N mən bata a ragidi walikene birin xa fatan wanle ra n bata ε yamari naxan ma: ⁷ Naralan Bubuna, Layiri Sereya Kankirana Ala solonama dənaxan yi, e nun bubun kui seene birin, ⁸ tabanla nun a waliseene, lənpu dəxə se xεma daxin nun a waliseene birin, wusulan gandena, ⁹ saraxa gan daxin baden nun a waliseene birin, ige ramara seen nun a bundəxəna, ¹⁰ taa dugine, dugi rasarijanxine saraxarali Haruna xa, e nun dugine a diine xa saraxarali wanli, ¹¹ masusan turena, e nun wusulan xiri naxuməna yire sarijanxin xa. E xa ne birin nafala alo n na e yamarixi i ma kii naxan yi.”

Matabu Ləxəna fe

¹² Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, ¹³ “A fala Isirayila kaane xa, i naxa, ‘E Matabu Ləxəne suxu. E findima nən taxamasenna ra n tan nun ε tan tagi waxati famatəne muxune xa, alogo e xa a kolon a n tan Alatala nan ε rasarijanma. ¹⁴ E xa Matabu

Lɔxɔn suxu, amasɔtɔ a sariɓan ε tan yii. Xa naxan mi a suxu, a wali na lɔxɔni, a kedima nɛn a yamani, ε yi a faxa. ¹⁵ I walima nɛn xii sennin, koni xii soloferede lɔxɔn findima Matabu Lɔxɔn nan na, naxan sariɓan Alatala yɛtagi. Muxu yo na wali Matabu Lɔxɔni ε xa a faxa. ¹⁶ Isirayila kaane xa Matabu Lɔxɔn suxu, e yixɛtɛne birin xa Matabu Lɔxɔn sanla raba. Habadan layirin na a ra. ¹⁷ A findima taxamasenna nan na n tan nun Isirayila tagi habadan! Amasɔtɔ Alatala bɔxɔn nun koren daxi xii senninna bun, xii soloferede lɔxɔni a yi wanla dan, a yi a matabu.’ ”

Sariya walaxana fe

¹⁸ Ala to yelin falan tiyɛ Musa xa Sinayi geyaan fari, a yi Layirin Sereya walaxa firinne so a yii, gɛmɛ walaxane Ala naxanye kɛrɛndɛnxi a yiin na.

32

Ninge dii sawurana

Sariyane 9.6-29

¹ Yamaan to a to a Musa yi buma gododeni geyaan fari, e yi e malan Haruna fɛma. E yi a fala a xa, e naxa, “Keli! I yi ala gbɛtɛne rafala en xa naxanye tima en yɛɛ ra! Musa ito, xɛmɛn naxan en naminixi Misiran yamanani, en mi a kolon naxan a sɔtɔxi.” ² Haruna yi a fala e xa, a naxa, “E xɛmaan tunla soone ba ε tunle ra, e nun ε ɓaxanle tunle ra, e nun ε dii xɛmɛne nun ε dii tɛmɛne, ε fa e ra n fɛma.” ³ E yi e xɛmaan tunla soone birin ba, e fa e ra Haruna fɛma. ⁴ A yi e rasuxu e ra, a xɛmane raxulun, a yi e igen nafala ɓinge dii sawuran na kulunden na. E yi a fala, e naxa, “Isirayila! E gbee

alane ni i ra, naxan i raminixi Misiran yamanani!”

⁵ Haruna to na to, a yi saraxa ganden nafala ɲinge dii sawuran yetagi. A a rali e ma, a naxa, “Tila, sanla rabama nen Alatala xa!”

⁶ Na xɔtɔn bode, e keli sinma, e yi saraxa gan daxine nun bɔɲɛ xunbeli saraxane ba. Yamaan yi dɔxɔ e dɛgeden nun e mindeni, e lu kelɛ, e sabaan so.

⁷ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “Siga! Godo! Amasɔtɔ i ya yamana, i naxan naminixi Misiran yamanani, e bata kala. ⁸ E bata kiraan fata xulɛn, n na e yamarixi naxan ma! E bata xɛma raxulunxin nafala ɲinge dii sawura suxuren na, e yi e xinbi sin a bun. E bata saraxane ba a xa, e yi a fala, e naxa, ‘Isirayila! Ɛ gbee alane ni i ra, naxanye i raminixi Misiran yamanani.’ ” ⁹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “N bata yamani ito to, yama murutɛxin na a ra. ¹⁰ Iki i xa i masiga n na. N ma xɔlɔn xa keli e xili ma, n xa e raxɔri. N ni i tan nan bɔnsɔn findima siya gbeen na.”

¹¹ Musa yi Alatala mafan, a Ala, a naxa, “Ee! Alatala! I ya xɔlɔn kelima i ya yamaan xili ma nanfera, i naxan naminixi Misiran yamanani i sɛnbɛ gbeen nun i yii barakaxin na? ¹² Xa i ito liga, Misiran kaane a falɛ nen, e naxa, ‘A e raminixi Misiran yi miriya ɲaxin nan ma, alogo a xa sa e faxa geyane ma, a yi e ɲan bɔxɔn fari.’ I ya xɔlɔ gbeen lu! I diɲa! I nama yihadin nagodo i ya yamaan ma! ¹³ Iburahima fe xa rabira i ma, e nun Isiyaga nun Isirayila, i ya walikɛne. I kɔlɔ nen i yetɛ yi, i naxa, ‘N na ɛ bɔnsɔnna rawuyama ayi nen alo saren naxanye kore. N bɔxɔni ito birin soma i bɔnsɔnna yii nen n ni i tuli saxi naxan na, a findi e

keɛn na habadan!’ ” ¹⁴ Alatala yi diɲa, a mi yihadin nagodo a yamaan ma, a feen naxan falaxi.

¹⁵ Musa yi xεε keli geyaana fari, Layirin Sereya walaxa firinne suxi a yii. Walaxane fɔxɔ firinne birin yi sɛbɛxi. ¹⁶ Ala nan na walaxane rafala. Ala nan yi sɛbɛnla ne tixi, naxanye yi keɛɛndɛnxi walaxane ma. ¹⁷ Yosuwe to yamaan sɔnxɔ xuiin mɛ, a yi a fala Musa xa, a naxa, “Yεnge so sɔnxɔn tema yamaan daaxadeni!” ¹⁸ Musa yi a yabi, “Nɔ tiine sɔnxɔ xui mi ito ra. Muxu bɔnbɔxine sɔnxɔ xui mi ito ra. N tan sigi sa xuiin nan mɛma.”

¹⁹ E to maso yamaan daaxaden na, e yi ɲinge dii sawuran to e nun bodonlane. Musa yi xɔlɔ han! Walaxan naxanye yi a yii, a yi ne woli ayi, a yi e yibɔ geyaana san bun. ²⁰ E ɲinge diin naxan nafala, a na tongo, a yi a gan. A yi a findi a fuɲin na, a yi a xuya igen xun ma, a yi Isirayila kaane karahan, e yi a min.

²¹ Musa yi a fala Haruna xa, a naxa, “Yamani ito nanse ligaxi i ra, alogo i xa ti e yεε ra yulubi gbeeni ito ligadeni?” ²² Haruna yi a yabi, a naxa, “N kanna nama xɔlɔ! I tan yεtɛna a kolon, yamani ito ɲaxu. ²³ E a falaxi n xa nɛn, e naxa, ‘Alane rafala en xa naxanye tima en yεε ra. Musa ito, xɛmɛn naxan en naminixi Misiran yamanani, en mi a kolon naxan a sɔtɔxi.’ ²⁴ N yi a fala e xa, n naxa, ‘Maxidi se xɛmaan naxanye yii, ne xa e ba!’ E yi e so n yii, n yi e woli tɛɛni, ɲinge diini ito yi mini!” ²⁵ Musa yi a to a yamaan mi yi yagima, a Haruna bata yi tin yamana yεtɛ suxutareyaana ma, e yi findi magele seen na e yaxune xa. ²⁶ Musa yi ti yamaan daaxaden so dɛɛn na, a naxa, “Naxanye Alatala xa,

ne xa fa n fɛma!” Lewi bɔnsɔnna birin yi e malan a fɛma. ²⁷ A yi a fala e xa, a naxa, “Alatala, Isirayilaa Ala ito nan falaxi, a naxa, ‘Birin xa a silanfanna xidi a tagi. E yamaan daaxadeni siga, keli fɔxɔ boden ma han bodena, birin xa a ngaxakedenna faxa e nun a lanfaan nun a dɔxɔ bodena.’ ” ²⁸ Lewi bɔnsɔnna yi Musaa yamarin suxu, na lɔxɔni muxu wuli saxan yi faxa yamaan na. ²⁹ Musa yi a fala, a naxa, “E bata rasarijan Alatala xa to, bayo e kelixi e diine nun e ngaxakedenne nan xili ma. A bata e baraka to.”

³⁰ Na xɔtɔn bode, Musa yi a fala yamaan xa, a naxa, “E bata yulubi gbeen liga. Iki n xa te Alatala fɛma. Waxatina nde n na solonama e xa nen e yulubine fe ra.” ³¹ Musa yi xete Alatala fɛma, a naxa, “Yamani ito bata yulubi gbeen liga! E bata xemaan nafala suxurene ra. ³² Diɲa e yulubine ma! Xa na mi a ra, i xa n tan fan xinla ba i ya kitabu seβexin kui.” ³³ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “Naxan yulubin ligaxi n na, n na nan xili bama n ma kitabun kui. ³⁴ Iki siga, i yamaan xali mɛnni n dɛnaxan falaxi. N ma malekan tima nen i yeɛ ra. Koni a waxatin na a li, n na e ɲaxankatama nen e yulubine fe ra.” ³⁵ Alatala yi yamaan ɲaxankata fitina furen na, amasɔtɔ e bata yi ɲinge dii sawuran nafala, Haruna naxan nafala.

33

Ala mi fa a yamaan matima

¹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “Siga, keli be, i tan nun yamani ito, i naxan naminixi Misiran yamanani. E te na bɔxɔni n na n dɛ ti naxan ma fe ra, a n na a soma nen Iburahima nun Isiyaga nun

Yaxuba yii. N naxa, ‘N na a soma nɛn i bɔnsɔnna yii.’ ² N malekan nasigama nɛn i yɛɛ ra, alogo a xa Kanan kaane nun Amorine nun Xitine nun Perisine nun Xiwine nun Yebusune kedi i yɛɛ ra. ³ E xa te na bɔxɔni kumin nun nɔnɔn gbo dɛnaxan yi. Koni n mi sigama ε fɔxɔ ra alogo n nama ε faxa kira yi. Amasɔtɔ yama murutɛxin nan ε ra.” ⁴ Yamaan to fala xɔdɛxɛni itoe mɛ, e yi sunu, muxu yo mi a maxidi seene so. ⁵ Alatala bata yi a fala Musa xa, a naxa, “A fala Isirayila yamaan xa, i naxa, ‘Yama murutɛxin nan ε ra! Xa en birin siga waxatidi tun, n na ε raxɔrima nɛn. Iki, ε ε maxidi seene ba, n xa a ragidi n naxan ligama ε ra.’ ” ⁶ Isirayila kaane to yi kelima Horebe geyaan ma, e yi e maxidi seene ba.

Naralan Bubu singena

⁷ Musa yi darixi bubun tiyɛ yamaan daaxaden nan fari ma wulani, a yi a xili sa “Naralan Bubuna.” Naxanye birin yi wama Alatala maxɔdin feni, ne yi sigama Naralan bubun nin, naxan yi yamaan daaxaden fari ma. ⁸ Musa nɛma yi sigɛ bubuni, yamaan birin yi kelima nɛn, e ti e bubune dɛ ra, e yɛɛn bira Musa fɔxɔ ra han a so bubuni. ⁹ Musa nɛma yi soɛ bubuni, kundaan yi godoma nɛn, a ti bubun so dɛɛn na Ala nɛma yi falan tiyɛ Musa xa waxatin naxan yi. ¹⁰ Yamaan na yi kundaan to bubun so dɛɛn na, e yi kelima nɛn, e Ala batu e bubune so dɛɛn na. ¹¹ Alatala yi falan tima Musa xa nɛn yɛɛ nun yɛɛ, alo muxun falan tima a lanfaan xa kii naxan yi. Na xanbi ra, Musa yi xɛtɛma nɛn yamaan daaxadeni, koni Nunu a dii

banxulanna naxan yi Musa malima, Yosuwe, na mi yi kelima bubun kui.

Nabi Musa yi Alatala mafan

¹² Musa yi a fala Alatala xa, a naxa, “I a falama n xa, i naxa, ‘Ti yamani ito yεε ra!’ Koni i munma a yita n na i naxan nasigama n fɔxɔ ra. I bata a fala, i naxa, ‘N ni i xinla kolon, i bata n kεnεn.’” ¹³ Iki, xa n bata i kεnεn, i xa n xaran i ya kirane ma. Nayi, n ni i kolonɲε, n yi lu i kεnεnɲε. A mato, i gbee siyaan nan yamani ito ra.”

¹⁴ Ala yi a yabi, a naxa, “N tan yetεen nan i matima, n yi bɔɲε xunbenla fi i ma.”

¹⁵ Musa yi a fala a xa, a naxa, “Xa en birin mi sigama, i nama nxu rakeli be. ¹⁶ A kolonma di nayi, a nxu nun i ya yamaan bata i kεnεn, xa en birin mi sigama? I ya yamaan nun bonne tagi rabama di, naxanye birin bɔxɔn fari?”

¹⁷ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “I naxan maxɔdinxi n ma, n na a ligama nεn, amasɔtɔ i bata n kεnεn, e nun n ni i xinla kolon.”

¹⁸ Musa yi a fala, a naxa, “Awa, i ya nɔrɔn yita n na!”

¹⁹ Alatala yi a yabi, a naxa, “N na n ma nεmaan birin nadanguma nεn i yetagi, n yi n xinla fala, ‘Alatala.’ N hinanɲε naxan na, n hinanma nεn na ra, n kininkinɲε naxan ma, n kininkininma nεn na ma. ²⁰ Koni, i mi nɔε n yetagin toε, amasɔtɔ muxun mi nɔε a toε, a lu a nii ra.”

²¹ Alatala yi a fala, a naxa, “I tima nεn gεmεn fari yirena nde yi be. ²² N nɔrɔn nεma dangue, n na i rasoma nεn gεmε yinla ra, n yi n yiin sansan i ma

han n dangu. ²³ N na n yiin ba na, i n xanbin toma nən, koni n yətagin mi nəe toε.”

34

Alatala xinla Sariyane 10.1-5

¹ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “Gεmε walaxa firin masoli alo a singene, i naxanye yibəxi. N falane sεbema e ma nən naxanye yi bonne ma. ² I xa i yitən xətənni. I te Sinayi geyaana fari. I fa n nalan mənni geyaana xuntagi. ³ Muxu yo nama bira i fəxə ra. Muxu yo nama lu geyaana mumεen fari. Hali xuruse kurune nama dangu geyaana san bun.”

⁴ Musa yi gεmε walaxa firin masoli alo a singene, a kurun tε Sinayi geyaana fari, alo Alatala a yamari kii naxan yi. Gεmε walaxa firinne yi suxi a yii. ⁵ Alatala yi godo kunda yiyani, a ti mənni a fεma, a yi a xinla fala, Alatala. ⁶ A yi dangu Musa yətagi, a naxa, “Alatala! Alatala! Ala naxan kininkinin, a mən dija. A mi xələn xulən, a hinanna nun a tinxinna gbo. ⁷ A hinanma nən han mayixεtε wuli keden, a dija haken nun matandin nun yulubin ma. Koni, a mi yulubi kanna yatεma tinxinden na mumε! A fafane haken saranma nən e diine ra han mayixεtε saxan hanma naanin.” ⁸ Musa yi a xinbi sin bəxəni mafuren! A Ala batu.

⁹ A yi a fala, a naxa, “Marigina, xa n bata i kənən, en birin xa siga. Hali yama murutεxin na a ra, i xa nxu mafelu nxə hakene nun yulubine ra, i nxu findi i gbeen na.”

Xərəyaan 23.14-19 nun Sariyane 7.1-5 nun 16.1-17

10 Alatala yi a yabi, a naxa, “N layirin xidima nɛn en tagi. N kabanakone ligama nɛn Isirayila yamaan birin yɛɛ xɔri naxanye munma liga yamana yo yi dunuɲa yi. Siyaan naxanye birin i rabilinxi, ne n ma kabanako wanla toma nɛn n naxan ligama ε xa.”

11 “N na i yamarima naxan ma to, i xa na suxu. N Amorine nun Kanan kaane nun Xitine nun Perisine nun Xiwine nun Yebusune kedima nɛn i yɛɛ ra. 12 Ε soma yamanan naxan yi, ε nun mɛn kaane nama layiri yo xidi alogo e nama ε raso tantanni. 13 Ε xa e saraxa gandene nun e kide gɛmɛne birin kala. Ε yi e Asera kide gbindonne sɛgɛ, ε yi e suxurene birin gan.”

14 Ε nama ala gbɛtɛ batu, amasɔtɔ Alatala xɔxɔlɔn, a xili nɛn “Ala xɔxɔlɔnxina.”

15 Ε nun yamanani ito muxune nama layiri yo xidi, alogo e nɛma e yɛtɛ xɔsima e alane fɛma, e saraxane ba e xa, e nama ε xili. Ε nama e saraxane don.

16 Ε nama e dii tɛmɛne tongo ε dii xɛmɛne xa e ɲaxanle ra, alogo e dii tɛmɛne nɛma e yɛtɛ raxɔsima e alane fɛma, e nama ε diine maxaran e yi bira e fɔxɔ ra.

17 I nama suxurene rafala wure raxulunxin na.

18 I xa Buru Tetaren Sanla raba. Xii solofere bun ma, i xa buru ratetaren don alo n ni i yamari kii naxan yi. Ito liga a waxatini Abiba kiken na, amasɔtɔ i minixi Misiran yi na kiken nan na. 19 N gbeen nan dii singene birin na e nun xuruseene dii xɛmɛ singene birin, yɛxɛɛne nun siine nun ɲingene.

20 Xa sofali dii xɛmɛ singen na a ra, i xa a xunba yɛxɛɛ diin na hanma sii diina. Koni, xa i mi a

xunba, i xa a kɔɛɛn gira, i yi a faxa. I mɔn xa i ya dii xɛmɛ singene birin xunba. Muxu yo nama fa n yɛtagi n kise mi a yii.

²¹ I walima nɛn xii sennin, i yi i matabu xii soloferede lɔxɔni. I xa i matabu, hali xɛɛ bi waxatin nun se xaba waxatini. ²² I xa Xunsagine Sanla raba, i na se xaban fɔlɔ waxatin naxan yi. I xa Se Xaba Dɔnxɛn sanla raba jɛɛ rajanni. ²³ Yamaan birin xa fa Marigina Alatala yɛtagi dɔxɔ saxan jɛɛn bun ma, Isirayilaa Ala. ²⁴ Amasɔtɔ n siyane kedima nɛn i yɛɛ ra, n yi i ya bɔxɔn nagbo ayi alogo muxu yo nama i ya yamanan yɛngɛ, i nɛma sigɛ Alatala i ya Ala yɛtagi waxatin naxan yi, han dɔxɔ saxan jɛɛn bun ma.

²⁵ I nama buru ratexin sa saraxa yo fari i naxan bama n xa. I mɔn nama Halagi Tiin Dangu Lɔxɔn Sanla saraxan namara han xɔtɔnni.

²⁶ I xa fa i ya xɛɛn bogise singe fajine ra Alatalaa banxini, i ya Ala.

I nama sii diin jɛn a nga xijɛ igen na.

²⁷ Alatala yi a fala Musa xa, a naxa, “Falani itoe sɛbɛ, amasɔtɔ n layirin xidima en tagi falani itoe nan xɔn e nun Isirayila kaane.” ²⁸ Musa yi lu Alatala fɛma soge tonge naanin nun kɔɛ tonge naanin. A mi donse don, a mi ige min. Alatala yi layirin falane sɛbɛ walaxane ma, Yamari Fu.

Nabi Musa yɛtagin nɔrɔna

²⁹ Musa to godo Sinayi geyaan fari, Layirin Sereya walaxa firinne suxi a yii, a mi yi a kolon xa a yɛtagin mayilenma, amasɔtɔ a bata yi falan ti Ala xa. ³⁰ Haruna nun Isirayila kaane birin yi Musa toma, a yɛtagin yi mayilenma. E yi gaxu e masoɛ a

ra. ³¹ Musa yi e xili. Nanara, Haruna nun yamaan kuntigine birin yi fa a fema, a falan ti e xa. ³² Na xanbi ra, Isirayila kaane birin yi e maso Musa ra, a yamarine birin so e yii Alatala naxanye fixi a ma Sinayi geyaan fari. ³³ Musa to yelin falan tiyε e xa, a yi dugi yalanxin so a yetagin xun na. ³⁴ Musa nεma yi fε Alatala yetagi falatideni a xa, a yi dugin bama nεn han a yi mini. A to yi minima, a yi a falama nεn Isirayila kaane xa naxan yi yamarixi. ³⁵ Isirayila kaane yi a toma a a yetagin mayilenma. Musa yi dugi yalanxin sama nεn a yetagin ma han a yi so falatideni Ala xa.

35

Matabu Lɔxɔna

¹ Musa yi Isirayila yamaan birin malan, a yi a fala e xa, a naxa, “Alatalaa yamarine nan itoe ra: ² Xii sennin bun ma, ε xa wanla ke, koni xii soloferede lɔxɔn sarijan. Matabu Lɔxɔn na a ra naxan nasarijanxi Alatala xa. Muxu yo na wali na lɔxɔni ε xa a faxa. ³ E nama tεen nadεge ε konne yi Matabu Lɔxɔni.”

Yii malanna lan Ala Batu Bubun ti feen ma Xorɔyaan 25.1-7 nun 39.32-41

⁴ Musa yi a fala Isirayila kaane xa, a naxa, “Alatala ito nan yamarixi: ⁵ E xa fa yii malan seene ra Alatala xa ε jεnige fajin na: xεmana, gbetina, sulana, ⁶ gari mamiloxin nun a gbeela, taa dugi fajina, e nun sii xabe dugine, ⁷ konton kidi magbelixine, sube kidine, kasiya wudina, ⁸ lenpu turena, se xiri jaxumεne naxan sama se masusan tureni, e nun wusulan xiri jaxumεna,

⁹ onixi gεmε tofajine, e nun gεmε tofajin gbətene saraxarali domain nun a kanke masaan nayabu seen na.”

Xərəyaan 39.32-43

¹⁰ “Naxanye birin fatan walideni ε yε, ne xa fa seni itoe rafaladeni Alatala naxanye yamarixi: ¹¹ Ala Batu Bubun nun a xunna sona, a suxu seene, a bun tiine, a gaalane,* a sεnbətenne, e nun a bundəxəne; ¹² Layiri Kankirana, a tongo tamine, a dεraganla, e nun a yε masansan dugina; ¹³ tabanla nun a tongo tamine, a waliseene birin, e nun buru ralixina; ¹⁴ lεnpu dəxə seen nun a waliseene, a lεnpune, e nun a turen naxan bubuni yalanma; ¹⁵ wusulan ganden nun a tongo tamine, masusan turena, wusulan xiri naxumεna, dugin naxan singanxi Ala Batu bubun so dεεn na; ¹⁶ saraxagan daxi baden nun a wure masəxənxina, a tongo tamine, e nun a waliseene birin; ige sa se sula daxin nun a bundəxəna; ¹⁷ sansan dugine, a sεnbətenne, e bundəxəne, e nun dugin naxan singanxi sansanna so dεεn na; ¹⁸ tamin naxanye gbangbanma bəxəni Ala Batu Bubun xidi seen na, e nun sansanna gbeene nun e lutine; ¹⁹ taa dugi naxan soma walideni yire sarijənxini, dugi rasarijənxine saraxarali Haruna xa, e nun a diine gbeen naxanye soma saraxa ralideni.”

²⁰ Isirayila yamaan birin yi keli Musa fεma. ²¹ Naxanye birin a nεnige, ne yi fa kiseene ra Alatala xa, Naralan Bubun wanla fe ra, e nun dugi rasarijənxine rafala fena. ²² Xεmεn nun naxanla, naxanye nεnigen yi fan, ne yi fa xεma maxidi seen

* **35:11:** Nde a falama a “galalenne.”

sifan birin na, tunla soone, wuredine, ɲεrεne, e yi e fi Alatala ma kise ralixin na. ²³ Gari mamiloxin nun a gbeela, taa dugi faɲina, sii xabe dugine, konton kidi magbelixine e nun sube kidine yi naxanye yii, e yi fa ne ra. ²⁴ Naxanye yi fama gbetin nun sulan na, ne yi na findi kiseen na Alatala xa. Kasiya wudin yi naxanye yii, ne yi fa ne ra walideni. ²⁵ ɲaxalan walikεne birin yi garini tɔn e fa a ra, a mamiloxin nun a gbeela, hanma taa dugina, e naxanye wurundun. ²⁶ ɲaxalan walikε gbεtεye yi sii xabe dugin wurundun naxanye yi wama a liga feni e nun naxanye fatan. ²⁷ Yamaan kuntigine yi fa onixi gεmεne ra e nun gεmε tofaɲi gbεtεye saraxarali domaan nun kanke masaan nayabu seene ra. ²⁸ E yi fa se xiri ɲaxumεne nun oliwi turen na lenpun nun masusan turena fe ra e nun wusulan xiri ɲaxumεna. ²⁹ Isirayila kaa ɲenige faɲine birin, xεmεn nun ɲaxanla, e birin yi fa e kiseen na Alatala xɔn wanle kε feen na Alatala naxanye yamarixi e ma fata Musa ra.

Batu bubun walikεne
Xorɔyaan 31.2-6

³⁰ Musa yi a fala Isirayila kaane xa, a naxa, “E a mato, Alatala bata Yuri a dii Besaleli sugandi, Xuru mamandenna, Yuda bɔnsɔnni. ³¹ A bata a ralugo Alaa Nii Sarijanxin nun xaxilimayaan nun kolonna ra, alogo a xa fatan wali wuyaxi kε, ³² alogo a xa nɔ wali gbeene rakamalideni, a xεmaan nawali, e nun gbetin nun sulana, ³³ a gεmε faɲine masoli, a yi e suxu seene yitɔn, a wudin nawali, alogo a xa wali tofaɲine kε. ³⁴ Ala mɔn bata tin a xa fatan xaranna tiye, e nun Axisamaki a dii

Oholiyabi, Dan bɔnsɔnni. ³⁵ Ala bata tin e fatan wanla sifan birin na, e gemene masoli, e wanle yeɓa, e dugine sɔxɔn, a mamiloxin nun a gbeela, e nun taa dugi fajina. E fatan wanla sifan birin yeɓadeni.”

36

¹ “Besaleli nun Oholiyabi, e nun walikene birin, Alatala xaxilimayaan nun kolonna fi naxanye ma alogo e xa nɔ yire sariɗanxin wanle birin keɗeni, e xa wanla fɔlɔ alo Alatala a yamarixi kii naxan yi.”

² Musa yi Besaleli nun Oholiyabi xili, e nun walikene birin Alatala xaxilimayaan fi naxanye ma, e nun naxanye yi waxi wanle ke feni. ³ Isirayila kaane fa kiseen naxanye ra yire sariɗanxin ti feen na, Musa yi ne birin taxu walikene ra. Muxune mɔn yi fama kiseene ra Musa fema xɔtɔn yo xɔtɔn.

⁴ Nayi, muxun naxanye birin yi yire sariɗanxin wanla kema, ne birin yi e wanle beɗin e siga, ⁵ e fa a fala Musa xa, e naxa, “Yamaan fama se wuyaxi ra. E bata a radangu ayi. Alatala naxan yamarixi wanla ke feen na, a bata gbo na xa.”

⁶ Musa yi yamarin fi mafuren, a xa fala yamaan daaxaden birin yi, a naxa, “Xemen nun jaxanla, muxu yo nama fa kiseene ra yire sariɗanxin wali feen na.” Nayi, e yi ba fe kiseene ra. ⁷ Amasɔtɔ kiseen naxanye bata yi sɔtɔ ne yi wanla rajanɗe nen.

Ala Batu Bubun ti fena
Xorɔyaan 26.1-37

⁸ Walike xaxilimane yi Ala Batu Bubun nafala taa dugi kuye fajni fu ra, a mamiloxin nun a gbeela. E yi a rayabu maleka gubugubu kan

sawura sɔxɔnxine ra. ⁹ Dugine birin yi lan: a kuyan nɔngɔnna ye mɔxɔɲɛn nun solomasɛxe, a yigbona nɔngɔnna ye naanin. ¹⁰ E yi dugi suulun dɛgɛ e bode ra, dugi suulunna bonne fan yi dɛgɛ e bode ra. ¹¹ E yi luti mamiloxine ti dugi ratugunxine singe ra xiin dɛ kinkin na. E mɔn yi na liga a ratugunxin bonne dɔnxɛ ra xiin na. ¹² E yi luti tonge suulun ti taa dugi ratugunxine singe ra xiin na, e mɔn yi luti tonge suulun ti taa dugi ratugunxine firinden dɔnxɛ ra xiin na, lutine yi lanxi e bode ma. ¹³ E yi a suxu seen xɛma daxin tonge suulun nafala, e yi dugi ratugunxi firinne xidi e bode ra suxu seene ra. Ala Batu Bubun yi findi se kedenna ra.

¹⁴ E yi dugi fu nun keden nafala sii xabene ra, e findi Ala Batu Bubun xunna soon na. ¹⁵ Dugi fu nun kedenne birin yi lan. Keden kuya yi nɔngɔnna ye tonge saxan. Keden yi gbo nɔngɔnna ye naanin. ¹⁶ E yi dugi suulun dɛgɛ e bode ra e danna, e dugi senninna bonne fan dɛgɛ e bode ra. ¹⁷ E yi luti tonge suulun ti dugi ratugunxine singe ra xiin dɛ kinkine ra, e mɔn yi luti tonge suulun ti dugi ratugunxin bonne fan dɔnxɛ ra xiin dɛ kinkine ra. ¹⁸ E yi suxu se sula daxin tonge suulun nafala alogo e xa bubun xidi, a findi kedenna ra. ¹⁹ E yi konton kidi magbelixine dɛgɛ e bode ra, e yi e sa bubun birin fari. E mɔn yi sube kidi fari gbɛtɛye fan sa na fari.

²⁰ E yi bubun xunna soon bun tiine rafala kasiya wudin na. ²¹ Bun tiine yi kuya nɔngɔnna ye fu, e yigbona nɔngɔnna ye keden e nun a tagi. ²² Bun tiin yi findi farin firinna ra e bode yetagi. E yi bubun bun tiine birin ti na kiini. ²³ E yi bun

ti mɔxɔɲe rafala bubun yiifari fɔxɔn ma. ²⁴ E yi bundɔxɔ gbeti daxin tonge naanin nafala bun tiine xa. Bun ti yo bun ti, bundɔxɔ firin. Farin firinne yi sɔti bundɔxɔne kui. ²⁵ E yi bun ti mɔxɔɲe ti Ala Batu Bubun kɔmɛn fɔxɔni, ²⁶ e nun bundɔxɔ gbeti daxin tonge naanin, bun ti yo bun ti, bundɔxɔ firin. ²⁷ E yi bun ti sennin ti bubun xanbin na sogegododen binni. ²⁸ E mɔn yi bun ti firin sa a fari bubun xanbi ra tongonne ma. ²⁹ Bun ti firin yi ti e bode xɔn mɛnni. E yi xidi e bode ra keli laben na han e xun tagi. Tongon firinne birin yi ti na kiini. ³⁰ Nayi, bun ti solomasɛɛɛ yi ti na e nun bundɔxɔ fu nun sennin. Bun dɔxɔ firin yi lu bun tiine birin bun.

³¹ E yi kasiya wudi gaalane* rafala: suulun yi lu bubun fɔxɔ kedenna bun tiine suxu seen na, ³² suulun yi lu bode fɔxɔn ma, suulun yi lu bubun xanbi binna ma sogegododen binni. ³³ Gaalan tagi xiin bun tiine ma, na yi rafala gaalan kedenna ra alogo a xa keli bubun fɔxɔ kedenni siga han bubun bode fɔxɔna. ³⁴ E yi xɛma yilɛnlɛnxine sa bun tiine ma. E yi gaalane so yinle rafala xɛmaan na. E yi xɛma yilɛnlɛnxine sa gaalane ma.

³⁵ E yi kankiraan yɛ masansan taa dugin nafala gari mamiloxin nun a gbeela ra, e yi a rayabu maleka sawura sɔxɔnxine ra. ³⁶ E yi a singan kasiya sɛnbɛtɛn naanin na xɛma yilɛnlɛnxine yi saxi naxanye ma. E yi xɛma singan seene ti e ma. E yi sɛnbɛtɛnne ti bundɔxɔ gbeti daxi naanin kui. ³⁷ Dugi sɔxɔnne yi dɛ raxidi taa dugin nafala bubun so dɛɛn na gari mamiloxin nun a gbeela ra. ³⁸ E yi sɛnbɛtɛn suulun gbɛtɛye rafala dugin

* **36:31:** Nde a falama a “galalenne.”

xa e nun a singan seene. E yi xəma yilənlenxine sa sənβetenne xuntagine ma, e bundəxə sula daxi suulun nafala e xa.

37

Layiri Kankirana fe *Xərəyaan 25.10-20*

¹ Besaləli yi kasiya wudi kankiraan nafala: A kuyana nəngənna yε firin e nun a tagi, a yigbona nəngənna yε keden e nun a tagi, a yitena nəngənna yε keden e nun a tagi. ² A yi xəma fəni yilənlenxine sa a fanna nun a kuiin ma, a yi a dε kinkin fan nabilin xəmaan na. ³ A yi a tongo tamine so yili naaninne rafala xəmaan na a san naaninne ma, firin fəxə kedenni, firin bode fəxəni. ⁴ A yi kasiya tami firin nafala, a yi xəma yilənlenxine sa e ma. ⁵ A yi tamine raso xəma yinle ra kankiraan dεxənne yi, alogo e xa findi kankiraan xali seen na. ⁶ A yi xəma dεrganla rafala kankiraan ma, Ala solonadena. A yi kuya nəngənna yε firin e nun a tagi, a yi gbo nəngənna yε keden e nun a tagi. ⁷ A yi maleka gubugubu kan sawura firin nafala xəma bənbəxin na, e ti kankiraan dεrganla fəxə firinne ma. ⁸ A maleka sawura keden ti fəxə kedenni, a yi a firinden ti bode fəxəni. Maleka sawurane nun kankiraan dεrganla yi findi se kedenna ra. ⁹ Maleka sawurane gubugubune yi bandunxi e xun ma, e yi felənxi kankiraan dεrganla ma. Maleka sawurane yεε rafindixi e bode ma, e xun sinxi kankiraan dεrganla ma.

Buru Rali Tabanla fe *Xərəyaan 25.23-29*

10 E yi kasiya wudin tabanla rafala: a kuyana nɔngɔnna yɛ firin, a yigbona nɔngɔnna yɛ keden, a yitena nɔngɔnna yɛ keden e nun a tagi. 11 E yi xɛma faɲi yilɛnlɛnxine sa a ma, e a dɛ kinkin nabilin xɛmaan na. 12 E yi farinna sa tabanla ɲinginna ma a rabilinni. Farinni gboon yi lanxi muxun yii kuiin nan ma. E yi xɛmaan sa farinna dɛ kinkine ma. 13 E yi a tongo tamine so yili naaninne rafala xɛmaan na tabanla tongon naaninne ma a sanne ma. 14 Tamine so yinle yi lu a dɛ kinkine ra, tamine soon naxanye ra tabanla xali seen na. 15 E yi kasiya tamine rafala, e yi xɛma yilɛnlɛnxine sa e ma, e findi tabanla xali seen na. 16 E yi a goronne nun waliseene rafala xɛma faɲin na, e nun a igelengenne minse saraxane rabɔxɔnna naxanye ra.

Lɛnpune dɔxɔ sena
Xorɔyaan 25.31-39

17 E yi lɛnpun dɔxɔ seen nafala xɛma bɔnbɔxi faɲin na. A sanna nun a yiine yi rayabu se fuge sawurane ra. Se kedenna nan yi e birin na. 18 Yii sennin nan yi tixi a fɔxɔ firinne ma: lɛnpu dɔxɔde yire saxan yi lu a fɔxɔ kedenni, yire saxan a fɔxɔ bodeni. 19 Amandi wudi fuge sawura saxan saxan yi rafala a yii senninna birin ma a rayabu seen na. 20 Amandi wudi fuge sawura naanin yi rafala a binla fan ma. 21 Keden yi rafala a tangbaxi singen bun ma, keden a firinden fan bun ma, e nun keden a saxanden bun. E birin malanxina yii sennin. 22 Se kedenna nan yi a se fuge sawurane nun a yiine ra, e birin yi rafalaxi xɛma faɲi bɔnbɔxin nan na. 23 E yi lɛnpu solofere rafala xɛma faɲin na, e

nun e waliseene nun xube kɔ seene. ²⁴ E lenpun dɔxɔ seen nun a waliseene rafala xema fajin kilo tonge saxan nan na.

Wusulan gandena

Xorɔyaan 30.1-5

²⁵ E yi wusulan ganden nafala kasiya wudin na. A kuyana nɔngɔnna ye keden, a yigbona nɔngɔnna ye keden, a yitena nɔngɔnna ye firin. E yi fenne rafala a tongon naaninne ma. E yi findi se kedenna ra. ²⁶ E yi xema fajin yilenlenxine sa a fanna nun a dexɔnne nun a fenne ma. E yi xemaan sa a rabilinni a jinginne ma. ²⁷ E yi tami raso yinla xema daxin firin firin nafala wusulan ganden jinginne bun ma alogo a tongo tamine xa raso a fɔxɔ firinne ra. ²⁸ E yi kasiya wudin nafala tamine ra, e yi xema yilenlenxine sa e ma.

Xorɔyaan 30.22-38

²⁹ Wusulan nafalane yi masusan ture sarijanxin nun wusulan xiri jaxumɛn nafala.

38

Saraxa gan daxin badena

Xorɔyaan 27.1-8

¹ E yi saraxa ganden nafala kasiya wudin na, a kuyana nɔngɔnna ye suulun, a yigbona nɔngɔnna ye suulun, a yitena nɔngɔnna ye saxan. ² E yi fenne rafala a tongon naaninne ma. Saraxa ganden nun a fenne yi findi se kedenna ra, e sula yilenlenxine sa e ma. ³ E yi a waliseene rafala sulan na: xube sa seene nun xube kɔ seene nun wuli xuya goronne nun sube tongo seene, e nun tɛɛ kɔ seene. ⁴ E yi wure masɔxɔnxin nafala xuben

minin naxan na. A yi lu saraxa ganden de kinkine bun ma saraxa gandeni teen tagini. ⁵ E yi tamin so yili naanin nafala sulan na a wure masɔxɔnxin tongon naaninne ma. ⁶ E yi kasiya tamine rafala saraxa ganden xa, e sula yilɛnlɛnxine sa e ma. ⁷ E yi tamine raso sula yinle ra alogo tamine xa lu saraxa ganden fɔxɔ firinne ma a xali seen na. E yi a rafala farinne ra, a kui genla yi lu.

Ige ramara sena

⁸ Walike naxanla naxanye yi Naralan Bubun so deɛn na, ne yi e mato kikene so e yii, e yi ige ramara seen nun a bundɔxɔn nafala ne sulan na.

Dugi sansanna *Xorɔyaan 27.9-19*

⁹ E yi Ala Batu Bubun nabilin sansanna ra. Sansanna yiifari fɔxɔn yi kuya ayi han nɔngɔnna ye kemɛ, a ti taa dugi faɲine ra. ¹⁰ Sula senbetɛn mɔxɔɲe yi ti sula bundɔxɔ mɔxɔɲe kui. Dugi singan se gbeti daxine yi singan gbeti gaalane* ra senbetɛnne longonne ra. ¹¹ Kɔmɛn fɔxɔn sansanna fan yi kuya ayi han nɔngɔnna ye kemɛ, a fan yi ti sula senbetɛn mɔxɔɲe ra e nun sula bundɔxɔ mɔxɔɲen e nun dugi singan se gbeti daxine nun gbeti gaalane senbetɛnne longonne ra. ¹² Sansanna yi kuya ayi sogegododen binni han nɔngɔnna ye tonge suulun. A yi ti dugine ra e nun senbetɛn fu nun bundɔxɔ fu nun dugi singan se gbeti daxine nun gbeti gaalane.

* **38:10:** Nde a falama a “galalenne.”

¹³ Sansanna yi kuya ayi a sogeteden binni soden denaxan yi, han nɔngɔnna ye tonge suulun. ¹⁴ Dugine yi singan soden fɔxɔ kedenni, e nun senbeten saxan nun e bundɔxɔ saxan han nɔngɔnna ye fu nun suulun. ¹⁵ Dugine yi singan soden bode fɔxɔni, e nun senbeten saxan e nun bundɔxɔ saxan han nɔngɔnna ye fu nun suulun. ¹⁶ Bubun sansanna dugine birin yi rafalaxi taa dugi fajin nan na. ¹⁷ Senbetenne bundɔxɔne birin yi rafalaxi sulan nan na. E dugi singan seene nun gaalane yi rafalaxi gbetin nan na. Gbeti yilenlɛnxine yi saxi senbetenne fan xuntagine ma. Sansanna senbetenne birin yi tugunxi e bode ra gbeti gaalane nan na. ¹⁸ Dugi sɔxɔnne yi so deen de raxidi dugin nafala gari mamiloxin nun a gbeela ra, e nun taa dugi fajina. A yi kuya han nɔngɔnna ye mɔxɔye. A yi mate han nɔngɔnna ye suulun alo sansanna dugin bonne. ¹⁹ Senbeten naanin nun bundɔxɔ naanin fan yi ti mɛnni. E dugi singan seene nun gaalane yi rafalaxi gbetin nan na. Gbeti yilenlɛnxine yi saxi e xuntagine ma. ²⁰ Tami dugin naxanye yi gbangbanma bɔxɔni bubun bun tiine nun sansanna senbetenne xidi seene ra, ne birin yi rafalaxi sulan nan na.

²¹ Waliseene yatene nan itoe ra naxanye rawali Ala Bubun tideni, Layirin Sereyaan bubun naxan kui. Musa nan Lewi bɔnsɔnna muxune yamari, e yi e sebe saraxarali Harunaa dii Itamara xun matoon bun ma. ²² Yuri a dii Besaleli, Xuru mamandenna Yuda bɔnsɔnni, na yi seen birin nafala Alatala Musa yamari naxanye ma. ²³ E nun Oholiyabi nan yi a ra, Axisamaki a diina, Dan bɔnsɔnni. Walikɛen nan yi a ra naxan fatan wanle

yɛbadeni. Dugi sɔxɔnna nan mɔn yi a ra naxan yi gari mamiloxin nun a gbeela rawalima e nun taa dugi faɲina.

²⁴ Xema kise ralixin naxanye birin yi rawalima yire sariɲanxin tideni, ne yi lanxi kilo kɛmɛ solomasɛɛ kilo tonge solofere kilo solofere garamu kɛmɛ saxan nan ma. A maliga yire sariɲanxin ligaseen nan na. ²⁵ Yamaan fa gbetin naxan na, na to tɛngɛ, na lan kilo wuli saxan kilo fu nun solofere garamu kɛmɛ solofere nun tonge suulun nan ma. A maliga yire sariɲanxin ligaseen nan na. ²⁶ Xɛmɛn naxanye barin bata yi ɲɛɛ mɔxɔɲɛ ti, ne to tɛngɛ, e birin gbeti gbanan keden keden nan fi gbeti gbanan naxan lan garamu suulun ma. A maliga yire sariɲanxin ligaseen nan na. Xɛmɛ wuli kɛmɛ sennin wuli saxan kɛmɛ suulun tonge suulun nan tɛngɛ. ²⁷ E gbetin kilo wuli saxan nan naxulun gbeti bundɔxɔ kɛmɛne rafala seen na yire sariɲanxin nun a yɛ masansan dugin xa, kilo tonge saxan saxan. ²⁸ Na gbeti kilo fu nun solofere garamu kɛmɛ solofere tonge suulunna naxan lu, e dugi singan seene nun gaalane rafala na ra, e mɔn yi gbetin sa sɛnbɛtɛnne xuntagine ma. ²⁹ Sula kise ralixine lan kilo wuli firin kɛmɛ mɔxɔɲɛn nun naanin nan ma. ³⁰ E yi bundɔxɔne rafala na ra Naralan Bubun soden xa e nun sula saraxa ganden nun a wure masɔxɔnxin nun a goronne birin, ³¹ sansanna bundɔxɔne, a soden fan gbeene, e nun bubun nun sansanna xidi seen gbangban daxine.

39

Saraxaraline dugine

¹ E gari mamiloxin nun a gbeela naxanye sɔtɔ, e dugine rafala ne nan na wali ke seen na yire sariɲanxini. E mɔn yi doma rasariɲanxine rafala Haruna xa alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi.

Saraxarali domana
Xorɔyaan 28.6-14

² E yi saraxarali doma xɛma daxin nafala gari mamiloxin nun a gbeela ra, e nun taa dugi faɲina. ³ E yi xɛmaan bɔnbɔ han a denfetɛn. E yi a yibolon luti xunxurine ra alogo a xa basan gari mamiloxin nun a gbeela ra, e nun taa dugi faɲina, a findi wali tofaɲin na. ⁴ E yi a tungunne dege, e lutine ti e xun firinne ra a xidi seen na. ⁵ A tagixidi faɲin fan yi dege na kiini. E nun saraxarali domaan yi findi se kedenna ra. A rafala xɛmaan na, e nun gari mamiloxin nun a gbeela, e nun taa dugi faɲina alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi. ⁶ E yi onixi gemene ti gemɛ suxu seen xɛma daxine ra, e Isirayilaa diine xinle kerenden onixi gemene ma a faɲin na. ⁷ E yi na gemene ti saraxarali domaan tungunne ma ɲɔxɔ lu feen na Isirayilaa diine xɔn alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi.

Kanke masana
Xorɔyaan 28.15-28

⁸ E yi kanke masaan dege, kitisa sena. A yi findi wali faɲin na. E yi a dege alo saraxarali domana, e a rafala xɛmaan nun gari mamiloxin nun a gbeela nun taa dugi faɲin na. ⁹ A rafalaxi tongon naaninna ra, alogo a xa yisa firinna ra, a kuyan nun a yigbona nɔngɔnna tagi. ¹⁰ E yi a rayabu gemɛ faɲin kira naanin na. E gemeni itoe

nan sa a kira singen ma: saridon gɛmɛn nun topasi gɛmɛn nun emerodi gɛmɛna. ¹¹ A kiraan firindena: esikaribukili gɛmɛn nun safiri gɛmɛn nun day-imu gɛmɛna. ¹² Kiraan saxandena: opali gɛmɛn nun agati gɛmɛn nun ametisi gɛmɛna. ¹³ Kiraan naanindena: kirisoliti gɛmɛn nun onixi gɛmɛn nun yasipi gɛmɛna. Gɛmɛni itoe xa sa suxu se xɛma daxine kui. ¹⁴ Na gɛmɛ fu nun firinne luma Isirayilaa diine nan xili yi. Gɛmɛ yo gɛmɛ, Isirayila bɔnsɔn keden xinla yi kɛrɛndɛn a ma taxamasenna ra. ¹⁵ E yi xɛma yɔlɔnxɔndine rafala kanke masaan na, naxanye dɛnbɛxi alo lutina. ¹⁶ E yi xidi se xɛma daxi firin nun xɛma wuredi digilinxi firin nafala, e yi wuredine so kanke masaan xunne ra. ¹⁷ E yi yɔlɔnxɔndine xidi wuredine ra kanke masaan tungunne ma, ¹⁸ yɔlɔnxɔndine yi ti xidi se firinne ra alogo e xa tugun saraxarali domaan tungunne ra a kanke ra. ¹⁹ E mɔn yi xɛma wuredi digilinxi firin nafala e naxanye singan kanke masaan san bun ma, kanke masaan dɛ kinkin kui. ²⁰ E yi xɛma wuredi firin nafala, e yi e xidi saraxarali domaan tungun firinne laben na, a tagixidin faxa ra. ²¹ E yi kanke masaan wuredine nun saraxarali domaan wuredine xidi e bode ra luti mamiloxin na, alogo kanke masaan nama saraxarali domaan bɛjin alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi.

Saraxarali dugi gbɛtɛ

Xorɔyaan 28.31-43

²² Dugi sɔxɔnna nde yi saraxarali domaan gubaan dɛgɛ dugi mamiloxin na. ²³ A kɔɛɛn yi lu a tagi, e yi dugina nde dɛgɛ a kɔɛɛn nabilinni alogo a nama bɔ. ²⁴ E yi girenada wudi bogi sawurane dɛgɛ

a lenbene ma gari mamiloxin nun a gbeela ra, e nun taa dugi fajina. ²⁵ E yi xεma talandine rafala, e yi e xidi a lenbene ma girenada wudi bogine longori ra. ²⁶ Xεma talanne yi xidi girenada bogi sawurane longori ra gubaan lenben nabilinni. A yi na nan soma a nεma yi walε waxatin naxan yi alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi.

²⁷ Dugi səxənnə nde yi doma bunbirane dεgε taa dugi fajin na Haruna nun a diine xa, ²⁸ e nun taa dugi namu fajin nun taa dugi xuntagi xidine nun taa dugi wantan fajine. ²⁹ Dugi səxənnə nde yi taa dugi fajin nafala tagi xidin na e nun gari mamiloxin nun a gbeela alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi. ³⁰ E yi xεma walaxa xurudin nafala taxamaseri rasarijanxin na, e yi a sεbε a fari alo taxamasenna fa fala, “Muxu Sarijanxina Alatala Xa.” ³¹ E yi a xidi luti mamiloxin na namun tigi ra alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi.

Nabi Musa yi Batu Bubun mato
Xərəyaan 35.10-19

³² Naralan Bubuna Ala batuma dεnaxan yi, na wanla birin yi kamali. Isirayila kaane yi a birin kε alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi. ³³ E yi fa bubun na Musa fεma: bubun nun a waliseene birin, a dugi singan seene nun a bun tiine nun a gaalane nun a sεnbεtεnne nun a bundəxəne ³⁴ nun a xunna soon naxan nafala konton sube kidi magbelixine ra, e nun na fan xunna soon naxan nafala kidi fajine ra nun a yε masansan dugin ³⁵ nun Layiri Sereya Kankiraan nun a tongo tamine nun a dεraganla Ala solonama dεnaxan yi ³⁶ nun tabanla nun a goronne birin

nun Buru Ralixin ³⁷ nun xema lenpu dɔxɔ seen nun a lenpune nun a waliseene nun turen naxan sama a kui ³⁸ nun saraxa gande xema daxin nun masusan turen nun wusulan xiri jaxumen nun bubun soden de raxidi dugin ³⁹ nun saraxa gande sula daxin nun a wure masɔxɔnxin nun a tongo tamine nun a goronne nun ige ramaraden nun a bundɔxɔn ⁴⁰ nun sansan dugine nun a senbetenne nun bundɔxɔne nun a soden de raxidi dugin nun sansanna lutine nun xidi seen gbangban tamine nun Naralan Bubuna waliseene birin Ala batuma denaxan yi ⁴¹ e nun taa dugi domane saraxaraline xa e nema wale yire sarijanxini waxatin naxan yi, saraxarali Harunaa doma rasarijanxine, e nun a diine gbeene e naxanye soma e nema wale waxatin naxan yi. ⁴² Isirayila kaane bata yi wanla birin ke alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi. ⁴³ Musa yi na wanla mato, a yi a to fa fala e a kexi nen alo Alatala a yamari kii naxan yi. Nanara, Musa yi duba e xa.

40

Eyi Ala Batu Bubun ti

¹ Alatala yi falan ti Musa xa, a naxa, ² “Kike singen xii singena, i xa Ala Batu Bubun ti, Naralan Bubuna. ³ I xa Layiri Sereya Kankiraan dɔxɔ a kui, e yi a ye masansan dugin na. ⁴ I xa tabanla xali i yi a dɔxɔ. I xa lenpu dɔxɔ seen xali, i yi a lenpune yitɔn. ⁵ I xa wusulan saraxa gande xema daxin dɔxɔ Layiri Sereya Kankiraan yetagi, i yi dugin singan Ala Batu Bubun soden de ra. ⁶ I xa saraxa gan daxin baden lu Ala Batu Bubun soden yetagi,

Naralan Bubuna. ⁷ I xa ige ramaraden dɔxɔ saraxa ganden nun Naralan Bubun tagi, i yi igen sa a kui. ⁸ I xa bubun nabilin sansanna ra, i yi dugin singan sansanna soden dɛɛn na. ⁹ I xa masusan turen tongo, i yi Ala Batu Bubun masusan e nun a yi seen birin. I xa a rasariɲan e nun a waliseene birin, nayi a sariɲanma nɛn. ¹⁰ I xa saraxa gan daxin baden masusan e nun a waliseene birin. I xa saraxa ganden nasariɲan, nayi a sariɲanma nɛn fefe! ¹¹ I xa ige ramaraden masusan e nun a bundɔxɔna, i yi a rasariɲan. ¹² I xa fa Haruna nun a dii xɛmɛne ra Naralan Bubun dɛɛn na, i yi e maxa. ¹³ I dugi rasariɲanxine ragodo Haruna ma, i yi a masusan, i yi a rasariɲan, alogo a xa saraxarali wanla kɛ. ¹⁴ I yi fa a dii xɛmɛne ra, i yi e maxidi dugine yi. ¹⁵ I yi e masusan alo i e baba masusan kii naxan yi, alogo e xa saraxarali wanla kɛ n xa. Ne masusanma e so feen nan na saraxaraliyani naxan luma e yixɛtɛne birin xa habadan.” ¹⁶ Musa yi Alatalaa yamarine birin liga.

¹⁷ Nɛɛ firinden kike singena, kiken xii singena, Ala Batu Bubun yi ti. ¹⁸ Musa to Ala Batu Bubun ti, a yi a bundɔxɔne dɔxɔ, a yi a buntine ti e kui, a yi gaalane so e yinle ra, a yi a sɛnbɛtɛne ti. ¹⁹ A yi kidine sa bubun fari a xunna soon na. A na fan xunna soon so a xun na alo Alatala Musa yamari kii naxan yi. ²⁰ A yi Layiri Sereya gɛmɛ walaxane tongo a e sa Layiri Kankiraan kui. A yi a tongo tamine so yinle ra Layiri Kankiraan ma. A yi kankiraan dɛraganla sa a dɛ ra Ala solonama dɛnaxan yi. ²¹ A yi Layiri Sereya Kankiraan xali Ala Batu Bubun kui, a yi a yɛ masansan dugin singan, alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi.

²² A yi tabanla ti Naralan Bubun kui, Ala Batu Bubun kɔmɛn fɔxɔni, kankiraan yɛ masansan dugin fari ma. ²³ A yi burune sa tabanla fari Alatala yɛtagi, alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi.

²⁴ A yi lɛnpu dɔxɔ seen dɔxɔ Naralan Bubun kui tabanla yɛtagi Ala Batu Bubun yiifari fɔxɔn ma. ²⁵ A yi lɛnpune yitɔn Alatala yɛtagi, alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi.

²⁶ A yi wusulan gande xɛma daxin dɔxɔ Naralan Bubun kui, dugin yɛtagi. ²⁷ A yi wusulan xiri naxumɛn gan a fari alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi.

²⁸ A yi dugin singan Ala Batu Bubun dɛɛn na. ²⁹ A yi saraxa gan daxin baden dɔxɔ Ala Batu Bubun soden dɛxɔn, Naralan Bubuna. A saraxa gan daxine ba na fari, e nun bogise saraxane, alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi.

³⁰ A yi ige sa seen dɔxɔ Naralan Bubun nun saraxa ganden tagi, a yi maxa igen sa a kui.

³¹ Musa nun Haruna nun a dii xɛmɛne yi e yiine nun e sanne maxama na igen nan na. ³² E nɛma yi soɛ Naralan Bubun kui, hanma e nɛma e masoɛ saraxa ganden na, e yi e maxama nɛn, alo Alatala a yamari Musa ma kii naxan yi.

³³ A yi sansanna ti Ala Batu Bubun nun saraxa ganden nabilinni, a yi dugin singan sansanna dɛɛn na. Musa yi wanla raɲan na kiini.

Ala nɔrɔna

Yatɛne 9.15-23

³⁴ Nayi, kundaan yi so Naralan Bubun xun na, Alatalaa nɔrɔn yi Ala Batu Bubun nafe. ³⁵ Musa mi

yi nɔɛ soɛ Naralan Bubuni, bayo kundaan yi a fari,
e nun Alatalaa nɔrɔn yi Ala Batu Bubun nafexi.
³⁶ Na kundaan nɛma yi keɛ Ala Batu Bubun xun
ma waxati yo yi, Isirayila kaane birin yi sigama
nɛn a fɔxɔ ra. ³⁷ Koni xa kundaan mi yi bama na,
e fan mi yi sigama han a yi ba lɔxɔn naxan yi.
³⁸ Alatalaa kundaan nan yi Ala Batu Bubun xun
ma yanyin na, tɛɛn nan yi basanxi a ra kɔɛɛn na.
Isirayila yamaan birin yi a to e sigatiin birin yi.

Kisin Kiraan Kitabuna

**The Holy Bible in the Yalunka language of Guinea.
La Sainte Bible en langue Yalunka avec le titre: «Kisin
Kiraan Kitabuna» Publié par Traducteurs Pionniers
de la Bible en collaboration avec la mission MCA à la
Préfecture de Faranah, République de Guinée 2012
Copyright du text: © 2012—Traducteurs Pionniers de
la Bible. Cette création est mise à disposition selon le
Contrat Paternité-Pas d'Utilisation Commerciale-Pas
de Modification 3.0 Unported disponible en ligne
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/> ou
par courrier postal à Creative Commons, 171 Second
Street, Suite 300, San Francisco, California 94105, USA.**
copyright © 2012 Pioneer Bible Translators

Language: Yalunka

Translation by: Pioneer Bible Translators

..

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

47153269-13a8-5fdd-8537-530b29da9f78